

SØVÆRNS- ORIENTERING

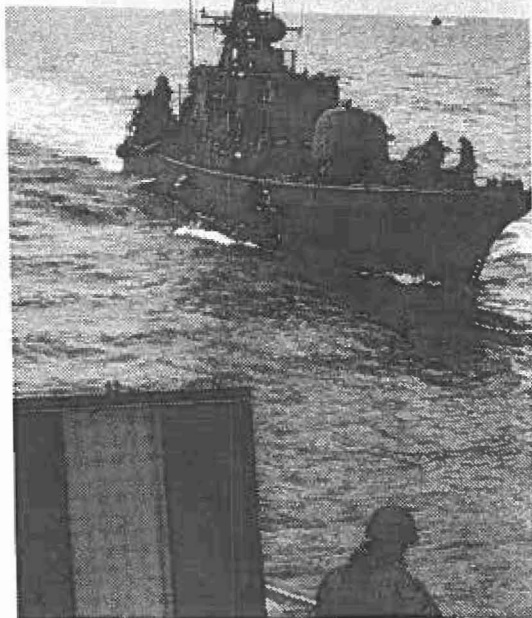
Artilleriskydning fra minelæggeren FYEN

Mineskibseskadren og Torpedobådseskadren på eskadretræning

I perioden 19.-23. marts gennemførte enheder fra Torpedobåds- og Mineskibseskadren, under ledelse af chefen for 1. Minelæggerdivision, eskadretræning i farvandene omkring Sjælland omfattende bl. a. våben- og procedurermæssige øvelser samt mineombordgivning til torpedobåde under gang.

Øvelsen havde udover flyvevåbnet også deltagelse fra marinehjemmeværnet.

(FYEN)

Søværnets bjærgning af gift-tromler i Nordsøen

Søværnets bjærgning af de lokaliserede gifttromler i Nordsøen blev tilendebragt den 24. april med det resultat, at der i alt er opfisket 66 af de 80 overbordtabte tromler. Trods ihærdig indsats, hvor alle genstande på bunden i og omkring opsamlingsområdet er identificeret, kendes placeringen af de 14 resterende tromler ikke på nuværende tidspunkt.

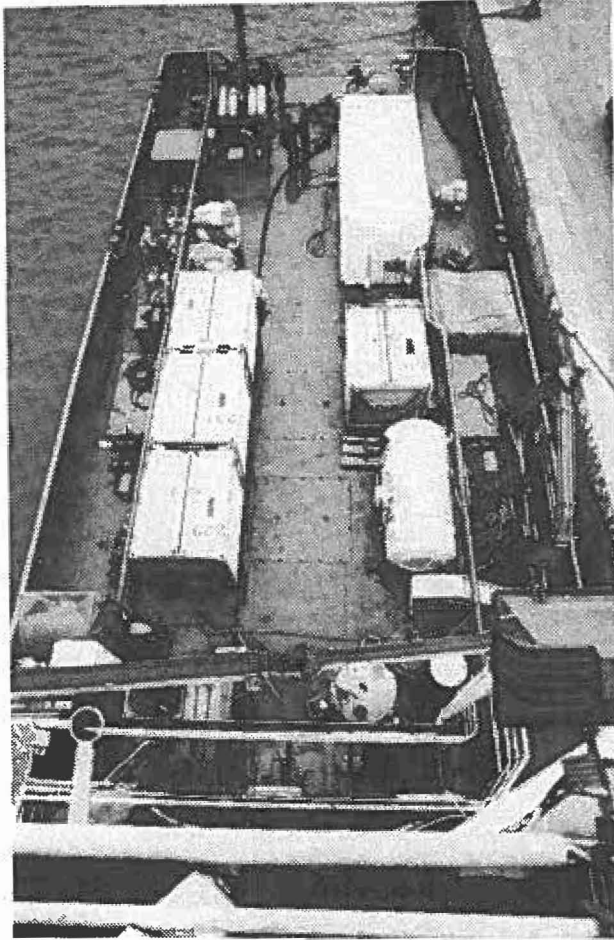
Den 13. januar mistede DFDS-skibet DANA OPTIMA en åben trailer med 80 tromler indeholdende giftstoffet DINOSEB. Miljøministeren bestemte, at giften skulle findes og bjærges, og Miljøstyrelsens skib GUNNAR SEIDENFADEN påbegyndte eftersøgning, senere assisteret af trawleren JESPER HØY. Under denne første eftersøgningsfase indsatte den hollandske marine på eget initiativ 3 minestrygere, men eftersøgningen endte resultatløs.

Miljøstyrelsen planlagde en ny eftersøgning fra 2. april med varighed af én måned, men den sidste uge af marts opfiskede hollandske fiskere 13 tromler på en position ca. 25 sømil sydøst for det først afsøgte område, eller 170 sømil vest for Blåvandshuk.

Den 3. april pålagdes forsvaret at bjærge tromlerne i samarbejde med Miljøstyrelsen, og Søværnets operative Kommando beordredes til at lede bjærgningsaktionen og fik rådighed over - og indsatte - GUNNAR THORSON og BESKYTTEREN i operationen. Herudover bemyndigedes Søværnets operative Kommando til at chartre eller indkøbe det nødvendige udstyr, som ikke kunne fremskaffes fra forsvaret.

Dagene 4.-7. april anvendtes til omfattende forberedelser og ombordtagning af bjærgnings- og dykkermateriel i København, Korsør og Esbjerg, og den 8. april om morgenen påbegyndtes opgaven i operationsområdet.

Rollefordelingen var enkel, idet inspektionsskibet blev udpeget som kommando- og afviserskib, GUNNAR THORSON som bjærgningsplatform og lederen af Søværnets Våbenskoles Dykkerkursus som

Glimt fra agterdækket på GUNNAR THORSON i forbindelse med udrustningen

bjærgningsleder. Det overordnede princip for operationen var sikkerhed fremfor tempo, og planlagt bjærgningsmetode var primært med undervandsrobot (seadog) og sekundært med dykkere. Der indsattes 40 specialister, operatører og dykkere, udover skibenes normale bemanning.

Den første uges virksomhed prægedes af en række tekniske havarier og den kendsgerning, at hovedparten af tromlerne, mod forventning, var utætte og lækede. Alligevel lykkedes det frømændene at bjærge 11 tromler, inden vejret i en 3-døgns periode medførte en ufrivillig pause. Perioden med dårligt vejr anvendtes til i Esbjerg at udskifte den automatiske undervandsrobot

og afløse BESKYTTEREN med VÆDDEREN, omdirigeret fra Færøerne til Nordsøen. Den 13. april indstillede Miljøstyrelsen eftersøgningen med GUNNAR SEIDENFADEN og JESPER HØY efter endnu ikke lokaliserede gifttromler. Søværnet overtog derefter chartringen af JESPER HØY, der under resten af bjærgningen ydede meget fin assistance ved positionering af GUNNAR THORSON over den enkelte tromle.

Den 15. april hævdes med frømænd 21 tromler fra hovedkoncentrationen, hvorefter opsamlingen af de resterende spredte tromler påbegyndtes.

Af det samlede resultat på 66 tromler er 13 bjærget af hollandske fiskere, 18 med robotten og 35 af søværnets frømænd. I operationen har deltaget 125 mand i operationsområdet. Gennemførelsen af en opgave af så stort omfang kunne ikke være gjort så hurtigt, hvis ikke alt i operationen deltagende personel havde ydet

en fremragende indsats, tildels begunstiget af gode vejrforhold.

Ved bjærgningsarbejdet er indvundet en lang række erfaringer vedrørende dykning og arbejde på dybt vand, som nu vil blive nærmere vurderet.

Den 25. april besluttede Miljøstyrelsen at genoptage eftersøgningen af de tilbageværende 14 tromler.

Men denne yderligere eftersøgningsindsats gav intet resultat og er nu afsluttet.

(SOK)

Søværnets involverede myndigheder og enheder har efter bjærgningsoperationen modtaget Forsvarsministerens påskønnelse for det udførte arbejde, som personalet udførte i forbindelse med den vanskelige og risikofyldte operation. Ministeren følte sig overbevist om, at den professionelle måde, hvorpå opgaven blev løst, har medvirket til at tegne billedet af et effektivt og funktionsdygtigt søværn, også i forbindelse med løsning af opgaver, der falder lidt uden for forsvarets traditionelle rammer.

(FST)

Undervandsbådseskadrens torpedoskydninger og besøg i Gøteborg

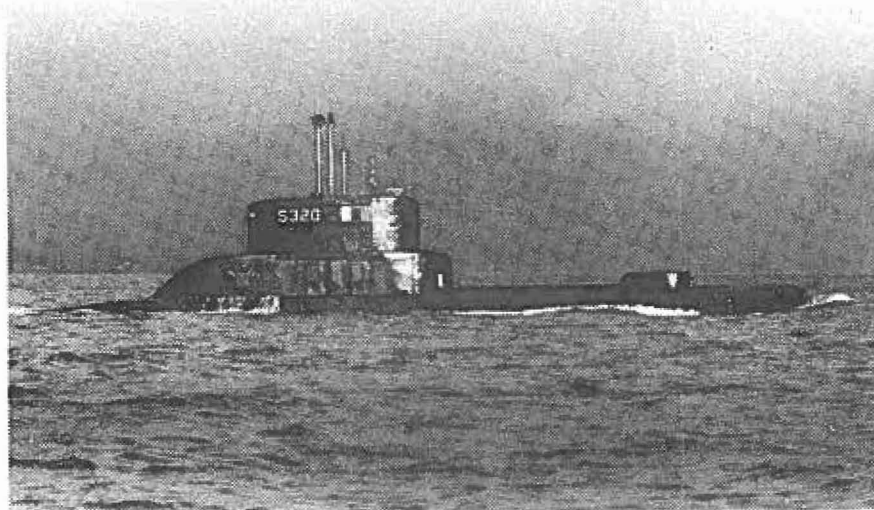
I perioden 2.-12. april gennemførte Undervandsbådseskadren torpedoskydninger i Kattegat med deltagelse af minelæggeren SJÆLLAND og undervandsbådene SPÆKHUGGEREN og NARHVALEN. Det var første

Minelæggeren SJÆLLAND (SVN FOT)

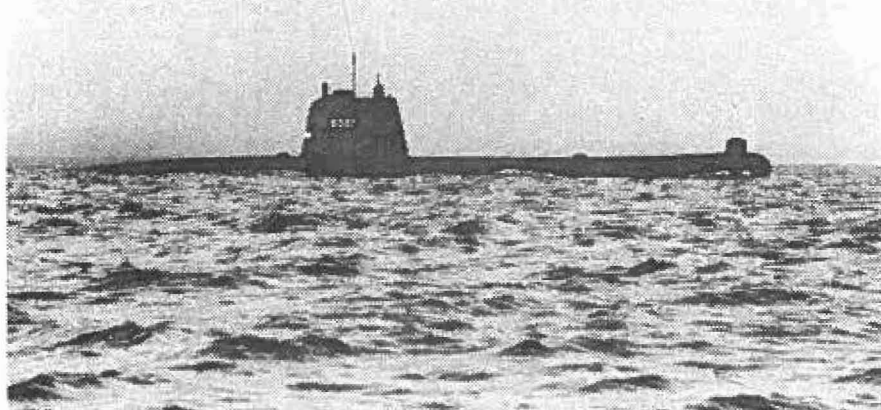
gang, SJÆLLAND skulle bjærge både Tp-61 og T1-torpedoer, en opgave, der blev løst på meget tilfredsstillende vis. I weekend 6.-9.april

måtte SJÆLLAND - igen med godt resultat - omstille sig under besøg i Göteborg, bl.a. ved at arrangere reception på minedækket.

Undervandsbåden NARHVALEN (SVN FOT)

Vejret var i perioden præget af meget dårligt sigt, men 11 af 14 planlagte løb blev gennemført med godt resultat. Søværnets Våbeninspektør, kommandørkaptajn K.Malmkjær, overværede skydningerne og inspicerede enhederne som en af sine sidste embedshandlinger inden hans afgang fra aktiv tjeneste.

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN (SVN FOT)

Besøget i Göteborg, hvor alle enheder deltog, blev en stor succes, ikke mindst på grund af stor svensk gæstfrihed. Der var megen interesse omkring besøget, og under offentligt besøg om bord lørdag og søndag benyttede 800 personer lejligheden til at bese SJÆLLAND og SPÆKHUGGEREN.

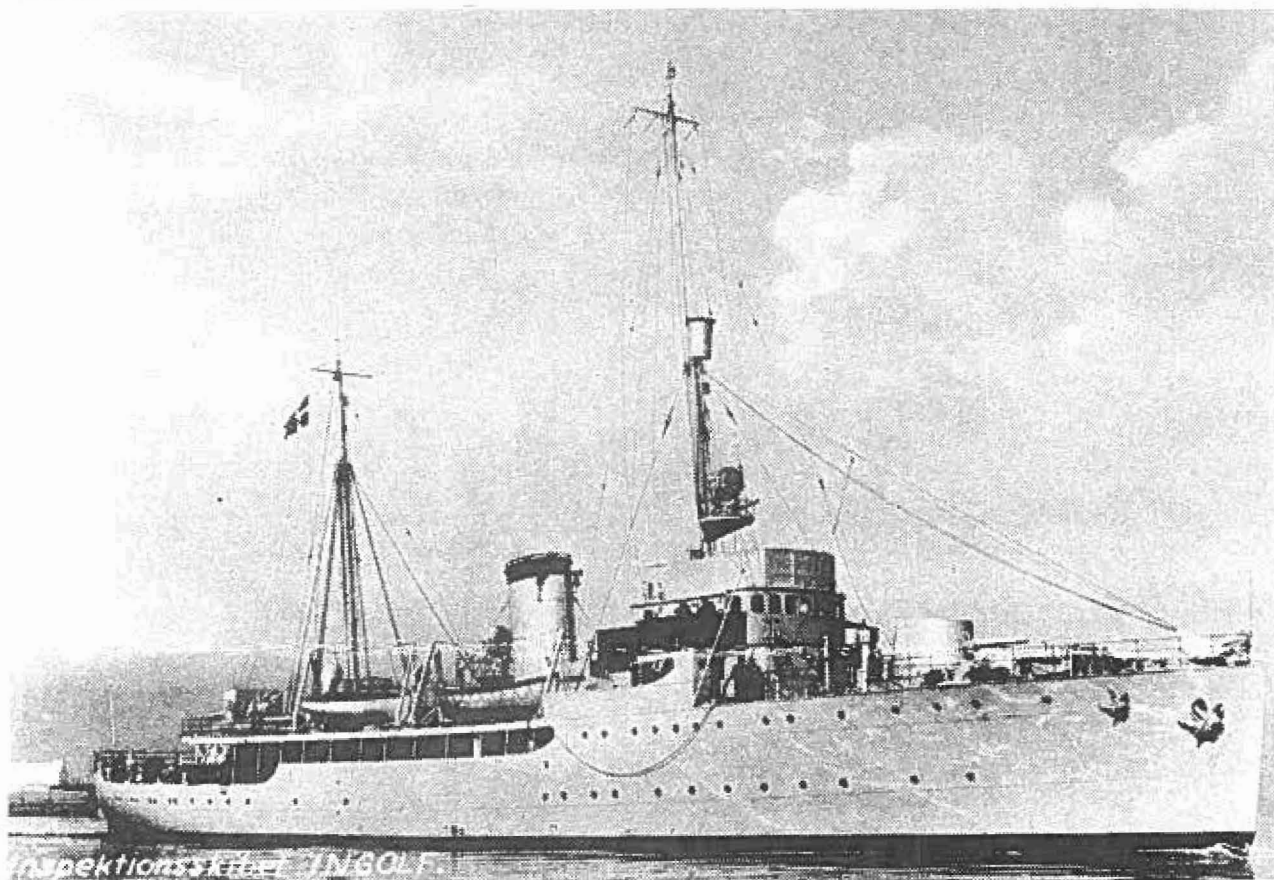
Den danske konsulære repræsentant, generalkonsul Trap, udviste stor gæstfrihed ved at invitere 20 medlemmer af styrken lørdag og søndag til en hyggelig aften på Hotel Hindås, ca. 40 km fra Gøteborg.

Generalkonsulen, der selv er gammel ubådschef, besøgte med stor interesse SPÆKHUGGEREN og NARHVALEN. Endelig var der også arrangeret busture til Trollhättan og Marstrand.

(UBE)

50-årsdagen for kommandohejsning i INGOLF

Den 30. april 1934 hejste det første inspektionsskib INGOLF kommando. 50-årsdagen for kommandohejsningen blev markeret om bord

Inspektionsskibet INGOLF - kommandohejsning 30. april 1934

i det nuværende inspektionsskib INGOLF ved en sejlads i Sundet med 22 officerer, kadetter og menige, som gjorde tjeneste om bord i "det gamle" inspektionsskib INGOLF under dets første togt i sommeren 1934, hvor der udførtes bl.a. stations- og fiskeriinspektionstjeneste i grønlandske, islandske og færøske farvande. Skibet udførte desuden søpmåling omkring Grønland, til hvilket formål det medførte et rekognosceringsfly, som kunne anbringes på

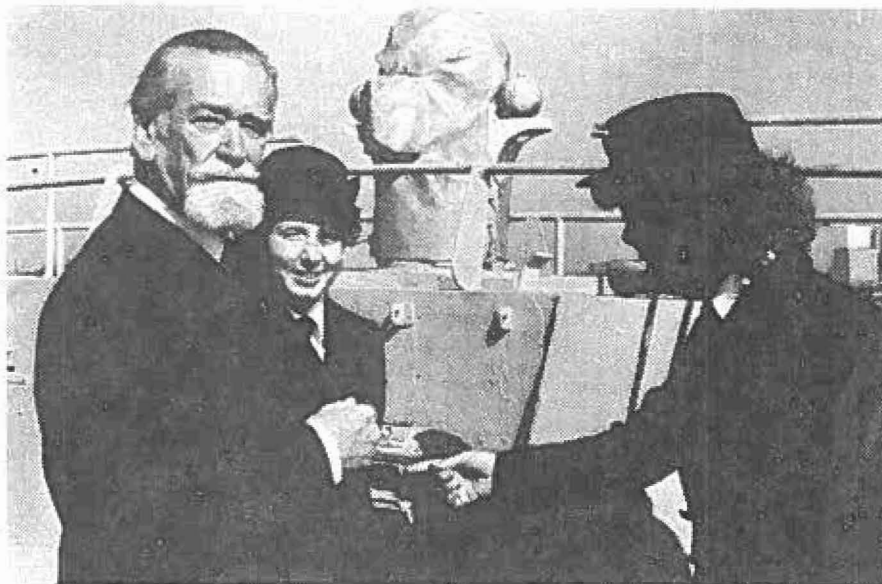
båddækket agter. Skibet var tillige indrettet som kadetskib.-

Solen strålede fra en skyfri himmel, vinden var svag, og fra INGOLFs øverste dæk nød de 22 gamle INGOLF-farere sejladsen fra

21 gamle INGOLF-farere fotograferet på INGOLFs helikopter-dæk sammen med chefen for Inspektionsskibseskadren og chef og næstkommanderende i INGOLF (SVN FOT)

Dokøen gennem Flådens Leje til Sundet. Her demonstreredes sejlads med gummibåd, "hoist" med LYNX-helikopter af skibslægen fra gummibåden til INGOLFs fordæk samt helikopter-flyvning med efterfølgende landing på INGOLFs helikopter-dæk. Efter en orientering om skibet

Kommandørkaptajn (pens.) K.Hertz orienteres af to af INGOLFs kvindelige konstabler (SVN FOT)

og dets helikopter samt rundvisning om bord, sejlede INGOLF tilbage til Holmen, hvor gæsterne blev sat i land, for herefter at fortsætte dagen med en frokost på Søværnets Officersskole.

Viceadmiral (pens.) S.S.Thostrup var en af initiativtagerne til sejladsen, som i forbindelse med INGOLFs forskolesejlad kunne finde sted på selve jubilæumsdagen.

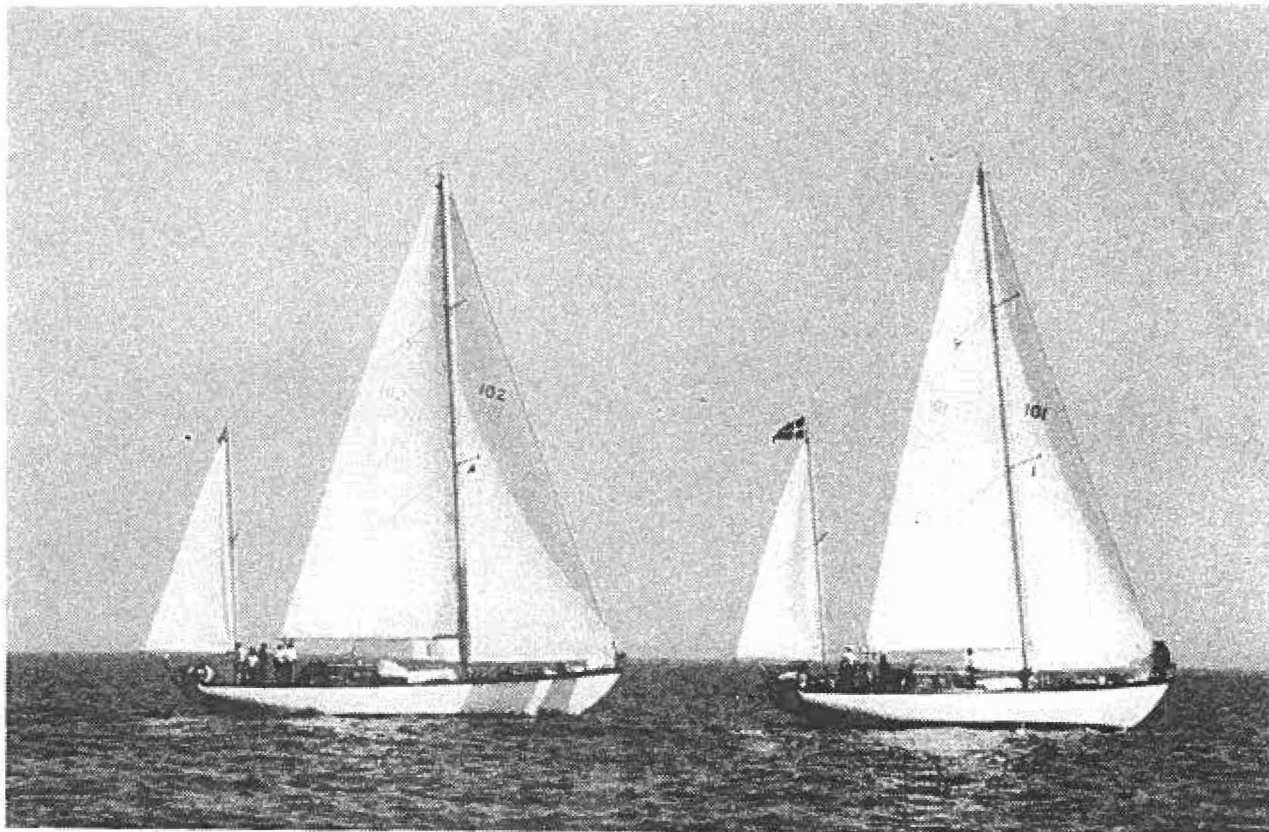

Inspektionsskibet INGOLF med en LYNX-helikopter over helikopter-dækket. Første kommandohejsning fandt sted i 1963 (SVN FOT)
(INGO)

Søværnets øvelseskuttere SVANEN og TYRA

SVANEN og THYRA er søværnets to øvelseskuttere, hvor officersaspiranter får en grundlæggende sømandsuddannelse. Kutterne udgør Skoleskibsdivision 3 (SSD 3) og indgår i Skoledelingen, der består af i alt 4 divisioner med forskellige skibstyper. Om bord i SSD 3 lærer aspiranterne at navigere med simple midler såsom kompas, log, lod, sekstant og radiopejler. Desuden lærer aspiranterne på en hurtig og kontant måde vind, sø og strøms indflydelse på skibenes sejlads og manøvreve. Det har gennem tiderne ubestrideligt vist sig, at netop uddannelsen i sejlskibene giver den enkelte aspirant en række grundlæggende sømandsmæssige færdigheder, som er helt nødvendige forudsætninger for uddannelsen til

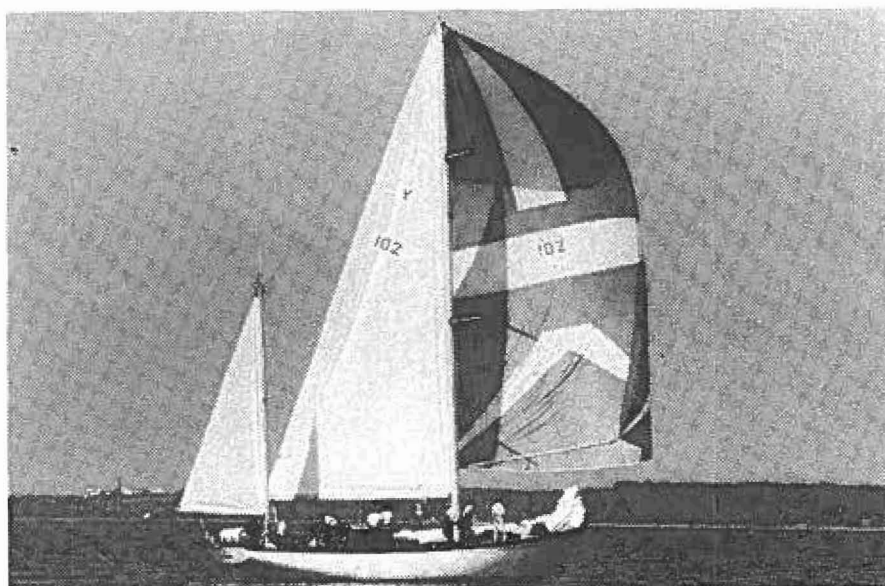
søofficer.

THYRA og SVANEN for storsejl, genua og mesan (SVN FOT)

Kutterne hejser i år kommando den 4. juni.

Den første måned vil kutterne være bemanded med 7 aspiranter hver, udover den faste besætning bestående af 1 kok, 1 værnepligtig dækgast, 1 regnskabsfører samt 1 chef.

THYRA for spiler, storsejl og mesan
(SVN FOT)

SVANEN og THYRA er bygget på MOLICH's bådebyggeri i Hundested i 1960 og 1961. Kutterne er yawlrigget og tegnet til den da-

værende RORC-regel. De er meget velsejlende med en max.fart på 10-12 knob, og de har bevist, at de kan sejle i alle vindstyrker, bl. a. deltog THYRA i "Bermuda Race" i 1966.

SVANEN og THYRA er adopteret af Hørsholm kommune.

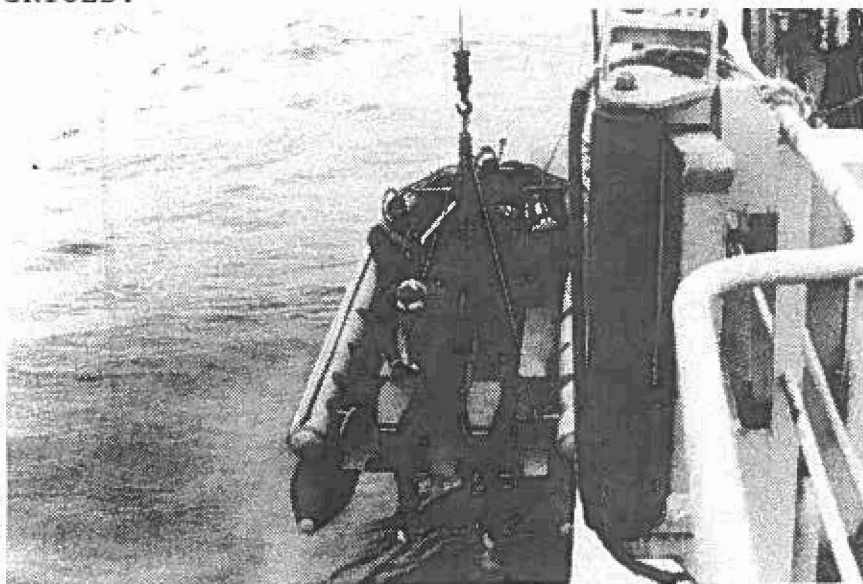
I 1984 er togtet henlagt til indre danske farvande med en afstikker til "Kieler-Woche" samt til Nordisk Kadetstævne i Nor-köping i Sverige. Togtet slutter den 12. oktober.

(Desig.CH SSD 3)

Glimt fra søværnets hverdag

Fartøjsøvelser indgår som et naturligt led i uddannelsen om bord i Flådens skibe.

Her ses udsætning af gummibåd fra korvetten PETER TORDEN-SKIOLD.

Affiring (SVN FOT)

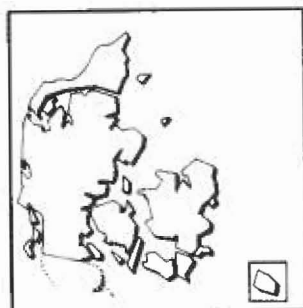
Udhugning (SVN FOT)

Under gang (SVN FOT)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet inspicerede den 1. maj inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Som en del af inspektionen, der udgik og sluttede ved Langelinie, blev der afviklet øvelse i trawlerjagt på orlogskutteren FARØ under medvirken af INGOLFs designerede helikoptergruppe.

INGOLF afgik fra Flådestation Frederikshavn den 7. maj og forretter nu fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Færøerne indtil den 2. august.

---ooOoo---

Flådebesøg

Det hollandske forsøgsskib TRIDENS er meddelt tilladelse til at anløbe Hirtshals 31. maj og 6. juni.

---ooOoo---

Det britiske amfibiekommandoskib HMS FEARLESS aflægger uofficielt besøg i København i perioden 25. maj til 4. juni. Chef vil være kommandør R.Trussell. Samlet besætning: 550 mand.

---ooOoo---

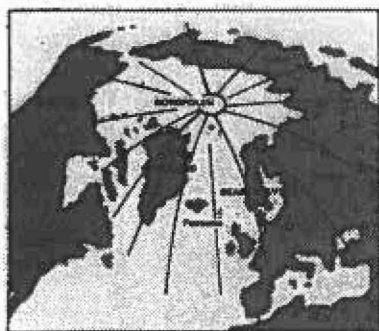
En vesttysk styrke, bestående af landgangsfartøjerne L 788, L 789 (LCU Type 520-klassen) samt A 1423, A 1430, A 1431, A 1432, A 1433 (LCM Type 521-klassen), aflægger uofficielt besøg i Skive i perioden 25.-28. maj. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant E.Gottechewsky om bord i L 789. Samlet besætning: 2 officerer samt 76 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den britiske minejager DULVERTON ("HUNT"-klassen) aflægger uofficielt besøg i Nykøbing Mors 26.-30. maj. Chef vil være kaptajnløjtnant D.Cartlidge. Samlet besætning: 40 mand.

---ooOoo---

Udland kort

Sverige køber fransk sonar. Den svenske flåde har for nylig bestilt en kompakt middelrækkende variabel dybdesonar af mærket SALMON TSM 2642 hos det franske firma Thompson CSF. SALMON er ikke alene i stand til at opdage, men kan også klassificere og spore forskellige typer af ubåde. Systemet er konstrueret med henblik på ukompliceret installation i mindre krigsskibe og er særlig effektiv på lave dybder, hvor problemer såsom baggrundsstøj og tilbagekastning er til stede. Systemet, der er enmandsbetjent, har alle de sidste forbedringer inden for områderne signalfremkaldelse, mikroprocessing og teknik i samspillet operator/udstyr. SALMON-systemet omfatter et akustisk grej anbragt i en "fisk", et slæbesystem, et enmandsbetjent kontrolpanel og 2 små kabinetter med en samlet vægt på 5 tons og tilmed meget lidt pladskrævende. Systemet tænkes anvendt i den svenske flådes missilkanonbåde af STOCKHOLM-klassen, hedder det bl.a. i "JANES DEFENCE WEEKLY".

---ooOoo---

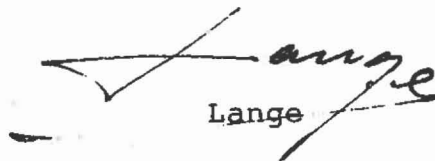
Undervandsaffyringssystem til TOMAHAWK-krydsermissilet afprøvet. Det af firmaet Westinghouse udviklede affyringssystem til TOMAHAWK-krydsermissilet er blevet afprøvet i to afgørende undervandsforsøg i forsøgsområdet ved San Clements Island i Californien. Systemet skal indgå i armeringen i den amerikanske flådes nye atomdrevne angrebsubåde af LOS ANGELES-klassen og herigennem øge ildkraften samt sikre en mere fleksibel anvendelse af disse. Enhederne vil blive i stand til at medføre 12 TOMAHAWK-krydsermissiler, anbragt uden for trykskroget i de forreste ballasttanke. Der vil kunne affyres missiler i tre forskellige versioner - med konventionelle krigshoveder mod skibs- og landmål og krigshoveder med atomladninger mod landmål, hedder det bl.a. i artiklen i "NAVY INTERNATIONAL".

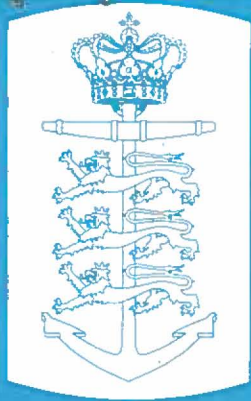
---ooOoo---

Salg af kortholds anti-missilsystemet PHALANX til Grækenland. Pentagon har anbefalet salg til Grækenland af to kortholds anti-missilsystemer af typen PHALANX med reservedele samt økonomisk støtte i forbindelse med en handel til en værdi af 40 millioner dollars. Våbnene skal indgå i armeringen af de to hollandsk byggede fregatter af KORTENAER-klassen, ELI og LIMNOS, skriver "JANES DEFENCE WEEKLY".

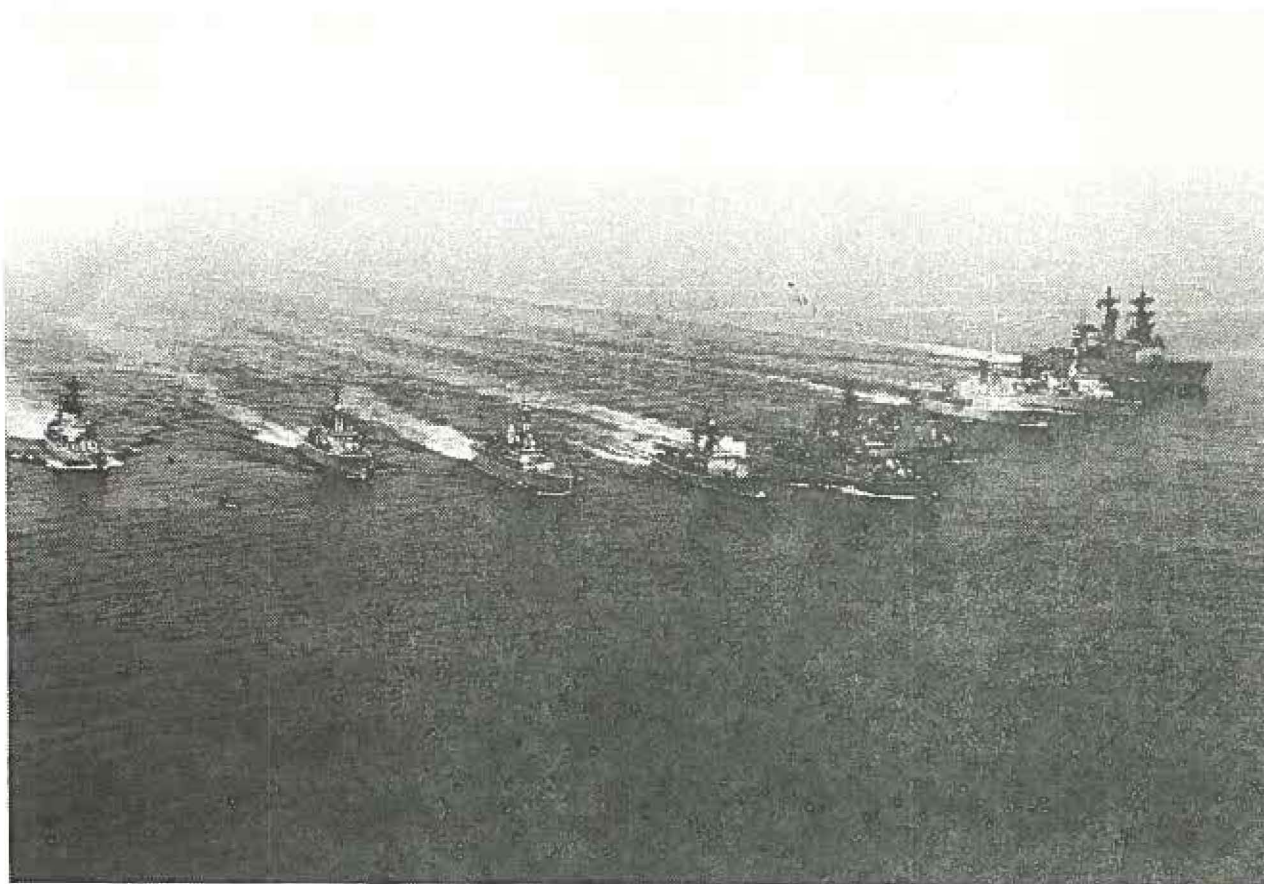
---ooOoo---

Kommandohejsning i amerikansk slagskib. Det amerikanske slagskib USS IOWA hejste 28. april kommando ved Ingalls Værft i Pascaquola efter en modernisering, der har kostet 400 millioner dollars. Efter søprøver skal IOWA afgå til Middelhavet for afløsning af USS NEW JERSEY i juli måned, skriver "JANES DEFENCE WEEKLY".

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

STANAVFORLANT i formation ved Lands End den 21. april.
Det er HERLUF TROLLE længst til venstre på billedet

HERLUF TROLLE i NATOs stående Atlanterhavsstyrke

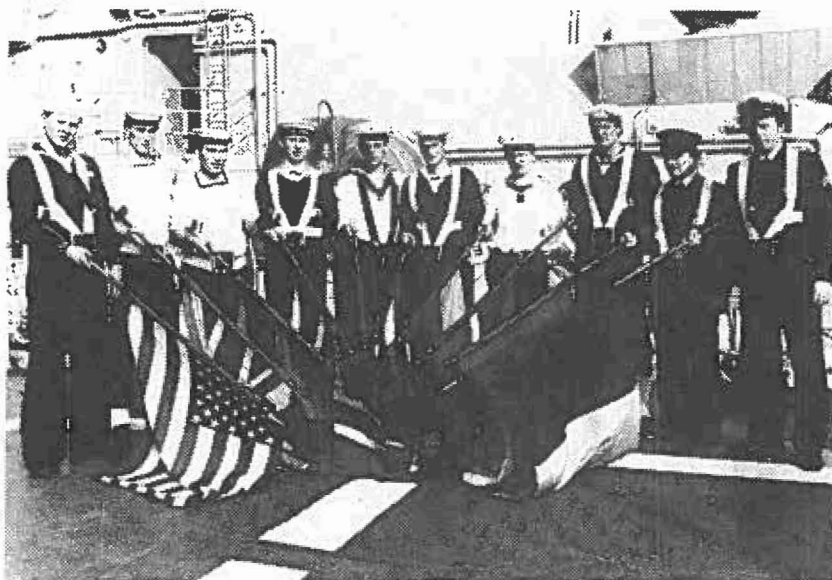
Den 9. april afsejlede fregatten HERLUF TROLLE fra Holmen til den vesttyske flådebase Wilhelmshaven for at slutte sig til NATOs stående Atlanterhavsstyrke - STANAVFORLANT.

HERLUF TROLLE var det 8. NATO-skib, som i løbet af april sluttede sig til styrken, der fra 5. april har været under kommando af den vesttyske kommandør K.Schwabe. Umiddelbart før påskeugen kunne styrken melde klar til operationerne i de nordeuropæiske farvande.

Styrken på 9 destroyere og fregatter afgik mandag den 16. april ledsaget af den tyske flådetanker EIFEL og påbegyndte øvelser i den sydlige del af Nordsøen og Tyske Bugt. Om bord befandt sig ca. 15 journalister fra vesttysk presse, som med stor interesse fulgte øvelserne, hvor anti-ubådsbekæmpelse samt luftforsvar indgik som hovedelementer. Herudover blev oliefyldning under gang fra tankeren EIFEL indøvet, hvilket er særdeles vigtigt, når der er tale om oceangående operationer, som STANAVFORLANT er eksponent for. For HERLUF TROLLE var det en kærkommen repetition af indlærte procedurer fra tidligere øvelser, selv om oliefyldning under gang er noget, som normalt ikke er nødvendig i vore egne farvande. I øvelserne deltog det vesttyske flådeluftvåben, som specielt er beregnet til at bekæmpe søstridskræfter. Vejrforholdene var i perioder ikke særlig gode, hvilket bevirkede, at luftoperationer gik i stå, og kun de vesttyske undervandsbåde kunne yde styrken modstand. Hovedformålet med øvelserne i Tyske Bugt var at samarbejde de 9 enheder i STANAVFORLANT, bestående af den tyske destroyer HAMBURG, den britiske fregat EURAYLUS, den belgiske fregat WESTDIEP, den amerikanske destroyer USS O'BANNON, den portugisiske fregat COMMANDANTE H.CAPELLO, den canadiske fregat FRASER, den hollandske fregat KORTENAER samt den norske fregat BERGEN. Den 17. april fortsattes herefter til den sydlige del af kanalområdet, hvor taktiske procedurer indøvedes, før kursen i løbet af påskedagene sættes længere sydover. 1. Påskedag blev Biscayen passeret, og styrkens mange enheder muliggjorde i forbindelse hermed gennemførelse af en taktisk øvelse, hvor dataindhentning og missilprocedurer blev indøvet. Den 24. april gik HERLUF TROLLE og O'BANNON på siden af hinanden ved NATO-oliedepotet i Lissabon, og efter oliefyldning ankredes på Lissabon Red tidligt om morgenen den 24. april. Efter nogle timers forløb påbegyndte styrken at gå til kaj i den portugisiske hovedstad i fineste sommerlige vejr med 26° varme og solskin. Hovedformålet med besøget var sidste klargøring inden NATO-øvelsen OPEN GATE 84 og som opvarmning for denne øvelses operationer med portugisiske undervandsbåde. Efter et behageligt ophold, hvor Lissabons charmerende folkeliv og særlige atmosfære blev indåndet i fulde drag, blev fortøjningerne næste morgen kastet, og i de følgende 2 dage blev de portugisiske undervandsbåde DELFIN og ALBACORA ivrigt jagtet af styrken. I perioden 27. april til 4. maj indgik STANAVFORLANT så som BLÅ enheder i øvelsen OPEN GATE 84, der er en årligt tilbagevendende øvelse i området ud for

den iberiske halvø, og som ledes af chefen for området - en portugisisk admiral, hvis NATO-betegnelse er CINCIBERLANT. I år deltog der skibe, undervandsbåde og fly fra Portugal, Holland, USA, Italien og Storbritannien, foruden selvfølgelig STANAVFORLANT. Øvelsen gik i store træk ud på, at BLÅ styrker skulle beskytte en vigtig konvoj, bestående af 4 civile chartrede handelsskibe, der kom fra Atlanterhavet, og som skulle videre ind i Middelhavet efter et anløb af Portugal.

I de 8 døgn, øvelsen varede, var de BLÅ styrker udsat for intensive, koordinerede overflade-, undervands- og luftangreb, bl.a. fra de efter Falklandskrigen kendte HARRIER-fly fra hangarskibet HMS ILLUSTRIOUS, der er søsterskib til veteranen fra nævnte krig - HMS INVINCIBLE. HERLUF TROLLE er efter sin modernisering, som fandt sted 1976/77, på et materielmæssigt meget højt stade - fuldt på højde med det moderne materiel, de andre mariner stiller med i styrken. HERLUF TROLLE indgik herunder i kampgrupper, hvor dens moderne missiludstyr (HARPOON og SEA SPARROW) kom til dets fulde ret, og hvor den som styrkens stærkest bestykkede artilleriskib også fik anvendelse for kanonerne.

Flagceremoniel ved STANAVFORLANTs reception i Cadiz. HERLUF TROLLEs repræsentant ses som nummer tre fra højre

Efter øvelsens afslutning forlagde styrken til den spanske atlantehavsby Cadiz, hvortil den ankom 5. maj om morgenen, for her at indledé STANAVFORLANTs første egentlige besøg i Spanien.

Vejrguderne var igen nådige, idet temperaturerne lå på 24 - 26°C og vandtemperaturen på 18-19°C. At det stadig kun var forår for spanierne, der for de flestes vedkommende endnu holdt sig fra vandet, afskrækkede ikke HERLUF TROLLEs besætning, som i fulde

drag nød badelivet. 9. maj fortsatte STANAVFORLANT igen med øvelser og træning.

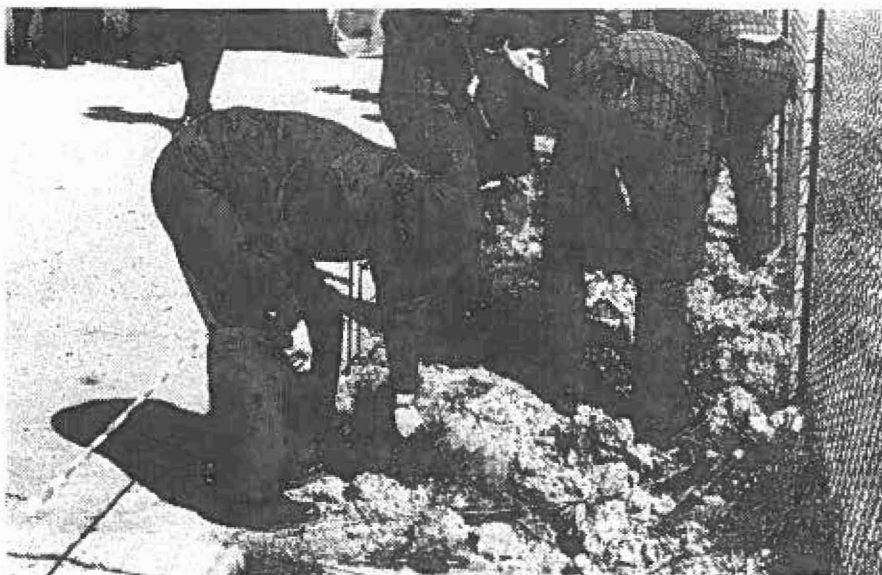
(HRTR)

Standerhejsning på Søværnets Konstabelskole

Torsdag den 26. april indledte Søværnets Konstabelskole og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsudvalget, sejlsæsonen 1984 med standerhejsning på skolens bådhavn.

I forbindelse med standerhejsningen, der undtagelsesvis var begunstiget af strålende forårssol, foretoges dåb af 3 nye folkebåde, og skolens nyetablerede sømandskabsbane blev indviet og demonstreret.

Forinden standerhejsningen havde skolens personel, på fritidsudvalgets initiativ, gennemført en "Plant et træ" aktion. For indsamlede midler plantedes ca. 300 træer, der om få år vil forskønne området og skabe læ og hygge på havnen.

Glimt fra "Plant et træ" aktionen
(SVN FOT)

I sin velkomsttale til de ca. 70 fremmødte gæster fra civile og militære myndigheder og organisationer, der blev modtaget af en parade af skolens personel og af Søværnets Tamburkorps, udtalte chefen for Søværnets Konstabelskole bl.a.:

"Praktisk sømandskab indgår som en vigtig del af uddannelsen af alle elever ved Søværnets Konstabelskole. Uddannelsen foregår hele året i de forskellige typer motorbåde og gummibåde, der anvendes i flådens skibe samt tillige i sommerhalvåret i FOLKEBÅDE, YNGLINGE og MONARK-44 samt atter - men sporadisk - i rotravaljer.

I år glæder vi os over at kunne ibrugtage de sidste erståningsanskaffelser for de udslidte træfolkebåde, således at uddannelsesmateriellet atter har en størrelse, der kan anvendes til effektivisering af uddannelsen i fartøjstjeneste såvel i øvelsestiden som i fritiden ikke alene for Søværnets Konstabelskole, men for alt personel i Københavnsområdet. Nyskabelsen, den internationale sømandskabsbane, har gjort opøvelsen af elementære sømandsfærdigheder konkurrencebetonet og bliver i dag demonstreret for første gang.

Det er skolens håb, at sejlfartøjer og sømandskabsbane må blive flittigt anvendt til yderligere højnelse af den sømandsmæssige standard i flåden og til at give en meningsfyldt og udbytte- rig fritid".

Herefter kommanderede chefen: "Klar ved standerne", og til fanfare fra Søværnets Tamburkorps hejstes søværnets røde og Søværnets Idrætsforenings blå stander, hvorefter chefen erklærede sejlsæsonen 1984 for åbnet.

Formanden for Søværnets Idrætsforenings Sejlsportsudvalg døber folkebåd nr. 877 POLLUX (SVN FOT)

Efter standerhejsningen overgik man til dåb af de 3 nye folkebåde, der er blevet tildelt Søværnets Konstabelskole. Folkebåd nr. 877, der døbttes af formanden for Søværnets Idrætsforenings Sejlsportsudvalg, mekaniker E.Persson, fik navnet POLLUX. Folke-

båd nr. 878, der døbt af værnsformand for Centralforeningen for Stampersonel, seniorsergent B.Johansen, fik navnet REGULUS. Folkebåd nr. 879, der døbt af værkfører E.Lohse, Søværnets Materielkommando, fik navnet SPICA.

Efter båddåben udtalte Inspektøren for Søværnet sin glæde over, at søværnet med tilgangen af de nye folkebåde nu disponerede over tidssvarende sejlfartøjer til uddannelse af personalet, der herved gøres fortrolige med manøvrer og færden til søs, hvilket er i overensstemmelse med den intensivning af sømandskabsuddannelsen, som iværksattes for 2 år siden.

Sømandskabsbanen demonstreres
(Fot.M.Nielsen)

Som sidste punkt på dagens program præsenteredes skolens nye sømandskabsbane. Banen, der helt er anlagt af skolens eget personel, opfylder så nær som muligt kravene til den internationale sømandskabsbane, der anvendes som en af disciplinerne i marinefemkamp. Banen er et godt supplement både til skolens sømandskabsuddannelse og uddannelsen i fysisk uddannelse og træning, idet den giver mulighed for at træne eleverne i elementære sømandsfærdigheder, som at gå til vejr og udføre arbejder, arbejde med trosser og kasteender og at klare sig i et mindre fartøj og udføre arbejder derfra.

Inden demonstrationen af sømandskabsbanen blev overdraget skolens idrætsofficer, udtalte chefen for Søværnets Konstabelskole sin tak til det personel, der har arbejdet hårdt og initiativrigt med klargøring af fartøjer og sømandskabsbane.

Derefter var der "åbent hus"-arrangement, hvor der traditionen tro var pølser med rigeligt ketchup og "sejlerøl" betænkt af bryggerierne Tuborg og Ceres.

Standerhejsningen ved Søværnets Konstabelskole blev således på god maritim måde en festlig og indholdsrig dag for gæsterne og for skolen.

(SKS)

Glimt fra søværnets hverdag

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen gik officielt om bord i DANNEBROG den 27. april under det traditionelle ceremoniel, herunder salut fra Batteriet SIXTUS.

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen om bord i kongechaluppen under sejladsen fra Kongetrappen til DANNEBROG (SVN FOT)

Samme dag kl. 1300 afholdtes frokost om bord for NATOs afgående generalsekretær dr. J.Luns og frue.

Generalsekretæren med Hendes Majestæt Dronningens Jagtkaptajn (SVN FOT)

I frokosten deltog Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Statsministeren, Udenrigsministeren, Forsvarsministeren, den hollandske ambassadør og Forsvarschefen m.fl.

Statsministeren, Udenrigsministeren og Forsvarsministeren, i baggrunden ses Forsvarschefen (SVN FOT)

(DNBR)

Svendepøve ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 6. april og fredag den 27. april kunne chefen for Søværnets Konstabelskole overrække 7 overkonstabler af uddannelsesretningen MS (Maskinarbejder) og 12 overkonstabler af uddannelsesretningerne AR (Elektromekaniker) og TE (Elektronikmekaniker) deres uddannelsesbeviser (Svendebreve).

De 7 overkonstabler, der demitteredes 7. april sammen med lederen af Fagskolen, chefen for Søværnets Konstabelskole og uddannelseslederen (SVN FOT)

Holdene opnåede følgende resultater:

5 særdeles vel udført, 11 vel udført og 3 bestået.

4 af overkonstablerne (AR) er optaget på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, medens de resterende fortsætter tjenesten inden for deres speciale.

De 12 overkonstabler, der demitteredes 27. april sammen med lederen af Fagskolen, chefen for Konstabelskolen og uddannelseslederen (SVN FOT)

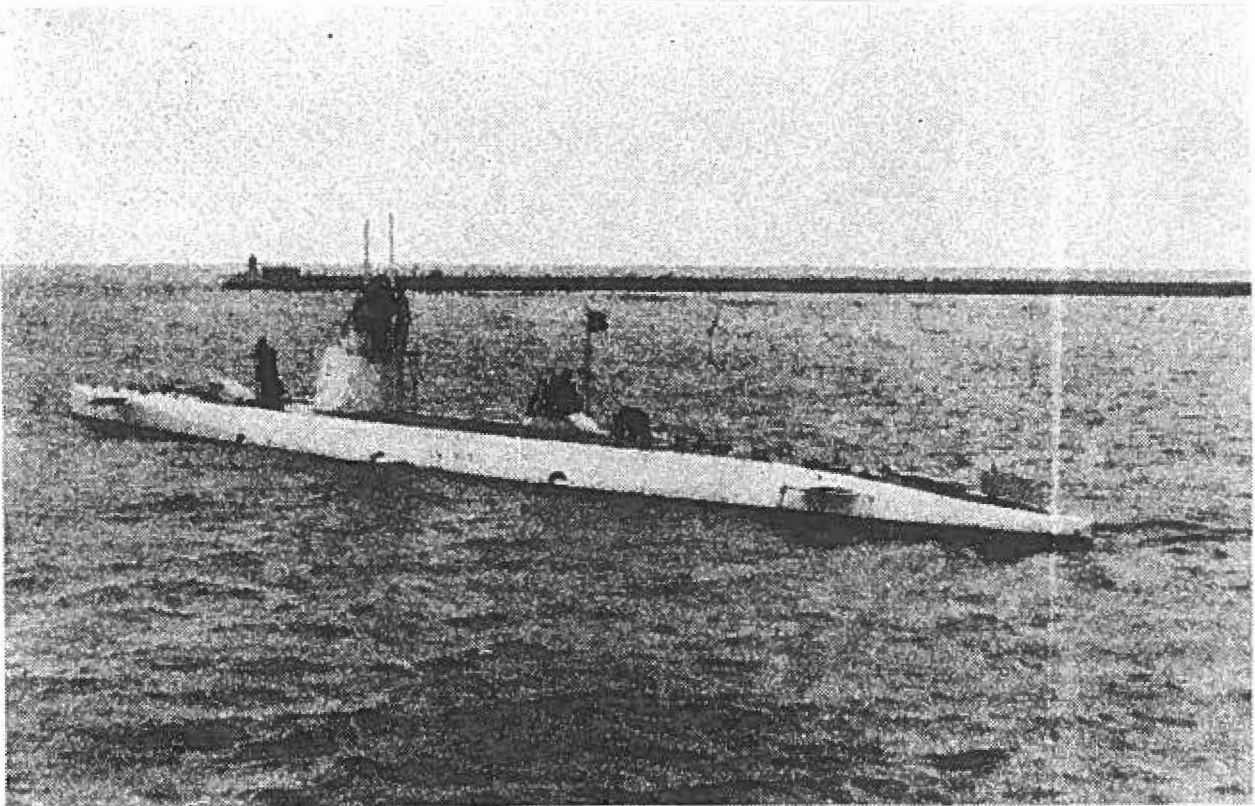
3 sergenter og 2 overkonstabler fik ved en højtidelighed på Københavns Rådhus den 7. maj tildelt Københavns Håndværker Forenings sølvmedalje for særdeles vel udført svendeprøve. Dette er den største anerkendelse, der kan opnås inden for bedømmelse af svendeprøver, og mellem de mange repræsenterede uddannelsessteder var søværnet topscorer med de fem sølvmedaljer.

(SKS/FAS)

Undervandsbådernes 75-års jubilæum

Undervandsbådskadren er i fuld gang med at planlægge festligholdelsen af 75-års jubilæet den 3. oktober i år. Den første danske undervandsbåd, DYKKEREN, blev søsat i La Spezia i Italien den 18. juni 1909, og efter udrustning og prøvesejladser blev den

bugseret til København. Efter endnu nogle værftsprøver blev kommandoen hejst den 3. oktober samme år.

Undervandsbåden DYKKEREN. Båden havde et displacement på 132 tons og en længde på 35 meter. Armeringen bestod af 2 stk. 45 cm torpedoer, og besætningen var på 9 mand. Maskineriet var rent elektrisk (SVN FOT)

Båden er desværre ikke bevaret for eftertiden, idet den blev hugget op ved slutningen af 1. Verdenskrig.

Festlighederne i forbindelse med jubilæet afholdes i dagene omkring den 3. oktober. Der vil være uofficielt besøg af undervandsbåde og moderskibe fra Sverige, Norge, Vesttyskland, England og Holland. Alle de besøgende vil sammen med vore egne undervandsbåde og minelæggeren (depotskibet) SJÆLLAND være fortøjet ved Langelinie. Hovedarrangementet er en parade den 3. oktober med efterfølgende åbent hus for paradedeltagerne og indbudte gæster. Samme aften afholdes reception om bord i SJÆLLAND. Der vil blive arrangeret sportskampe og andre sammenkomster for de forskellige personalekategorier. I tilslutning til jubilæet udgives der en bog om undervandsbåde, og den vil blive præsenteret ved en reception i een af vore undervandsbåde. Der udarbejdes desuden et festskrift, som skal uddeles til jubilæumsdeltagere, presse m.fl. Lørdag den 6. oktober planlægger eskadrens officerer endvidere en jubilæumsmiddag med damer for nuværende og tidligere ubådsofficerer.

(UBE)

Indland kort

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen i Marinestaben inspicerede den 22. maj på Inspektøren for Søværnets vegne inspektionsskibet BESKYTTEREN under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Som en del af inspektionen, der udgik fra Vedbæk, blev der afviklet øvelser i trawlerjagt på orlogskutteren FARØ under medvirken af BESKYTTERENS designerede helikoptergruppe.

BESKYTTEREN skal efter afgang fra Flådestation Frederikshavn forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Grønland indtil medio august.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Det svenske ubådsbjærgningsskib BELOS aflægger rutinebesøg i København i perioden 8.-12. juni. Chef vil være kommandørkaptajn Bjørn Mohlin. Samlet besætning: 18 officerer samt 41 menige.

---ooOoo---

En fransk styrke, bestående af skoleskibene PANTHERE, CHACAL og TIGRE, aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 8.-12. juni. Chef for enhederne vil være: PANTHERE: Kaptajnløjtnant Tricoulaire. CHACAL: Kaptajnløjtnant Lefer. TIGRE: Kaptajnløjtnant Dejoue. Samlet besætning: 11 officerer, 28 underofficerer og 21 menige samt 32 elever, hvoraf 1 fra Togo, 1 fra Gabon og 1 fra Algeriet.

---ooOoo---

En hollandsk styrke, bestående af korvetterne WOLF og FRET (WOLF-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg i perioden 8.-12. juni og i Rønne i perioden 13.-14. juni. Chef for WOLF vil være kaptajnløjtnant R.H.Zuidema, og chef for FRET vil være kaptajnløjtnant G.J.Abeln. Samlet besætning: 184 mand.

---ooOoo---

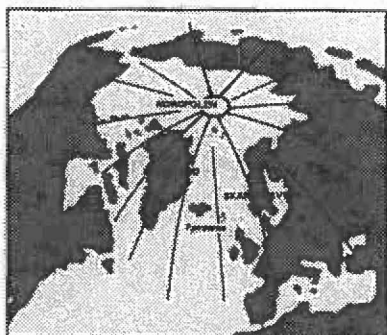
Den vesttyske destroyer SCHLESWIG-HOLSTEN (HAMBURG-klassen) aflægger rutinebesøg i København i perioden 16.-18. juni. Chef vil være kommandørkaptajn H.Schmatz. Samlet besætning: 19 officerer og 247 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det vesttyske forsøgsskib HOLNIS aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 16.-18. juni. Chef vil være skibsfører I.Frericks. Samlet besætning: 1 officer og 13 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Ny klasse af amfibiekommandoskibe til den amerikanske flåde. Den amerikanske flåde har tildelt Litton's Ingalls skibbygningsafdeling en kontrakt på 822 millioner dollars for konstruktion af LHD-1, den første enhed i en ny klasse af amfibieskibe. Den primære opgave for skibet, der bliver 257 meter langt og får et displacement på 40.500 tons, vil blive deployering af og støtte til det amerikanske marinekorps. LHD-1 er indrettet til, udover rækken af helikoptere og konventionelle landgangsfartøjer, at medføre den amerikanske flådes nye luftpudelandingsfartøjer og lodret/kort startende og landende fly af typen AV-8 B (SEA HARRIER). LHD-1 minder i udseende om de fem amfibieangrebsskibe (LHA) af TARAWA-klassen, som Ingalls Værft byggede i 70'erne. Værftet begynder konstruktionen i sommer, og leveringen er planlagt til tidligt i 1989. Den amerikanske flåde har yderligere tre LHD-klasse enheder indeholdt i dens femårs byggeprogram, skriver "INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW".

---ooOoo---

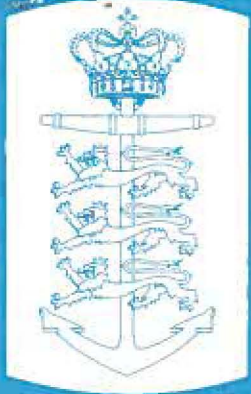
4 nye undervandsbåde til den svenske flåde. Den svenske flåde vil i de kommende år modtage fire nye ubåde, der navngives VÄSTERGÖTLAND, HÄLSINGLAND, SÖDERMANNLAND og ÖSTERGÖTLAND. De bygges i et samarbejde mellem Kockum-Værft i Malmø og Karlskrona Værft, der skal bygge henholdsvis midtersektionerne og stævn- og hæksektionerne. Ubådene, der får et uddykket/neddykket displacement på henholdsvis 910/1140 tons, er kun 48,5 meter lange, 6,1

meter brede og stikker 6,1 meter. Fremdrivningsmaskineriet består af 2 Hedemora-dieselmotorer og en Asea-elektromotor, der skulle give en overfladefart på 17 knob og en neddykket fart på 20 knob. Armeringen omfatter 6 stævnør til 53,3 cm torpedoer og tre hækør til 40,6 cm anti-ubådstorpedoer. Stævnørstorpedoerne kan erstattes med miner. Takket være en udstrakt automatisering er besætningen indskrænket til 21 mand, skriver "SOLDAT und TECHNIK".

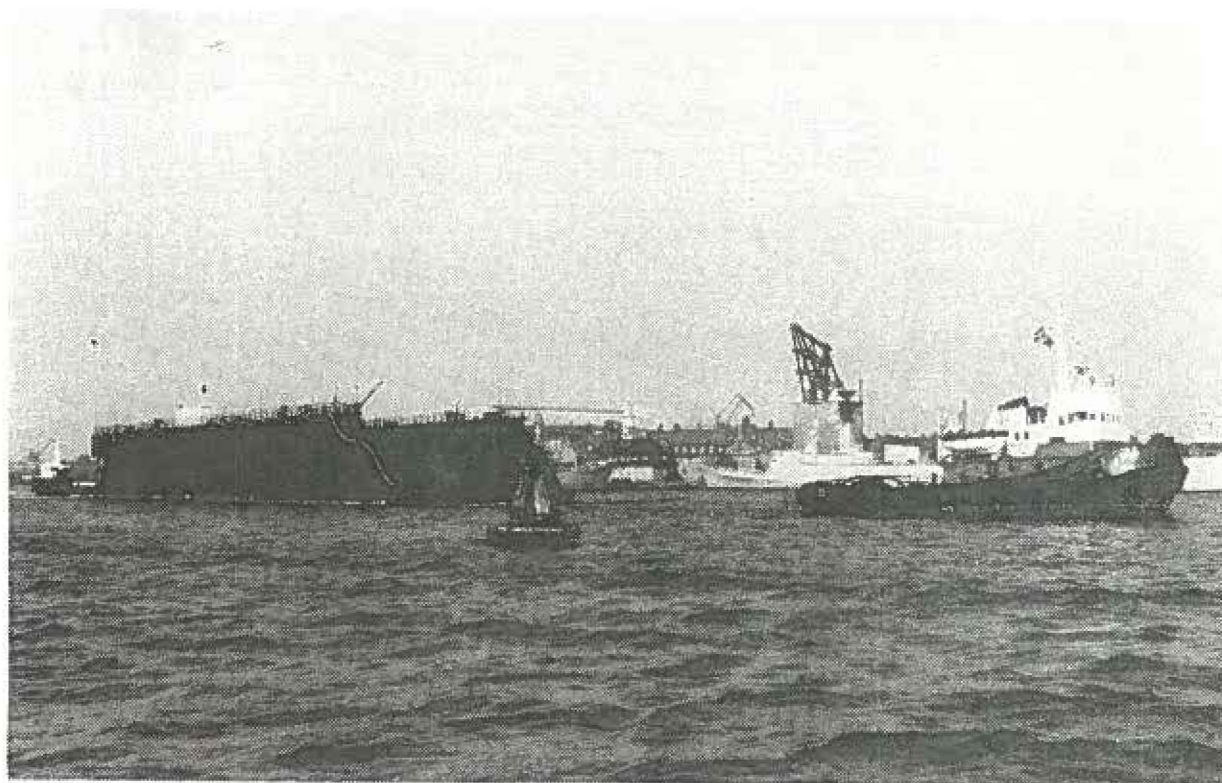
---ooOoo---

5. minejager af ALKMAR-klassen overdraget til den hollandske flåde. Den hollandske flåde har fra værftet Van der Giessen de Noord i Ablasserdam fået overdraget den 5. minejager af ALKMAR-klassen, HARTLINGEN, bygget i det fransk-hollandsk-belgiske TRIPARTITE-projekt. Værftet, der skal bygge alle de 15 hollandske enheder, vil 18. juli overdrage den næste enhed, SCHEVENINGEN, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lang', with a stylized flourish underneath.

SØVÆRNS- ORIENTERING

Flydedokken under bugsering i Flådens Leje (SVN FOT)

Ny flydedok til søværnet

Orlogsværftet modtog 18. maj den nye dok 2 fra Donada (Venedig).

Bugseringen, der blev udført af Svitzers SKULD, blev gennemført på 23 døgn uden problemer. Distancen var ca. 3600 sømil.

Der forestår nu en del klargøringsarbejder, såsom udførelse af fortøjningsarrangement, strømforsyning og tilrigning med bl.a. kølklodser og waterpasstøtter. Dok 2 vil blive placeret på dok 4 nuværende plads på Holmen, og der vil blive anskaffet en ny kran til betjening af begge flydedokke.

Det er planlagt, at dok 2 skal være klar til brug i oktober i år.

Dok 4 er solgt til skibsværftet Toft i Gråsten og vil blive slæbt fra Holmen i august måned.

(OLV)

Øvelse BOLD GAME 84

Torpedobådseskadren deltog igen i år i øvelse BOLD GAME. Denne årligt tilbagevendende øvelse for danske, norske og vesttyske torpedobåde fandt sted i perioden 2.-24. maj.

I alt 38 sejlene enheder, heraf 8 danske torpedobåde, mine-læggeren SJÆLLAND og tankfartøjet SKINFAXE, deltog i øvelsen med assistance fra Torpedobådernes mobile Base. Herudover deltog engelske flådehelikoptere og fly fra Danmark og Vesttyskland.

Enheder fra Torpedobådseskadren i kølvandsorden (SVN FOT)

Torpedobådseskadren afgang fra Holmen 1. maj mod øvelsens første fase, som foregik i sydnorsk farvand med såvel inden- som uden-skærs operationer, herunder anløb af forskellige mindre norske byer i øvelsesområdet. Som noget nyt deltog vesttyske 143-klasse torpedobåde med stor succes i denne første fase af øvelsen.

Disse forholdsvis store både viste sig at kunne operere ganske effektivt også i den snævre skærgård. Bådene, som er 58 m lange, har et displacement på 400 tons og er armeret med 2 x 76 mm OTO MELARA kanoner, 4 x MM 38 EXOCET-missiler og 2 torpedoer.

Første weekend opholdt enhederne sig i Kristianssand og i den nærliggende Marvika flådebase. Under opholdet påbegyndtes sportskonkurrencer enhederne imellem, og disse fortsattes under resten af øvelsen.

Anden fase af øvelsen foregik primært i danske farvande, med weekendophold i Aalborg, men også Østersøen og vesttyske farvande blev inddraget. I denne fase videreudvikledes enhedernes samarbejde gennem taktiske øvelser, ligesom luftforsvarsøvelser, skydninger, navigationsøvelser m.m. også indgik som et naturligt led i øvelsessamarbejdet. I denne del af øvelsen deltog de nye vesttyske 143A-klasse missilkanonbåde. Denne type er af samme størrelse som 143- klassen, men armeret med 1 x 76 mm OTO MELARA-kanon, 4 x MM 38 EXOCET-missiler.

Den traditionsrige by Lübeck var rammen om BOLD GAME-enheder-nes tredje weekend og gav besætningerne en velfortjent pause i øvelsesaktiviteterne.

Gennem hele øvelsen udvekslede enhederne personel, således at et stort antal menige og befalingsmænd fik mulighed for at opleve atmosfæren i de øvrige landes torpedobåde og stifte nye bekendtskaber.

For yderligere at gøre enhederne bekendt med de andre landes måde at operere torpedobåde på, samt for at etablere et fælles grundlag for samarbejde, var torpedobådene i første fase opdelt i grupper med såvel danske som norske og vesttyske torpedobåde. Dette viste sig at give enhederne et stort udbytte.

Generel Sir Richard Lawson overrækker præmier ved afslutningsparaden (SVN FOT)

Vejret var gennemgående fint under øvelsen, og kun få serials måtte aflyses. En del besætningsmedlemmer var dog noget blege efter forlægningen fra Lübeck til danske farvande og Østersøen og den afsluttende taktiske øvelse i vindstyrke 8.

Sidste weekendophold foregik i København, hvor også øvelsen officielt afsluttedes med parade i Frihavnen den 24. maj, hvor chefen for de fælles styrker i NATOs Nordregion, General Sir Richard Lawson, bl.a. overrakte præmier til de vindende hold i sportskonkurrencerne. Fodbold og skydning blev vundet af danske hold. Efter paraden forlagde de danske enheder til Holmen og de udenlandske enheder til hjemlige farvande.

(TBE)

Øvelse BLUE HARRIER 84

I perioden 2.-17. maj afholdtes minerydningsøvelsen BLUE HARRIER, der er en årligt tilbagevendende øvelse, som på skift afholdes af de tre flådehovedkvarterer i den sydlige del af NATOs Nordregion. BLUE HARRIER 84 blev afviklet i den vestlige del af Østersøen under kommando af chefen for de vesttyske styrker i Østersø-området.

I øvelsen deltog i alt 62 enheder fra seks nationer; der var således deltagere fra England, Vesttyskland, Danmark, Norge, Belgien og Holland. Som det også har været tilfældet de foregående år, deltog NATOs stående minerydningsstyrke "STANDING NAVAL FORCE CHANNEL" i øvelsen.

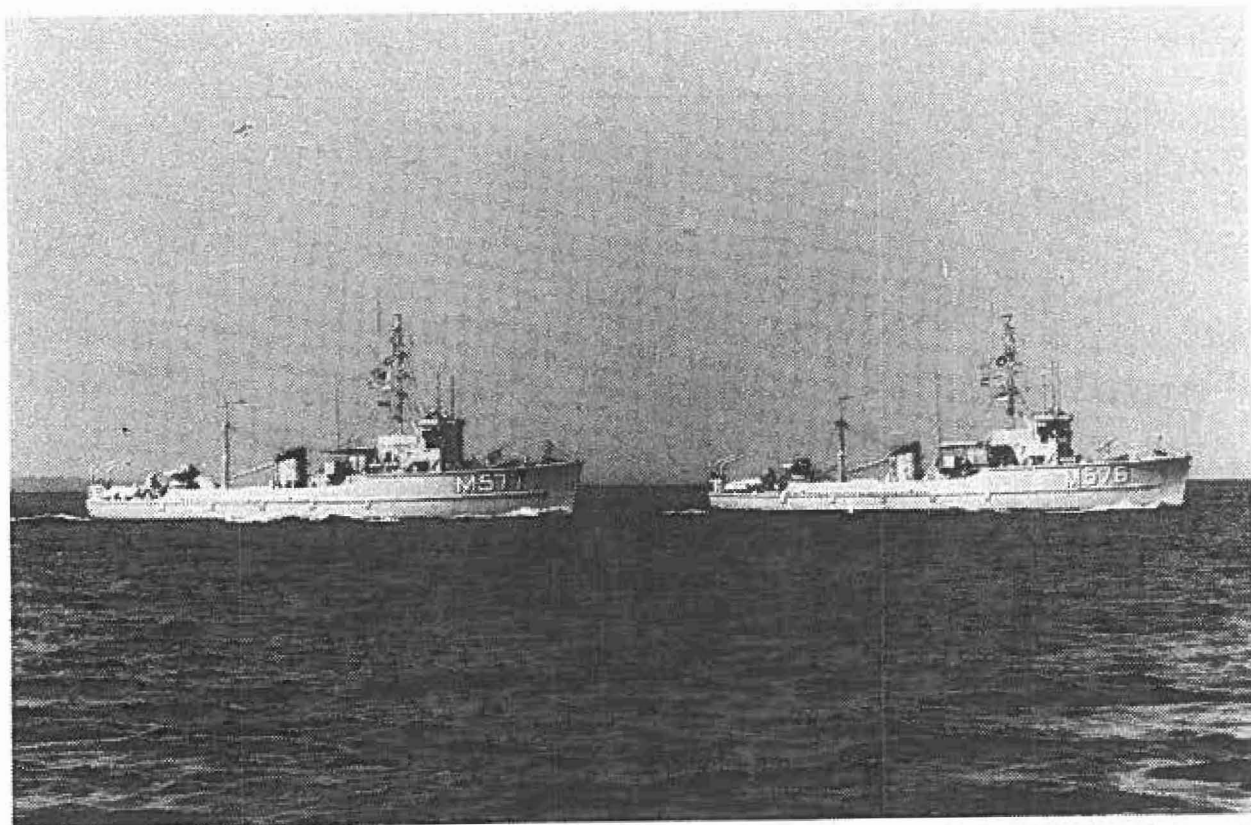
Øvelsen blev ledet af en øvelsesstab sammensat af officerer fra Vesttyskland, Norge og Danmark og blev afviklet i et øvelsesområde, der omfattede farvandet øst for Falster, Hjelm Bugt, farvandet mellem Fyn og Langeland, Mecklenburger Bugt og Østersøen vest for Falster.

For at skabe en realistisk minetrussel var der til øvelsen udlagt ca. 260 øvelsesminer spredt over hele området. Lufttruslen blev gjort realistisk gennem et stort antal jagerangreb i hele perioden. For at give de deltagende enheder et indtryk af, hvad der ville ske, hvis der var tale om rigtige miner og ikke "kun" øvelsesminer, blev der på øvelsens første dag udført en demonstration, hvor to krigsminer blev bragt til detonation.

Efter minedemonstrationen forlagde enhederne til de forskellige øvelsesområder, hvor de egentlige minerydningsoperationer be-

gyndte. Det store antal øvelsesminer, som omfattede samtlige minerydningstyper, gav enhederne gode muligheder for at øve alle minerydningsteknikker. I løbet af øvelsen blev der sejlet et stort antal konvojer gennem operationsområderne for at øve enhederne i at lede konvojer gennem mineryddede kanaler samt for at kontrollere, om der var opnået den ønskede grad af sikkerhed i kanalerne.

Den danske deltagelse i øvelse BLUE HARRIER 84 udgjordes af ministrygerne VILSUND, ALSSUND og GRØNSUND samt et hold minedykkere.

Danske ministrygere af SUND-klassen (SVN FOT)

Af disse var GRØNSUND en såkaldt mønstringsenhed, bemannet med genindkaldt personel, som gjorde tjeneste i ministrygere af SUND-klassen fra for 2 til 6 år siden. De danske enheder arbejdede under hele øvelsen sammen med tre engelske minejagere af den nye HUNT-klasse.

Vejrguderne var af en eller anden grund ikke venligt stemt over for øvelse BLUE HARRIER. I starten af øvelsen var operationerne i nogen grad hindret af tåge, mens slutningen af øvelsen delvis blev ødelagt af hård vind. Til trods for de vanskelige vejrforhold samt det meget store antal miner lykkedes det minerydningsstyrken at rydde praktisk taget alle miner.

De rent faktiske resultater af øvelsen vil blive grundigt analyseret på et møde i juni måned, men det umiddelbare indtryk

af øvelsen var, at de deltagende nationer tilsammen råder over en meget effektiv minerydningskapacitet. Samtidig blev det også klart fastslået, som ved foregående øvelser i BLUE HARRIER serien, at forudsætningen for en effektiv minerydning er muligheden for indsættelse af såvel minejagere, minestrygere som minedykkerhold.

Ved øvelsens afslutning gav samtlige deltagere udtryk for, at BLUE HARRIER 84 havde været en god og udbytterig øvelse, og alle så frem til at deltage i næste års BLUE HARRIER, som skal foregå i Nordsøen.

(MSE)

Nyt om STANDARD FLEX 300-projektet

I Søværns-Orientering nr. 3/83 og 15/83 gav Søværnets Materielkommando en orientering vedrørende STANDARD FLEX 300-projektet. Materielkommandoen har siden arbejdet med de mangfoldige op-

gaver, der knytter sig til et så komplekst projekt, og har blandt andet gennemført yderligere modelforsøg i åbent farvand med en selvfremdreven og radiostyret model.

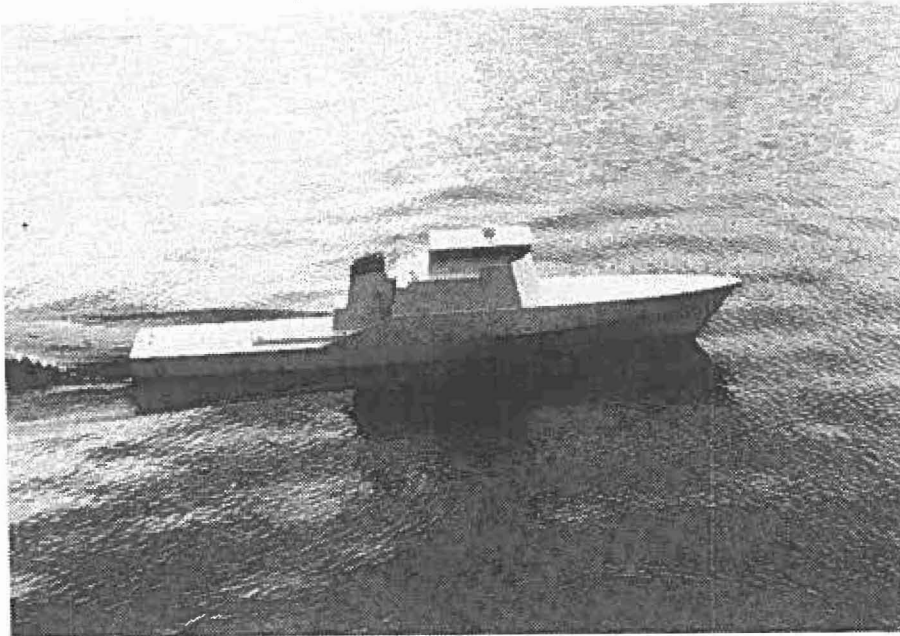

Modellen "søsættes" fra gummibåd (SVN FOT) jerede analyser af skibets egenskaber. Disse analyser bekræfter, at STANDARD FLEX 300 vil blive et særdeles sødygtigt skib, der lever op til de strenge krav, der må stilles til søværnets enheder.

Ved selv at planlægge og gennemføre modelforsøgene har søværnet sparet betydelige summer, idet alternativet havde været at gennemføre forsøgene i udlandet.

Projektarbejdet gennemføres fortsat under indtryk af særdeles stramme tidsrammer. Målsætningen er stadig at fremkomme med projektbeskrivelse og indstilling til de bevilgende myndigheder

så betids, at bygning af prototypen kan iværksættes primo 1985.

Modellen under selvstændig fremdrivning (SVN FOT)

Undersøgelserne vedrørende valg af skrogmateriale, stål eller glasfiber, er nu inde i en afgørende fase, og der forelig-

ITV- og måleudstyr under tilrigning (SVN FOT)

ger et omfattende studiemateriale, der belyser fordele såvel som ulemper ved de 2 alternativer. Også på andre systemområder bevæger projektet sig nu inden for faste rammer, og en række løsninger tegner sig.

Det er endnu for tidligt præcist at pege på, hvilke systemer der skal vælges, men egentlige markedsundersøgelser er i fuld gang på flere felter.

Tilsvarende er der iværksat en række aktiviteter internt i søværnet med henblik på nøjere definition af forhold som vedligeholdelse, forsyning og personel/uddannelse. Dette arbejde er af største vigtighed og tegner det logistiske "bagland", uden hvilket STANDARD FLEX 300-koncepten ikke vil kunne fungere.

Med henblik på indretning af opholdsrum, lukaf'er, kabys m.v. er der påbegyndt opstilling af en såkaldt "mock-up" af de aktuelle områder i skibet. Det er meningen at anvende "mock-up"en

(skala 1:1 træmodel af skibets rum) til detailindretning, herunder er det hensigten at møblere repræsentative områder og bl.a. også forsøge en funktionstest af kabys/cafeteriaområdet gennemført. Som på alle andre områder i skibet søges også i averteringen funktionelle løsninger, der tilgodeser kravet om hensigtsmæssighed i fleksibilitet og arbejdsbesparende foranstaltninger.

Anvendelse af "mock-up"-metoden har før været anvendt med stort held og med betragtelige besparelser til følge, idet fejl eller uhensigtsmæssige detaljer på et tidligt tidspunkt kan erkendes og rettes. På tilsvarende måde er en 1:1 model af Bro og Operationsrum opstillet på Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus i Frederikshavn.

Projektet skrider hurtigt frem, og Søværnets Materielkommando forventer at have det færdigt således, at bygning af prototypen vil kunne påbegyndes efter planen primo 1985.

Resultatet af de igangværende forhandlinger vedrørende forsvarets ordning er naturligvis afgørende for projektets fremtid, men der synes generelt at herske god forståelse for de mange muligheder, der knytter sig til STANDARD FLEX 300-koncepten. Det er derfor med fortsat optimisme, at Søværnets Materielkommando arbejder videre med planerne, set i lyset af et voksende behov for erstatning af en række udslidte og forældede flådefartøjer.

(SMK)

Nyt fra inspektionsskibet FYLLA

Fiskeriet efter rejer ved Grønlands østkyst er koncentreret om nogle få måneder af året. Inspektionsskibet FYLLA, som fra slutningen af marts til slutningen af juni forretter stations- og inspektionstjeneste under Grønlands Kommando, ankom til østkysten i slutningen af marts, mens rejefiskeriet var under opbygning.

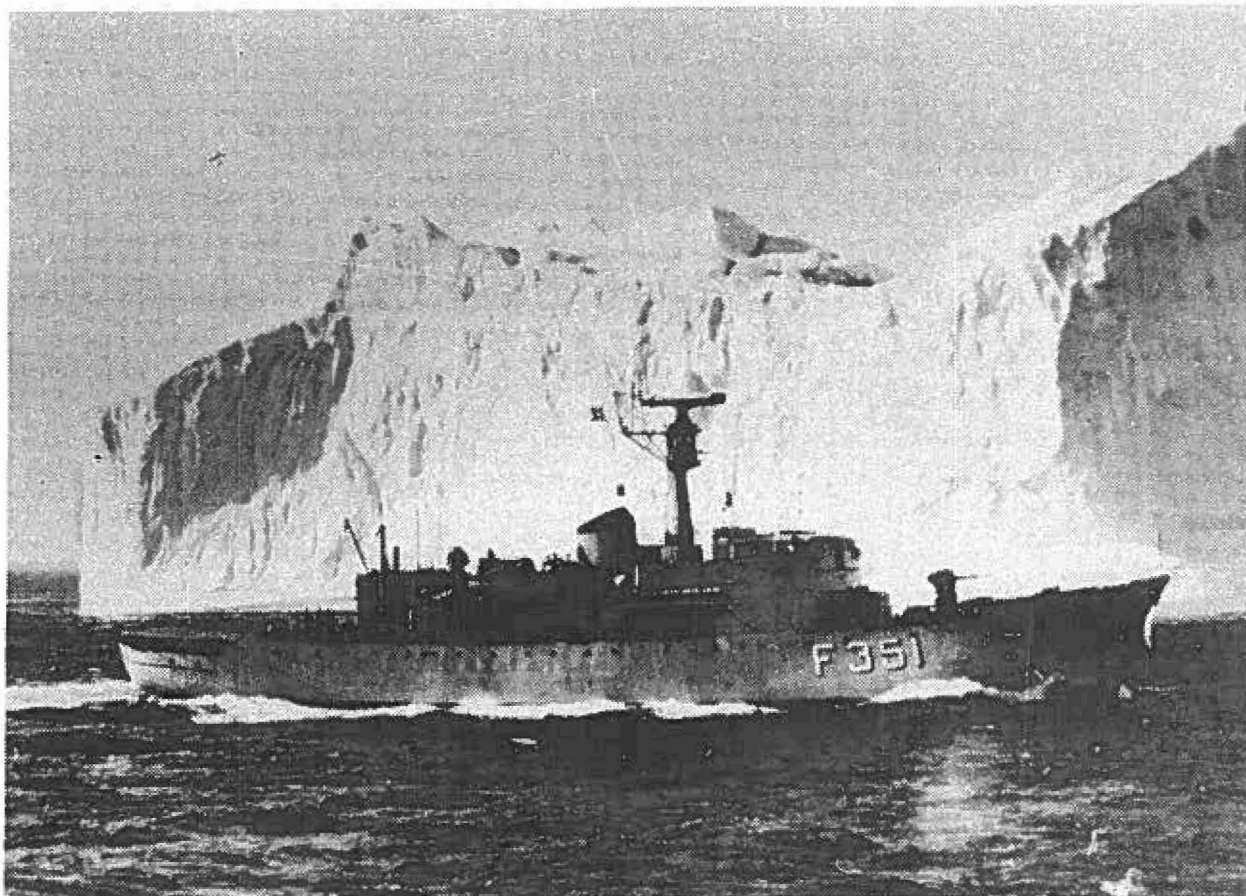
Rigsombudsmanden havde netop da meddelt, at den grønlandske kvote for rejer ved østkysten for kalenderåret 1984, som var fastsat til i alt 1.690 tons, var opfisket. Den indrapporterede fangst var pr. 28. marts 1984 1.903 tons.

Fiskeriinspektionen var derfor koncentreret om de udenlandske fartøjer, som havde opnået tilladelse til rejefiskeri, Norge havde således en samlet kvote på 2.000 tons på østkysten. Frankrig 440 tons og Danmark næsten 200 tons. Rejefiskeriet indledtes i slutningen af februar og på sit højeste taltes 22 fartøjer i

området, nemlig 2 danske, 2 færøske, 2 franske og 16 norske. En del af de norske trawlere afsejlede fra området, fordi skibskvoten var opfisket, men returnerede senere ved frigivelse af restkvoten.

Selv om rejefiskeriet dominerede billedet, fandt der også et målrettet fiskeri sted efter torsk og rødfisk, idet 5-6 vesttyske fabrikstrawlere var fordelt på bankerne langs iskanten mellem Kap Farvel og Dohrn Banke.

Overvågning og indrapportering til Grønlands Kommando skete i et udmærket samarbejde mellem inspektionsskibet, LYNX-helikopteren og det på Søndre Strømfjord baserede GULFSTREAM III inspektionsfly fra flyvevåbnet.

Inspektionsskibet FYLLA under inspektion i grønlandske farvande (SVN FOT)

FYLLAs fiskerikontrolhold udførte på 1 1/2 måned i alt 45 kontrolbesøg i udenlandske fartøjer, og så godt som alle rejetrawlere blev kontrolleret to gange, dels kort tid efter ankomst, dels kort tid før afsejling.

Fiskerikontrollen afslørede mange fejl og mangler ved logbogsføringerne, hvorfor bestemmelserne herfor blev indskærpet. I nogle fartøjer konstateredes endvidere et betydeligt udkast af rejer af "mindre" størrelse. De store grønlandske rejer udgør en

værdifuld eksportvare til det japanske marked - nogle trawlere har endog japanske kvalitetskontrollører om bord. De mindre rejer kan ikke sælges på dette marked, og med mindre de beholdes til senere brug som salatrejer, kastes de over bord. Fiskeribiologisk er det meget uheldigt, fordi rejerne, der lever på stor dybde, dels næppe overlever en tur gennem trawlernes sorteringsmaskine, dels tager havfuglene deres part ved at følge disse fartøjer.

Set med fiskerikontrollens øjne betyder udkastet - såfremt det ikke logbogsføres - en klar overtrædelse af fiskerilovgivningen, idet udkastet skal medregnes i kvoten. Disse overtrædelser af gældende bestemmelser blev i samråd med Grønlands Kommando og politimesteren i Grønland afgjort med udenretlige bøder - den største på kr. 100.000,-.

Under fiskeriinspektionen på østkysten har FYLLA foretaget forsyningsmæssigt anløb af Isafjord og Reykjavik i Island, idet den nærmeste grønlandske havn i Danmarksstrædet, Angmagssalik, (Ammassalik efter den ny retskrivning) tidligst åbner for skibs-anløb i slutningen af juni. Det danske konsulat i Isafjord og den danske ambassade i Reykjavik har ydet inspektionsskibet en stor og meget påskønnet hjælp under disse anløb.

(FYLL)

De sidste forvaltningsofficerer

Med udgangen af april måned i år sagde Søværnets Officersskole farvel til det definitivt sidste hold af intendanturofficerer uddannet i søværnet.

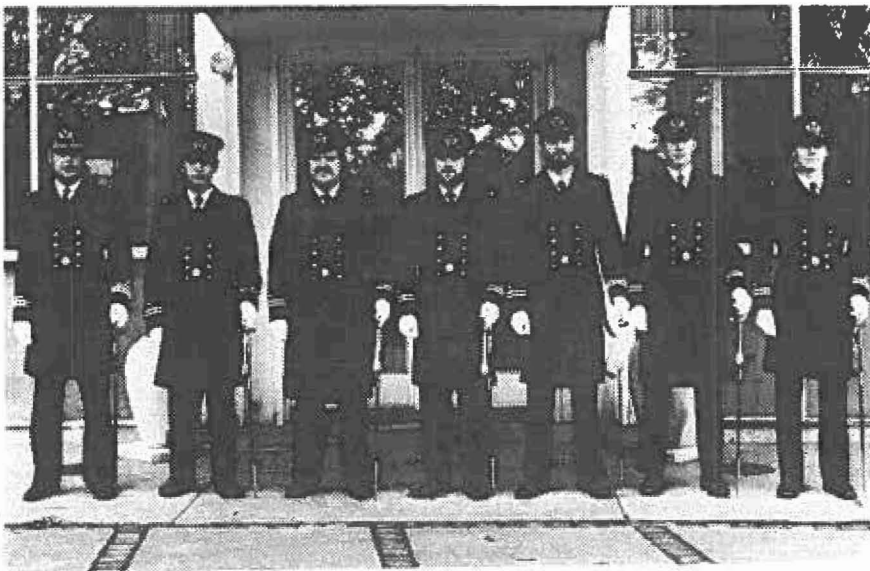

(SVN FOT)

Holdet er uddannet som forvaltningsofficerer af den tidligere B-linie, og efter udnævnelse til løjtnanter den 1. februar gennemgik de 4 officerer en 3 måneders efteruddannelse, som har givet dem den fornødne baggrund for at virke efter den nye officersgrunduddannelses principper. Det historiske hold er omstående forevigt ved udnævnelsen sammen med deres faggrubeleder.

Lige så historisk var udnævnelsen af 6 premierløjtnanter af den tidligere A-linie, administrationsretningen, i sommeren 1983, idet også dette hold var de sidste af deres art uddannet i søværnet. Efter 4 1/2 års alsidig praktisk og teoretisk uddannelse - herunder 1. del af HD-studiet ved Handelshøjskolen i København - og endelig 4 måneders premierløjtnantskursus - afgik de 6 premierløjtnanter fra skolen og er nu, som deres kollegaer af den tidligere B-linie, til praktisk tjeneste, hovedsageligt i flådens skibe.

Sammen med faggrubeleder administration er de ligeledes forevigt på nedenstående billede.

(SVN FOT)

Den nye personellov og de deraf afledte nye officersuddannelser medfører nu, at der i søværnet ikke længere skal finde en selvstændig uddannelse sted af specielt administrative officerer. På denne baggrund repræsenterer de seks premierløjtnanter samt de fire løjtnanter en afslutning på en lang epoke, i hvilken søværnet har rekrutteret og uddannet officerer med henblik på en effektiv varetagelse af de søværnsspecifikke administrative opgaver, dels på skibsniveau, men også i forbindelse med planlægning, implementering, styring og udvikling af administrative systemer på alle niveauer i hele forsvaret.

De sidste forvaltningsofficerers udnævnelse har givet Søværnets Officersskole anledning til en kort oversigt over forvaltningens historie i søværnet i de sidste 300 år.

I midten af 1600-tallet var den danske flåde administrativt i en kaotisk tilstand. En kombination af svenskekrigenes knappe ressourcer og en manglende administrativ ansvarsfordeling bevirkede, at det gang på gang forekom, at der manglede penge til at udruste de for krigsførelsen nødvendige orlogsskibe. Det kneb også med udbetalingen af besætningernes tilgodehavende lønninger. Til illustration heraf kan det nævnes, at i året 1666 havde flådens mandskab ikke mindre end 4 kvartalers gage tilgode. To år senere, i 1668, truede matroserne med at udplyndre Amagertorv, hvis de ikke fik deres tilgodehavender udbetalt.

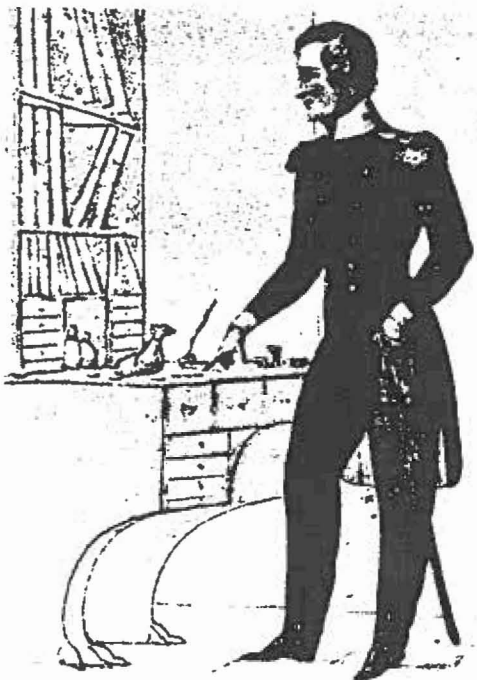
At der også var knaphed på provisioner, fremgår af de hårde straffe, som Christian den 4. i 1625 foreskrev i sine "Holm og Arsenal Artickle" for sløseri hermed:

"Hvo som spilder Mad eller Øl/ hand straffis til Masten/End kaster nogen Mad/Øl eller anden Føtalie offuer Borde/ hand straffis under Kiølen".

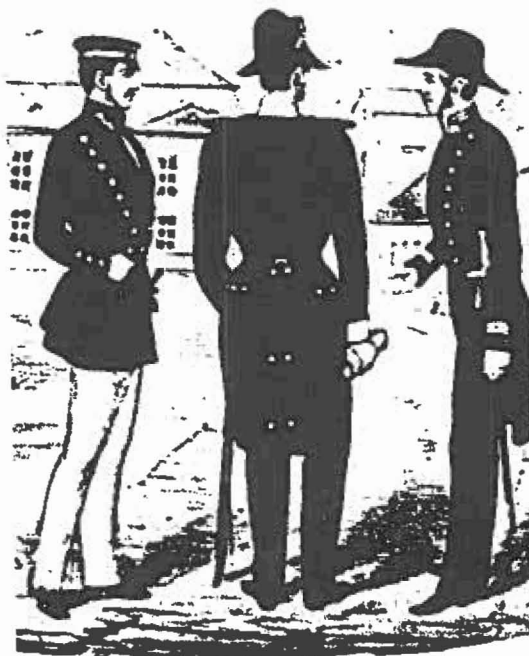
I 1677 bestod orlogsflåden af ca. 80 skibe med en samlet besætning på 11.480, ca. 1/4 af Københavns befolkning, hvilket mere end mange ord illustrerer behovet for en organiseret administration. Til sammenligning hermed udgjorde den overordnede administration i år 1700 i alt 35 personer, fordelt på følgende embeder: Krigskommissær og bogholder, fabriksskrivere, inventartakkelageskrivere, materielskriver i Kristianssand, mynster- og eskadreskrivere, skifteskrivere, skriver på Christiansø samt skriver ved tømmerbugten i Holsten.

Hovedtendensen de næste 50 år var en stadig klarere erkendelse af behovet for en effektiv flådeadministration. Der blev udgivet flere og mere detaljerede bestemmelser og gjort forsøg på at etablere en bedre organisation af flåden. I 1719 inddeltes flåden i divisioner, der bl.a. blev selvstændigt regnskabsførende. Dette hverv blev varetaget af divisionskvartermestre, der i øvrigt ved denne lejlighed for første gang benævnes intendantter.

Det første lovmæssigt fastsatte grundlag for en effektiv organisation og administration af flåden var kong Frederik V's "Søe-Krigsartikkels-Brev", der blev approberet af kongen i 1752. Nedenstående § 34 om instruksens for En Commandeur og Divisionschefs pengeforvaltning vidner om en grundighed, som ved sin sejt-

Divisionsskvartermester 1847

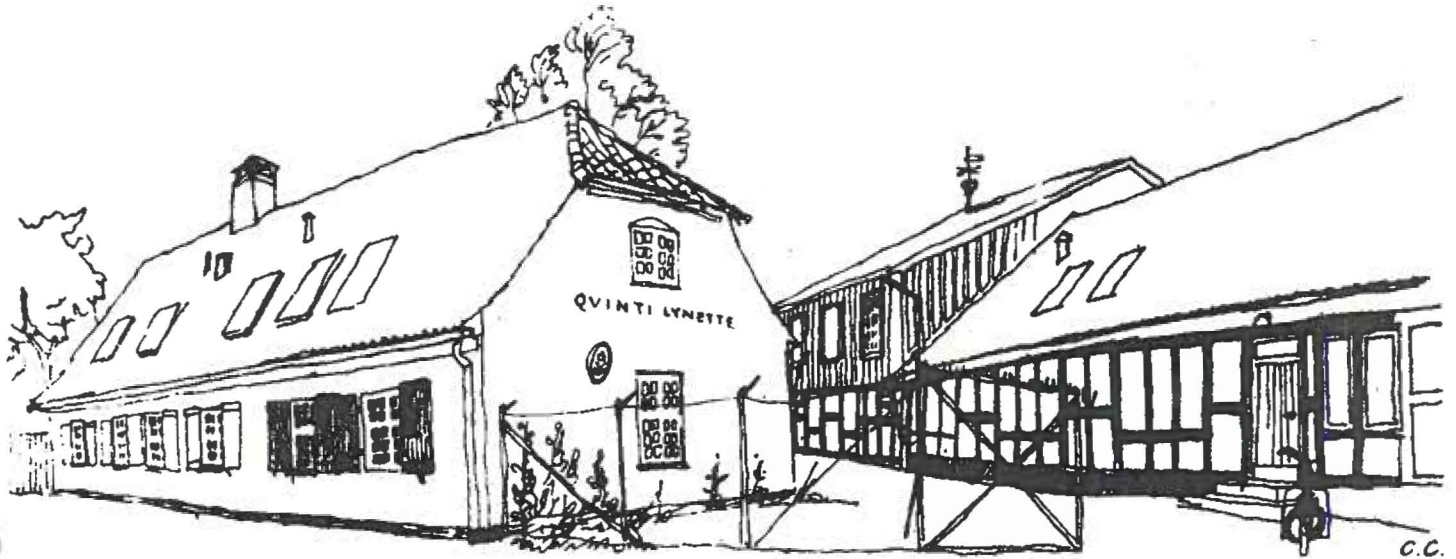
Skibslæge, intendant, overauditor 1858
Th. Husher: Samling af da. militaire Uniformer

livethed vil være nutidens officerer velkendte.

"Til samtlige Divisionens Officiers og Mandskab vil Vi først i hver Maaned lade ham assignere Gagen udi Avance, den han for hvert Compagnie igjen til Officiererne mod deres, og til Mandskabet mod Chefernes, Qviteringer udleverer, og lader sig saa melde, naar Compagniernes Mandskab er afbetalt; Og tilholder han Cheferne derover at holde en ordentlig og tydelig Betalings Bog til deres eget Forsvar og Sagens Oplysning, om noget Tvivlsmaal skulde indløbe han skal lade sig ved hver Maaneds Udgang forevise, at Compagniet er afbetalt, modtage Regningen over de udgivne Penge med fine behörige Bilager og Qviteringer, og, om det ej er foranstaltet, til hvem Beholdningen skal leveres, tage imod den, og hos sig deponere, saa at intet mere bliver i den beordrede Officiers Være, end det, som til Compagniets Vedligeholdelse behöves."

Hermed var det forvaltningsmæssige grundlag etableret på så god vis, at der egentlig først i 1868 skete organisatoriske ændringer af betydning, idet man dette år oprettede Flådens Forplejningskorps, der bestod af en overintendant, 2 intendanten og indtil 25 reserve- og underintendanten, af hvilke 3 af hver kategori skulle være tjenstgørende i fredstid, idet uddannelse og forvaltning

skulle ske inden for korpsets rammer. Korpset fungerede udmærket, men ændrede i 1880 navn til Søværnets Intendanturkorps samtidig med indførelsen af betegnelsen skibsintendant.

QUINTI LYNETTE - Domicil for Søværnets Intendanturkorps
1959 - 1972

I det tyvende århundrede førte overvejelser i slutningen af 1940'erne om enhedsprincipper værnene imellem til oprettelsen af det værnsfælles Forsvarets Intendanturkorps (FIK). I november 1951 var korpset således bestemt til at styre visse værnsfælles intendanturfunktioner.

Historien har vist, at værnene, med baggrund i deres forskellige miljø fungerer på vidt forskellige måder og har så forskelligartede opgaver at løse, at de dagligdags forvaltningsopgaver på visse niveauer bedst løses i det enkelte værn. Søværnet har og vil også fremover have behov for at uddanne officerer til specielt at varetage de forvaltningsmæssige opgaver, såvel i de operative enheder som ved de landbaserede støtteenheder. Opgaverne er fortsat til stede, og de skal løses på kvalificeret vis: Dertil kræves, at personalet har den tilstrækkelige teoretiske og praktiske baggrund, ikke til blot at løse de mere rutineprægede funktioner, men også - og måske navnlig - til at kunne planlægge, kontrollere, analysere og revidere de administrative systemer på alle niveauer. Kun ved stedse at have øjnene åbne for betydningen af en effektiv og vel styret forvaltning, kan det sikres, at de tildelte ressourcer udnyttes bedst muligt.

(SOS)

Jagt på ældre arkivalier i søværnet

Medens hærens afdelinger altid har afleveret til Hærens Arkiv under Krigsministeriet og senere Forsvarsministeriet, har søværnet afleveret sine ældre arkiver til Rigsarkivet.

Siden 1971 er Hærens Arkiv blevet til Rigsarkivets 3. afdeling, Forsvarets Arkiver, der modtager alle de militære værns ældre arkiver, når de er over 30 år gamle. Hele dette område er nu reguleret gennem Forsvarskommandobestemmelse 324.

Chefen for Rigsarkivets 3. afdeling, Forsvarets Arkiver, fotografet i et af magasinerne, hvor alle søværnets ældre arkivalier gerne skulle på plads.

(FKO FOT) *Overarkiver H.C. Bjerg*

arkivalier i søværnets bygninger på Holmen, som ikke havde forbindelse med de myndigheder, der nu bebor de pågældende bygninger. For at sikre, at disse ældre arkivalier bliver afleveret til Forsvarets Arkiver og derved kommer på plads i de samlinger, hvor de hører hjemme, oprettede Søværnets Materielkommando efter henvendelse

Det er imidlertid ikke alle søværnets myndigheder, der gennem tiderne har været lige omhyggelige med at sørge for, at deres ældre arkivalier blev afleveret til Rigsarkivet, således som de skulle efter bestemmelserne.

Selv om søværnets centrale arkiver gennem tiderne har været holdt i orden, så er der i dag huller i materialet, hvad angår de underordnede myndigheders arkiver. Søværnets arkiver efter 1848 er nu flyttet fra Rigsarkivets 2. afdeling til Forsvarets Arkiver. I den anledning er der planlagt en nøje registrering af søværnets arkiver fra dette tidspunkt og til i dag.

I nogle tilfælde har Forsvarets Arkiver konstateret tilstedeværelsen af ældre arkiva-

fra Forsvarets Arkiver for et år siden en såkaldt Arkivsaneringsgruppe, der skulle foretage den sidste "støvsugning" på Holmen i arkivalisk henseende.

Arkivsaneringsgruppen har nu været igang i 1 år, og forskellige fund af ældre arkivalier er gjort på Holmen, ligesom gruppen har gjort flådestationens ældre arkiver klar til aflevering. I dette arkiv var der sager tilbage til 1880'erne, disse vil nu komme på plads.

Målet med arkivalie-jagten er at få rensset søværnets myndigheder på Holmen for arkivalier fra før 1957. Det er derefter planen at samle alle søværnets nyere arkiver i Forsvarets Arkiver på en overskuelig måde og siden i bogform udgive en samlet oversigt over disse. Noget, der forhåbentligt vil styrke interessen for søværnets historie.

Alle, der under deres arbejde i søværnet støder på arkivalier fra før 1957, f.eks. på lofter, i kældre eller i lokaler, der ikke benyttes til daglig, bør indberette dette til det stedlige sekretariat, der derefter kan meddele dette videre til Søværnets Materielkommandos Arkivsaneringsgruppe, Holmen, lokal 4233 eller til Rigsarkivets 3. afdeling, Forsvarets Arkiver, Ol-12 38 78, lokal 2281 eller 2284.

(FOARK)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag den 22. maj tjenestestedsbesøg ved Søværnets operative Kommando. Om formiddagen blev Inspektøren for Søværnet orienteret om stabens arbejdsområder og aktuelle opgaver, som staben arbejder med, herunder udrustningsplan for søværnets skibe, kommende marinedistriktsordning og aktivitetsstyring, hvori indgår administration og behandling af data vedrørende enhedernes "forbrug" af arbejdstid.

Herefter fik Inspektøren for Søværnet en situationsbriefing i operationsrummet, hvorfra kommandoens "daglige rutine" i form af farvandsovervågning, søredningstjeneste m.v. ledes.

I formiddagens program var også indlagt et besøg i kommunikationsbunkeren og i Frederikshøj senderstation.

Besøget afsluttedes om eftermiddagen med Inspektøren for Søværnets møde med lokalsamarbejdsudvalgsmedlemmer, hvor et af samtaleemnerne var den nye teknologi, som fremover vil ændre arbejdsgangen radikalt inden for næsten alle områder af Søværnets operative Kommandos virkefelter.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet aflagde onsdag den 23. maj tjenestestedsbesøg ved Minedepot Dråby, hvor depotchefen, efter en kort orientering om aktuelle aktiviteter, fremviste værksteder, bygninger og magasiner.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet foretog onsdag den 6. juni inspektion af Minelæggeren FYEN. Inspektionen udgik fra Holmen, og under sejlads i Sundet havde inspektionsholdet lejlighed til dels at foretage en generel inspektion, dels at observere minelæggeren under "klart skib"-tilstand, hvorunder der samtidig blev afviklet en minelægningsøvelse, en havariøvelse og en sanitetsøvelse. Inspektionen sluttede ud for Vedbæk med skift af kommandotegn og afgivelse af salut, hvorefter Inspektøren for Søværnet i motorbåd blev sejlet til Vedbæk havn.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En fransk styrke, bestående af minestrygerne CAPRICORNE, VERSEAU og CÉPHÉE (SIRIUS-klassen), aflægger rutinebesøg i København i perioden 21.-25. juni. Chef for enhederne vil være: CAPRICORNE: Orlogskaptajn Rollet. VERSEAU: Kaptajnløjtnant Deshors. CÉPHÉE: Orlogskaptajn Baudelot-Regentel. Samlet besætning: 12 officerer samt 48 underofficerer og 60 menige.

---ooOoo---

Det vesttyske hjælpeskib H.C.ØRSTED er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Frederikshavn med daglige anløb i perioden 19.-28. juni. Chef vil være skibsfører H.Matzen. Samlet besætning: 17 civile.

---ooOoo---

Den britiske destroyer GLAMORGAN (COUNTY-klassen) aflægger uofficielt besøg i Århus i perioden 28.juni - 2. juli. Chef vil være kommandør C.P.O.Burne. Samlet besætning vil være: 472 mand.

---ooOoo---

Den britiske fregat MINERVA (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Åbenrå i perioden 28. juni - 2. juli. Chef vil være orlogskaptajn J.J.Howard. Samlet besætning vil være: 240 mand.

---ooOoo---

Den amerikanske fregat GLOVER aflægger uofficielt besøg i Aalborg 29. juni - 5. juli. Chef vil være orlogskaptajn R.J.Norman. Samlet besætning: 19 officerer og 243 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den franske skoledeling, bestående af korvetten SECOND MAITRE LE BIHAN, skoleskibene GUEPARD, LYNX og JAGUAR (LEOPARD-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 5.-9. juli. Chef for styrken vil være chefen for Søofficersskolen, viceadmiral Fuzeau, om bord i S.M. LE BIHAN. Samlet besætning: 9 officerer, 54 andre befalingsmænd og 69 menige. Om bord vil ligeledes være 68 lærere og elever fra officersskolen, heraf 9 fra Saudi Arabien. I samme periode aflægger skoledelingens enheder LION og TIGRE rutinebesøg i Haderslev. Chef for denne styrke vil være chefen for LION, kaptajnløjtnant Lioc Raffaelli. Chef for TIGRE vil være kaptajnløjtnant Dejoue. Samlet besætning: 2 officerer, 14 andre befalingsmænd og 14 menige samt 36 lærere og elever fra søofficersskolen, heraf 6 fra Saudi Arabien.

---ooOoo---

Det britiske patruljefartøj LOYAL PROCTOR (LOYAL-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg 6.-10. juli. Chef vil være skibsfører I.McDonald. Samlet besætning: 16 mand.

---ooOoo---

Det britiske skolefartøj ROYALIST er meddelt tilladelse til at anløbe Frederikshavn i perioden 12.-17. juli. Chef vil være kaptajnløjtnant G.C.Ulrich. Samlet besætning: 33 mand.

---ooOoo---

En svensk styrke, bestående af kystminelæggerne MUL 13, MUL 18 (MUL-klassen) samt bevogtningsfartøjerne BEVG 67 og BEVG 72, aflægger rutinebesøg i Rønne 15.-18. juli. Chef for styrken vil være oberstløjtnant R.Hultgren. Samlet besætning: 34 officerer samt 48 menige.

---ooOoo---

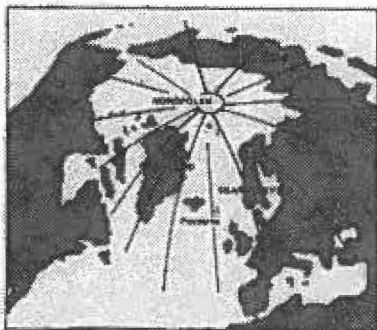
Den britiske fregat CLEOPATRA (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg 16.-22. juli. Chef vil være kommandør G.F.Liardet. Samlet besætning: 223 mand.

---ooOoo---

Den hollandske fregat VAN GALEN (VAN SPEIJK-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 21.-23. juli. Chef vil være orlogskaptajn J.I.C.D.Van der Graaf. Samlet besætning: 190 mand.

---ooOoo---

Udland kort

3 nye sovjetiske ubådsklasser under bygning. Amerikanske kilder har meddelt, at ikke færre end 3 nye sovjetiske atomdrevne ubådsklasser er blevet identificeret under bygning. De tre klasser har fået NATO-betegnelsen MIKE, SIERRA og UNIFORM. MIKE-klassen, der har titanium skrog, har et displacement på omkring 9.700 tons og er en fuldt operationsdygtig videreudvikling af ALFA-klassen. Den 8.000 tons store SIERRA-klasse bliver bygget på værfterne i Leningrad og Sewerodwinsk. Den første enhed blev søsat i 1983. Det er tilsyneladende meningen, at klassen skal afløse VICTOR I-, II- og III-klasserne.

MIKE-klassen forventes at blive den første angrebsubåd konstrueret til at bære det nye krydsermissil SS-N-21, der først blev identificeret af vestlige efterretningstjenester i 1981. I modsætning til mange tidligere sovjetiske skibsbårne missiler er SS-N-21 ikke tænkt anvendt i anti-skibsrollen, men til engagement af landmål. Missilet er tillige det første sovjetiske undervandsaffyrede krydsermissil, af så lille størrelse, at det kan

udskydes gennem 53,3 cm torpedorør. Missilet, der har et 200 kilotonns krigshoved, har en rækkevidde, der anslås at være mellem 1700 og 3000 km med en flyvehastighed på 0,7 af lydens.

UNIFORM-klassens anvendelse er endnu vanskelig at klarlægge. Enhederne bliver betydeligt mindre end både MIKE- og SIERRA-klasserne og er muligvis forsøgsheder, hedder det bl.a. i "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

Navne til to nye amerikanske atomdrevne hangarskibe. For nylig blev det bestemt, at de nye amerikanske atomdrevne hangarskibe CVN-72 og CVN-73 skal navngives henholdsvis ABRAHAM LINCOLN og GEORGE WASHINGTON. Begge skibe bliver bygget på Newport News Værft og tørdok i Virginia. Med et deplacement på 90.000 tons bliver de lige så store som de atomdrevne superhangarskibe af NIMITZ-klassen og hører dermed til de største krigsskibe, der nogensinde er bygget. Skibene forventes færdige i henholdsvis 1989 og 1991, skriver "SOLDAT und TECHNIK".

---ooOoo---

Sverige køber britisk anti-ubådsudstyr. Som følge af fortsatte krænkelser af territorialfarvandet af fremmede ubåde forstærker og forbedrer den svenske flåde dens anti-ubådsstyrke. I forbindelse med forbedringen er der hos firmaet Marconi Avionics blevet bestilt et antal akustisk fremkaldelses- og præsentations-systemer af typen AQS 902 LAPADS til anvendelse i den svenske flådes helikoptere, skriver "NAVY INTERNATIONAL".

---ooOoo---

SØVÆRNS-ORIENTERING udkommer som sædvanlig ikke i juli måned. Ellers udkommer orienteringen normalt 1. og 3. mandag i hver måned.

Forslag til optagelse af bidrag sendes til:

SØVÆRNS-ORIENTERING,

Marinestaben,

Postboks 202,

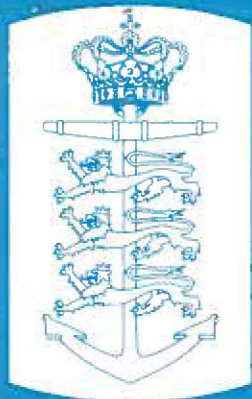
2950 Vedbæk.

Bidragene bør - om muligt - ledsages af fotos af aktuelle begivenheder. Redaktionen vil forestå forstørring, kopiering etc. Indsendte fotos vil - om ønsket - blive returneret.

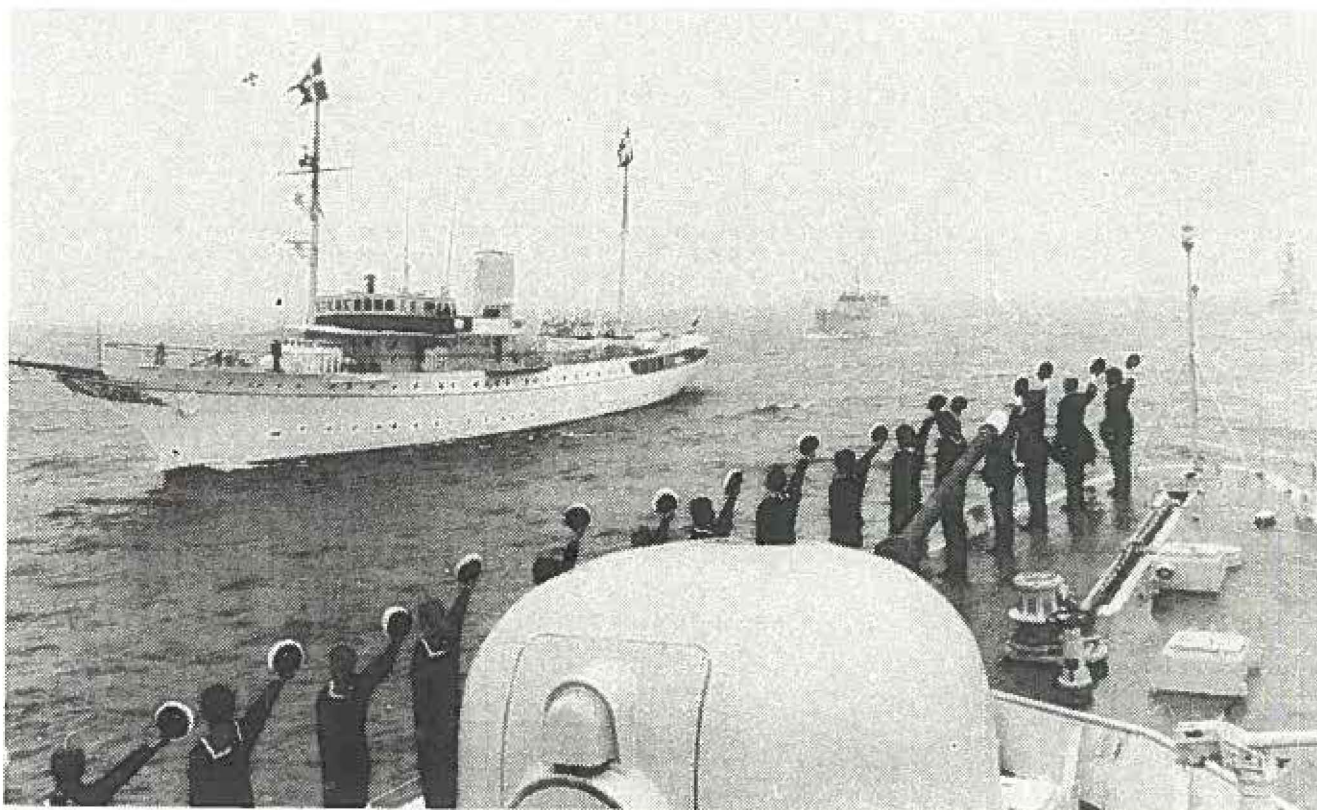
I enkeltstående tilfælde, hvor et tjenestested, der ikke er normeret med fotoudstyr, skønner det nødvendigt at rekvirere assistance udefra for fotodækning af større begivenheder, afholdes udgiften til fotos over konto nr. 341099.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Hendes Majestæt Dronningen modtager om bord i DANNEBROG korvetten OLFERT FISCHERs honnør (SVN FOT)

Øvelse DANEX 84

Den 12. juni kl. 1030 markerede 13 kanonskud, at den nationale flådeøvelse DANEX 84 var indledt.

Det var fregatten HERLUF TROLLE - sammen med korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER fortøjet i bøje i Københavns yderhavn - der saluterede, da chefen for Søværnets operative Kommando havde hejst sit kommandotegn i fregatten.

Forinden var admiralen - i overensstemmelse med gammel orlogsskik - sejlet fra Holmen til sit flagskib.

Kort efter forbidefilerede en del af de øvrige skibe, som deltog i øvelsen, herunder bl.a. minelæggerne FYEN, SJÆLLAND og MØEN, torpedobådene BILLE, BREDAL, RODSTEEN og HAMMER samt kabelminelæggerne LINDORMEN og LOSSEN.

Der forestod herefter nogle travle dage i Kattegat, bælteerne og Østersøen, hvor enhederne gennemførte omfattende våben- og procedureøvelser, støttet af fly- og raketeskadriller fra flyvevåbnet samt søværnets landetablissementer.

Fredag den 15. juni fik styrken besøg af chefen for de amerikanske flådeoperationer (Chief of Naval Operations) admiral J.D. Watkins, som om bord på korvetten PETER TORDENSKIOLD fulgte en mindre taktisk øvelse. Admiralen var bl.a. ledsaget af Chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede.

I forbindelse med transporten til og fra PETER TORDENSKIOLD fik den amerikanske admiral om bord på torpedobåden BILLE en orientering om torpedobådene af WILLEMOES-klassen.

Weekenden 16. og 17. juni tilbragte øvelsesgruppen på Bornholm i havnene Rønne, Neksø og Tejn.

Om mandagen stak øvelsesstyrken atter til søs for at fortsætte øvelserne i Østersøen.

Den 19. juni deltog DANEX-enhederne i arrangementerne omkring Fæstningen Christiansø's 300 års jubilæum. Der blev afholdt flåderevue for Hendes Majestæt Dronning Margrethe, der ankom til øen med Kongeskibet DANNEBROG.

Forinden var Forsvarsministeren gået om bord i fregatten PEDER SKRAM på Langelinie for senere at blive overført til HERLUF TROLLE, hvorfra Forsvarsministerens flag vajede under revuen.

DANEX-styrken blev ligeledes besøgt af Chefen for Forsvarets operative Styrker, generaløjtnant O.K.Lind. Generalen overværede en taktisk øvelse i den sydlige del af Øresund om bord i PETER TORDENSKIOLD.

I løbet af aftenen den 21. juni ankom enhederne til Holmen efter små 2 ugers øvelser og træning til søs.

Øvelse DANEX 84 var gennemført.

De deltagende enheders besætninger kunne se tilbage på en hektisk og krævende øvelsesperiode, og samtidig kunne de se frem til den netop forestående sommerferie.

(SOK)

Dansk/norsk mindehøjtidelighed i Kristiansand

Skoleskibet MØEN aflagde uofficielt besøg i Kristiansand i dagene 8. til 10. maj. Anledningen hertil var at deltage i kranse-lægning ved mindesmærket for de faldne danske orlogsgaster i kam-

pen ved Helgoland den 9. maj 1864, hvor orlogskaptajn Suensons nordsøeskadre, bestående af fregatterne NIELS JUEL og JYLLAND samt korvetten HEIMDAL, var i kamp med en østrigsk/prøjsisk styrke, bestående af de østrigske fregatter SCHWARTZENBERG og RADETZKY samt de prøjsiske kanonbåde ADLER, BASILISK og BLITZ og under kommando af den østrigske kommandør Tegetthof.

Årsagen til, at der er rejst et mindesmærke på Kristiansand kirkegård for de danske søkrigere, som faldt under kampen, var, at orlogskaptajn Suenson søgte ind til Kristiansand den 11. maj 1864 med sin nordsøeskadre for at pleje de sårede og for at begrave de faldne.

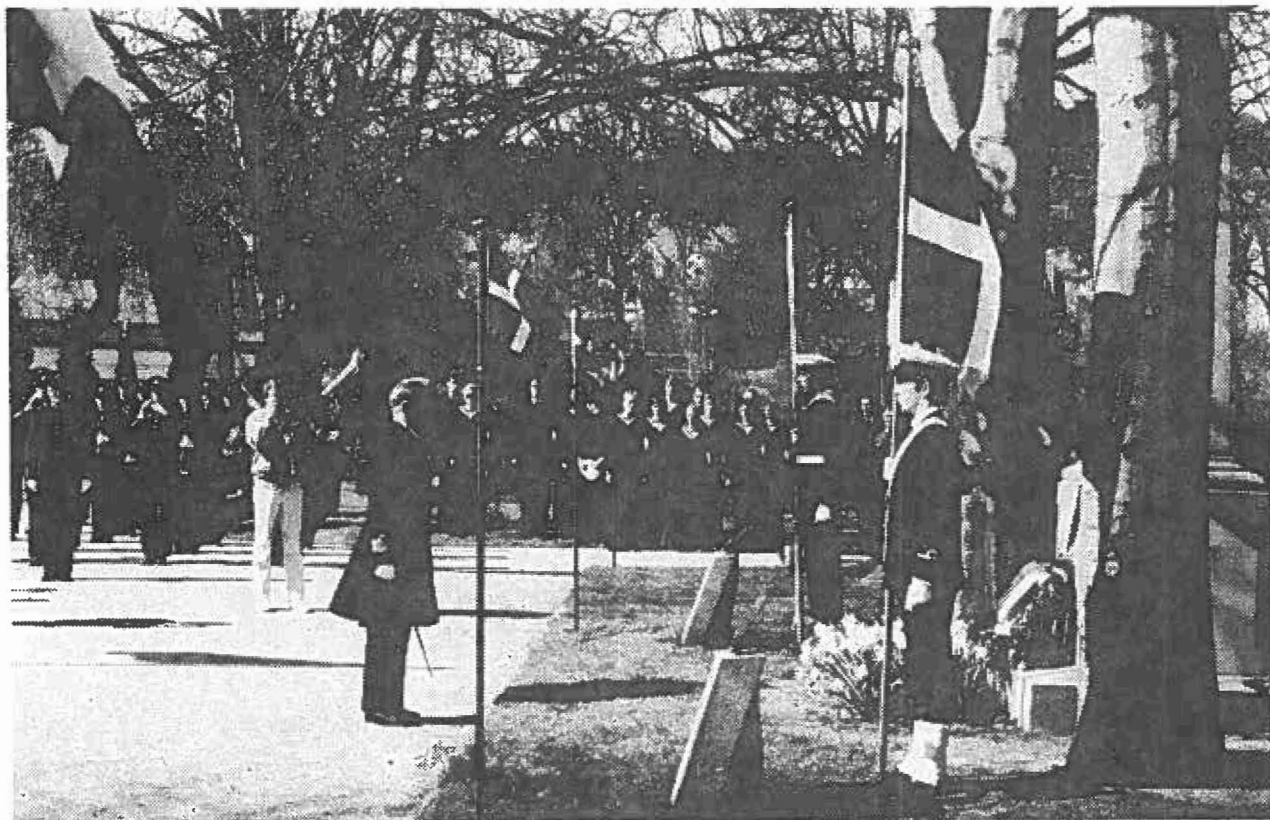
Kristiansand kommune og indbyggere tog varm og venligt imod denne nordsøeskadre, som med stor dygtighed havde tvunget den østrigsk/prøjsiske eskadre på flugt. De mange sårede blev indlagt på sygehuset i Kristiansand, medens de 15 faldne med stor deltagelse fra byens side blev begravet på Kristiansand kirkegård den 13. maj 1864.

Kristiansand kommune rejste i 1865 et mindesmærke ved graven for de faldne, og byens borgere plantede 6 bøgetræer ved mindesmærket. Mindesmærket - en høj Bautasten - bærer følgende inskription: "Hædersminde over danske krigere, faldne i søtræfningen ved Helgoland d. 9 maj 1864." Nederst på stenen står skrevet: "Indvånere af Christiansand reiste denne steen."

Hvert år har nordmændene siden markeret dagen for kampen ved Helgoland ved en mindehøjtidelighed på kirkegården. I de senere år har den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i NATOs Nordregion i Kolsås sammen med den danske konsul i Kristiansand forestået kranselægningen sammen med en norsk æresgarde og et musikkorps.

For første gang siden 1964 deltog danske orlogsgaster i mindehøjtideligheden på Kristiansand kirkegård. Skoleskibet stillede en æresvagt, bestående af 12 maskinpistolbevæbnede gaster, en fanebærer og en kransbærer. Den danske æresvagt stod opstillet side om side med en tilsvarende norsk æresvagt fra Kystartilleriets rekrutskole på Odderøya. På hver side af mindesmærket med front mod æresvagten stod den danske og den norske fanebærer. Det norske forsvars 17 M/K store distriktsmusikkorps SØRLANDET i gallauniform understregede yderligere det arbejde i planlægningen, som nordmændene havde gjort for at skabe en værdig ramme om den forestående ceremoni.

Kl. 1030 modtog den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i Kolsås, kontreadmiral S.S.von Fyrren Kieler, kransen fra den danske kransbærer, og kontreadmiralen lagde kransen foran mindesmærket. En norsk æreshymne på trompeter blev klangfuldt spillet, hvorefter hele musikkorpset intonerede den danske og norske nationalmelodi.

Fra kranselægningen - den norske æreshymne afspilles (SVN FOT)

Kontreadmiralen holdt mindetalen for de faldne, hvorefter den dansk/norske mindehøjtidelighed afsluttedes for de ca. 100 deltagere og tilskuere.

Kontreadmiralen og chefen for MØEN var senere værter ved en frokost om bord på skoleskibet for den danske ambassadør og frue, den danske konsul og frue, chefen for det norske marinedistrikt og frue samt den norske kommandørkaptajn, der igennem de sidste 8 år havde forestået planlægningen af den årlige mindehøjtidelighed på Kristiansand kirkegård.

Senere i officersmessen på MØEN og i overværelse af messens medlemmer samt særligt inviterede norske gæster overrakte ambassadøren ridderkorset af Dannebrogordenen til den danske konsul i Kristiansand, Thorbjørn Albert.

Næste morgen forlod skoleskibet Kristiansand efter et minderigt ophold og blev i Skagerrak varmt modtaget af skibets angrebslystne venskabseskadrille 723 fra Aalborg.

Civil radiotelegrafistprøve på Søværnets Signalskole.

I dagene fra 25. april til 4. maj afholdt Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenets telegrafistprøve for i alt 11 elever, 1 oversergent og 10 overkonstabler af radiolinien i søværnet.

Prøven, som alle 11 elever bestod - og hermed erhvervede Generelt Certifikat som radiotelegrafist - var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiolinien.

De 11 elever fotograferet sammen med chefen for og lærere ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus (SVN FOT)

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på skolen overrakt af skolens chef. Til stede var chefen for Søværnets Konstabelskole samt repræsentanter for Post- og Telegrafvæsenet.

(SIS)

Nyt fra Miljødivision 1

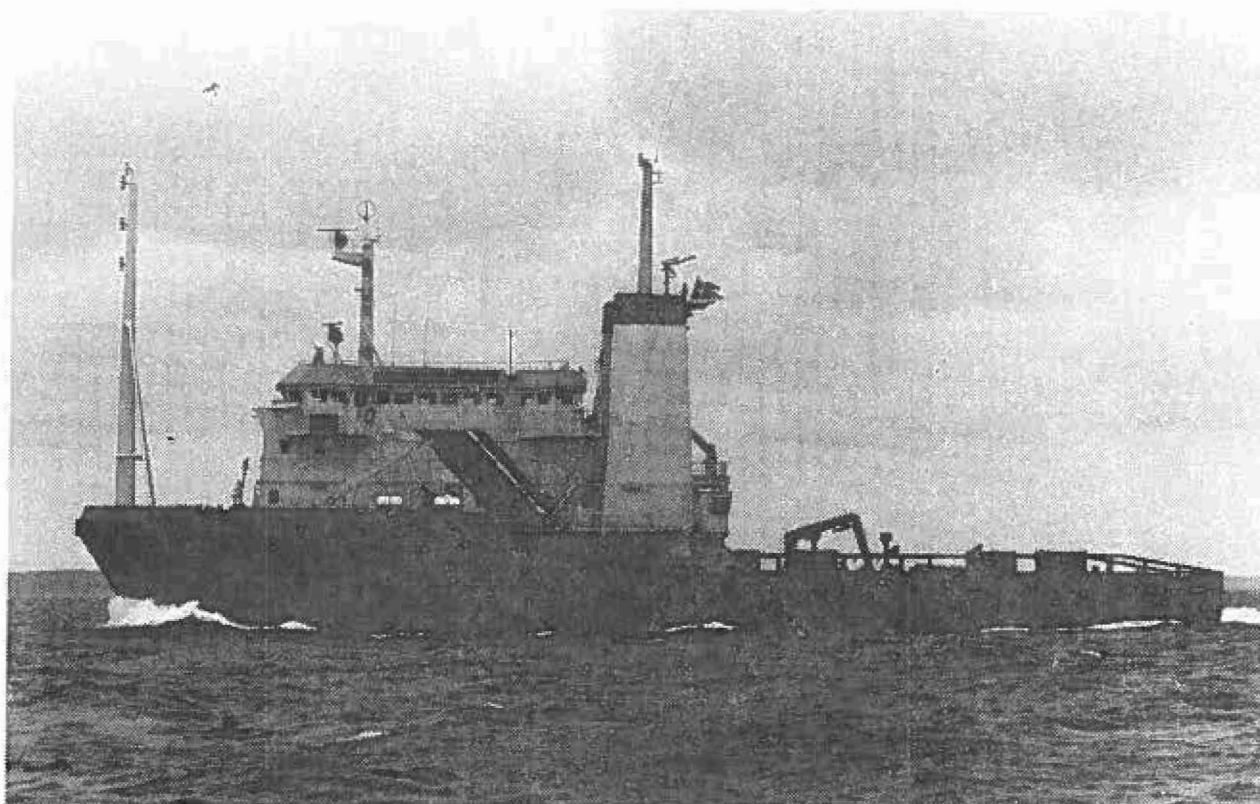
I Københavnsaftalen, som danner grundlaget for "Det nordiske samarbejde i bekæmpelse af olieforurening af havet", er der skitseret forskellige øvelsesformer, der på skift skal afholdes

af de nordiske lande.

I år havde Den svenske Kystbevogtning planlagt en stor fælles øvelse med deltagelse af Norge, Sverige, Finland og Danmark. Norge deltog ikke med skibe, men sendte materiel og observatører.

Øvelsen startede som en alarmeringsøvelse og ændredes derefter til en operativ stabsøvelse, hvorunder der landene imellem rekvireredes hjælp fra skibe, materiel og forbindelsesofficerer. På den sidste øvelsesdag afholdtes en øvelse med indsættelse af rekvirerede skibe og udstyr. Dette foregik i Kalmarsund ud for Mörbylånga, hvor der formeredes tre såkaldte "Strike-Teams", et rent svensk, et finsk/svensk og et svensk/dansk.

M/S GUNNAR SEIDENFADEN afgik fra Flådestation Korsør den 12. juni kl. 1000 og ankom til Kalmar næste dag kl. 1400 for at deltage i denne fælles nordiske øvelse, som havde fået navnet KALMARUNION 84.

Miljøskibet GUNNAR THORSEN - søsterskib til GUNNAR SEIDENFADEN (SVN FOT)

Samtidig ankom også de finske øvelsesdeltagere i to skibe, M/S SEILI tilhørende Søfartsstyrelsen og normalt et fyrinspektionsfartøj samt transportfartøjet HYLJE, ejet af det finske Miljøministerium, bemanded og normalt anvendt af marinen.

Den svenske Kystbevogtning stillede med en større flåde af store og små fartøjer, specialfartøjer og toldkrydsere, som vi

kender fra det danske toldvæsen. Der deltog også en lille svensk marineslæbebåd med en stor oliepram.

Om aftenen afholdtes der briefing efterfulgt af smørgås og øl i toldbygningen i Kalmar og senere kammeratligt samvær i HYLJE og GUNNAR SEIDENFADEN.

Den 14. juni kl. 0700 startede man med briefing for skibshefer i et pakhús på havnen, og efter dennes afslutning afsejlede man til øvelsesområdet. GUNNAR SEIDENFADEN havde fået en toldkrydser som makker til at trække i bagbords side af spærringen, men selv om denne havde 600 hk, havde den svært ved at styre, idet der ikke var andet end en pullert agter til at fastgøre trossen i. Udsætningen af den 200 m lange Ro-boom varede ca. 30 minutter, hvilket vakte beundring hos de øvrige øvelsesdeltagere.

Ca. kl. 1300 afblæstes øvelsen, og efter indbjærgningen af materiellet afgik enhederne til Kalmar, hvor der afholdtes debriefing kl. 1800. Her udtalte den svenske øvelsesledelse, at man var meget tilfreds med øvelsernes forløb; det var i øvrigt første gang, man inden for Københavnsaftalen havde afholdt en sådan kombineret øvelse, og at man især var glad for, at de deltagende landes enheder var i stand til at samarbejde næsten problemfrit, hvilket vil være af stor betydning ved store olieforureningskatastrofer.

Under øvelsen havde man forsøgsvis installeret en telefax sender/modtager, som var koblet på en VHF. Via Stockholm Radio var man i stand til at sende telefoto fra land til skib og omvendt, og fra skib til skib. Forsøget lykkedes, og det er muligt, at GUNNAR SEIDENFADEN senere vil få udstyret fast installeret.

Kl. 2030 påbegyndtes forlægningen hjemover, og 16. juni kl. 0030 forøjede GUNNAR SEIDENFADEN atter på den vante plads på midtermolen på Flådestation Korsør, hvor Miljødivision 1 vil være samlet i LEAVEX-perioden.

(MJD 1)

Inspektionsskibet FYLLAs rutinebesøg i St. John's i Canada

I dagene 8.-12. juni aflagde inspektionsskibet FYLLA rutinebesøg i St. John's, Newfoundland, Canada. Efter ankomst aflagde chefen visit hos den danske konsul, Mr. P. Outerbridge, og hos den canadiske chef, orlogskaptajn K.C.E. Beardmore, der senere aflagde genvisit.

Programmet for besøget omfattede to busture til nogle af områdets seværdigheder, bl.a. Cape Spear, som er det nordamerikanske

Chefen for Canadian Forces Station St. John's, orlogskaptajn K.C.E. Beardmore, modtager skansevagts-honnør

kontinentets østlige punkt. Herfra er afstanden til Irland 1600 miles, hvilket er kortere end afstanden til Vancouver på den canadiske Stillehavskyst. En anden seværdighed er Signal Hill, hvorfra besked om anløbende skibe tidligere blev videregivet til byens skibsredere og købmænd. Det var endvidere fra Signal Hill, at Guglielmo Marconi den 12. december 1901 modtog det første transatlantiske trådløse signal.

Skibets fodboldhold måtte se sig slået 2-0 af et lokalt hold, men havde i øvrigt en god eftermiddag.

Fiskeriofficeren havde lejlighed til at drøfte fiskerikontrol og -inspektionsspørgsmål af fælles interesse med canadiske myndigheder.

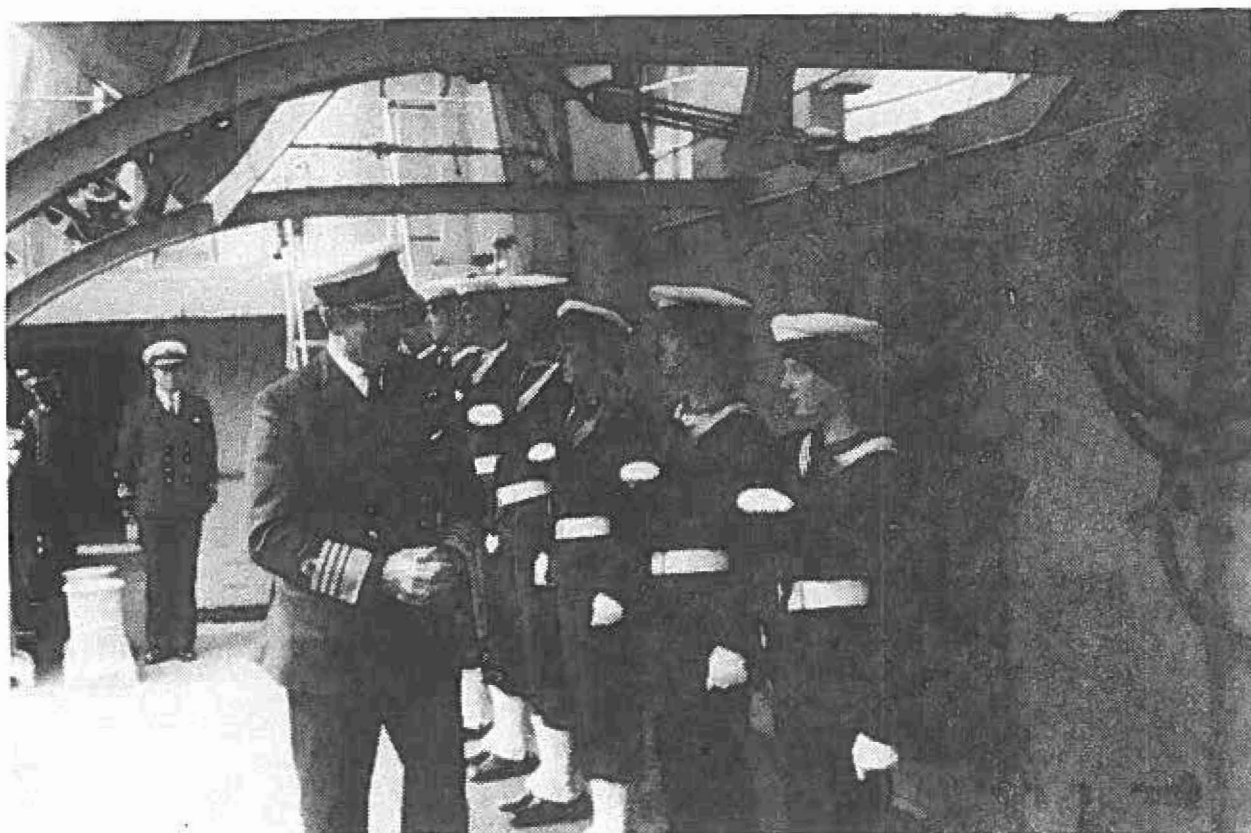
FYLLA var åbent for besøgende, og ca. 500 newfoundlandinge benyttede lejligheden til at tage inspektionsskibet nærmere i øjesyn.

St. John's, der er en gammel søfarts- og fiskerihavn, og som nu også er basis for en del af forsyningstjenesten til olie- og gasudvindingen på Kontinentalsoklen, tog meget venligt imod inspektionsskibets besætning, der kan se tilbage på et vellykket besøg.

(FYLL)

Chefen for de allierede flådestyrker i Østatlanten om bord i Inspektionsskibet INGOLF

Den 27. og 28. juni aflagde chefen for de allierede flådestyrker i Østatlanten, den britiske admiral Sir William Staveley, besøg på Færøerne. Admiralen, der samtidig bestrider posten som chef for den britiske flåde og chef for de allierede flådestyrker i Kanalområdet, var ledsaget af chefen for de allierede luftstyrker i Østatlanten, den britiske luftmarschal Sir John Fitzpatrick, og af 4 medlemmer af sin stab. Admiralen med følge ankom til Vagar lufthavn den 27. om eftermiddagen og blev her modtaget af chefen for Færøernes Kommando. I Sørvåg, som ligger lige ved siden af Vagar, gik alle om bord i inspektionsskibet INGOLF, som i strålende sommervejr stod ud af Sørvåg fjord.

Admiral Staveley inspicerer skansevagten om bord i INGOLF

Skibets helikopter fløj admiralen en tur rundt over øerne, og efter en rolig nat ankom INGOLF den næste morgen til Thorshavn. Her aflagde admiralen besøg hos Rigsombudsmanden og Færøernes Kommando, mens luftmarschallen besøgte Flyvestation Mørkedal. Efter en kort tur rundt i Thorshavn gik alle igen om bord i INGOLF, som

sejlede tilbage til Sørvåg, hvorfra admiralen med følge fortsatte til Island.

(INGO)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i april kvartal haft 30 udrykninger, hvoraf de 20 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

3 stk. hornminer, 1 stk. afstandsmine, 1 stk. gasbombe, 1 stk. landmine, 1 stk. mortargranat, 1 stk. håndgranat, 2000 stk. håndvåbenammunition, 1 stk. brandrør, 6 stk. "location marine marker", 6 stk. nødblus, 2 stk. røgbomber, 1 stk. "Mine war flare", 3 stk. "man overboard" blus, 1 stk. U-bådsblus, 1 stk. nødpejlesender, 8 stk. mineankre, 2 stk. topplader, 1 stk. radiosonde, 1 stk. trawlerkugle, 1 stk. minestrygningsparavane og 3 stk. øvelsesflybomber.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold har i april kvartal haft 14 udrykninger.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

1 stk. drejestangsmine, 3 stk. stokminer, 16 stk. tysk flyammunition, 3 stk. 81 mm mortargranater, 1 stk. 6' granat, 1 stk. 75 mm granat, 3 stk. 84 mm granat, 1 stk. 50 mm granat, 1 stk. panzerfaust, 1 stk. tændpatron, 3 stk. 20 mm granater, 14 stk. tåregaspatroner, 1 stk. røgbombe M/32, 1 stk. alarmblus M/62, 1 stk. Ø-flybombe, 1 stk. engelsk minemarkers locationsbøje, 57 stk. stinkbomber, 1749 stk. håndvåbenammunition, 5 stk. "Marker location no. 1 MK 1", 1 stk. Float Smoke and Flare, 2 stk. "Man overboard", 1 stk. fransk slæbemål til overlydsfly, 2 stk. franske markører, 3 stk. strømmålere, 5 stk. nødblus, 1 stk. lysbøje, 2 stk. røgbomber, 8 stk. mineankre, 1 stk. Ø-mine type 18, 1 stk. Ø-håndgranat, 1 stk. sonarbøje. Sporing af sennepsgas på lastbiler i Padborg og Esbjerg.

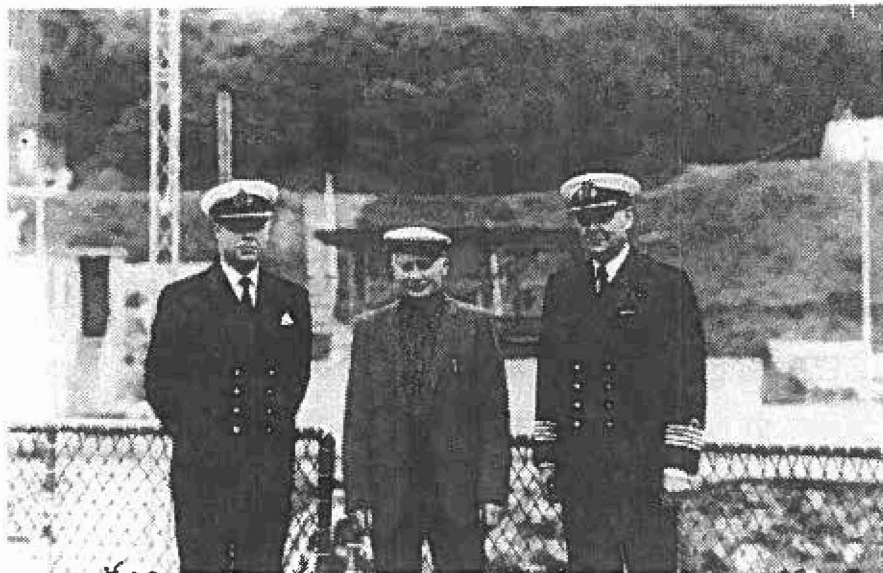
Der har været kørt 5.545 km.

(FLS FRH)

Havnemesteren i Solmunde' s 70-årsdag festligholdt

Siden krigen har danske orlogsskibe under besejling af Nordatlanten anløbet Solmunde i Skaale fjorden på Færøerne for at bunkre olie, og mange besætninger har her lært havnemesteren i Solmunde, Oli Olsen, at kende. Altid på kajen ved ankomst og afgang, altid venlig, imødekommende og hjælpsom. Og mange skibschefer har i tidens løb nydt en god kop the i havnekontoret eller i havnemesterens hyggelige, lavloftede stue i huset på fjeldsiden.

Den 20. juni fyldte havnemesteren 70 år. Dagen blev markeret om bord i inspektionsskibet INGOLF i Solmunde, hvor chefen for Færøernes Kommando var vært ved en middag, hvori også deltog byrådsformanden i Runavik, Martin Olsen og frue, i øvrigt familie til Oli Olsen.

K. POUK SCHRIIVER W. J. B. PØRSEN DORFF
Fra venstre: Chefen for INGOLF, Oli Olsen
og chefen for Færøernes Kommando

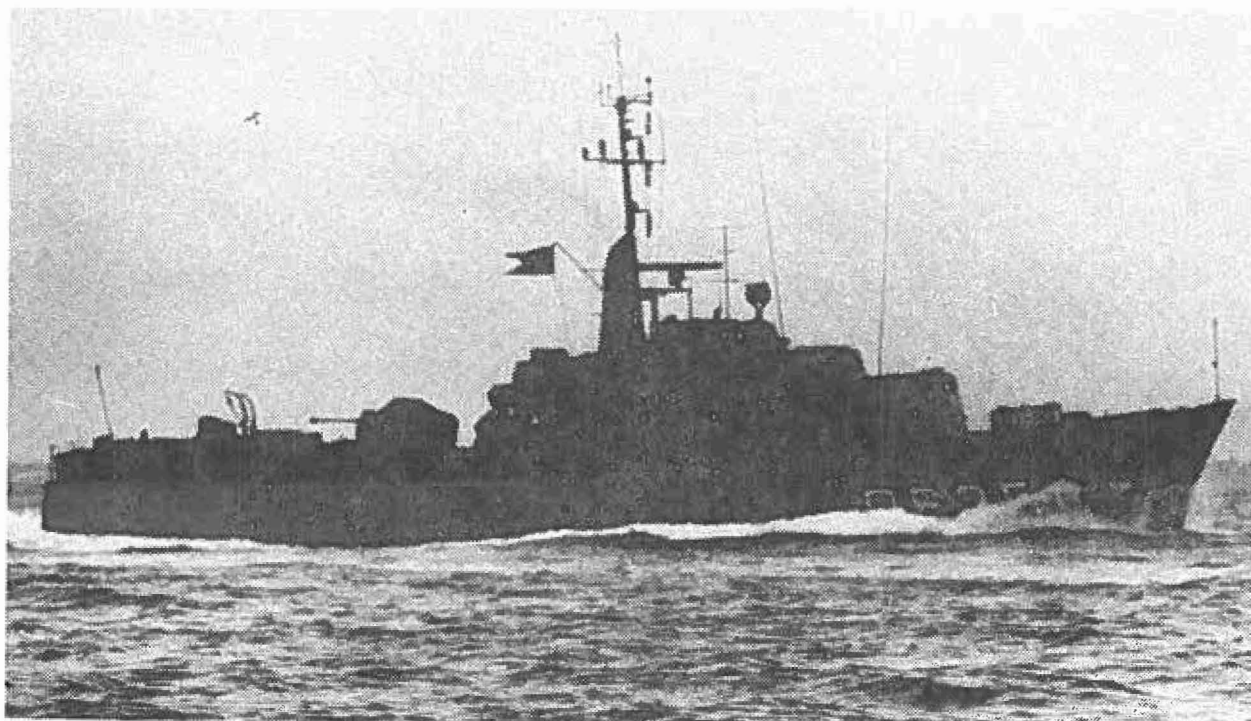
Under middagen fik fødselaren overrakt Færøernes Kommandos og INGOLFs våbenskjolde samt et fotografi og et takkebrev fra chefen for Inspektionsskibseskadren. Både kommandochefen og skibschefen takkede på søværnets og egne vegne Oli Olsen for den service, han i mange år trofast har ydet - og i de kommende år fortsat vil yde - søværnets skibe under deres ophold i Solmunde.

(INGO)

Bevogtningsfartøjet NYMFEN' s besøg i adoptionsbyen Skælskør

Bevogtningsfartøjet NYMFEN aflagde i weekenden 25.-28. maj sin adoptionsby Skælskør det årlige besøg. Tidspunktet var heldigt valgt, idet der samtidig med NYMFENS besøg blev afholdt havnefest i byen.

Selv om starten på besøget var noget trist på grund af en ankomst, der fandt sted i silende regn, kom det triste dog absolut ikke til at præge weekendens planlagte begivenheder. Disse indledtes med en demonstration af en redningsaktion udført af en LYNX-helikopter og NYMFENS gummi båd og dens "forulykkede" besætning. Herefter udførte LYNX'en den obligatoriske og altid publikumsmedrivende opvisning i sine manøvreegenskaber.

Bevogtningsfartøjet NYMFEN under gang (SVN FOT)

Ved 15-tiden var vagtfrit personel inviteret på besøg hos den lokale ølproducent - Harboes Bryggeri - hvor såvel rundvisning som smagsprøver blev nydt i fulde drag. Samme aften var skibets chef og besætning værter ved et cocktailparty om bord for 25 gæster.

Om lørdagen afholdt chefen skibets officielle frokost, hvor Skælskørs borgmester og fire andre gæster deltog. Fra kl. 1400 til 1600 var der "åbent hus" om bord, og 415 interesserede benyttede

lejligheden til at bese NYMFEN på tæt hold. Kl. 1630 udkæmpedes en tovtrækningsdyst på kajen mod et håndplukket hold fra Marineforeningen, der vandt den ulige kamp i kraft af klar vægtoverlegenhed.

Søndag formiddag kl. 0930 lagde NYMFEN hårdt ud, idet det lokale kvindefodboldhold var udfordret til en kamp på 2 x 30 minutter. I pausen blev der serveret en let alkoholisk, men meget svalende lokalfremstillet drik. Kampen endte med et 1-2 nederlag til det kvindelige hjemmehold, der tabte på grund af et par alvorlige blottelser i forsvaret. Den i topfodbold traditionelle trøjebytning blev blankt afvist af det slagne hold til stor ærgrelse for publikum.

Senere på dagen var der for besætningen arrangeret bustur i Skælskørs omegn. Som afslutning på busturen inviterede byen besætningen til frokost på Lodskroen i Bisserup. Alt imens dette foregik, sørgede NYMFENS vagthold for afvikling af weekendens andet og sidste offentlige besøg om bord. Herefter nåede det samlede besøgstal 840.

Mandag formiddag kl. 1000 afgik NYMFEN fra Skælskør efter en weekend, der på alle punkter havde indfriet forventningerne til besøget.

(NYMF)

Ny folkebåd til Søværnets Idrætsforening

Sejlsportsafdelingen af Søværnets Idrætsforening ved Søværnets operative Kommando er blevet ejer af en splinterny folkebåd, som kan anvendes såvel til uddannelse i sejlads som til kapsejlads. Århusafdelingen håber derved, indtil der er skabt en større kapacitet, at kunne tilgodese de mest presserende krav fra et personel, som omfatter alle kategorier og alle grader af erfaring inden for sejlads med kølbåd, mens behovet for jollesejlads og surfing søges tilgodeset ved hjælp af en Monarch og foreningens sejlbrætter.

For at starte afdelingen op har det været nødvendigt at henvende sig til private firmaer og organisationer, fra hvem der er modtaget uhyre positive reaktioner. Sidst, men ikke mindst, har Kongehuset vist sin store interesse for sejlsporten ved Kronprins Frederiks navngivning af fartøjet, som i samklang med Kø-

Kronprins Frederik døber folkebåden SIF REX (SVN FOT)

benhavnsafdelingens folkebåd, SIF ES, fik navnet SIF REX.

Dåben fandt sted i Århus havn i overværelse af Kongehuset, Århusafdelingens bestyrelse, Århus havn og sponsorer under Kongeskibet DANNEBROGS ophold den 16. juli.

(SOK)

Børne-party på HMS FEARLESS ved Langelinie

Fredag den 8. juni var den dag, en lille gruppe danske børn havde set frem til med store forventninger. I anledning af det engelske flådebesøg i København havde HMS FEARLESS indbudt til et særligt børne-party. Fra mødestedet på Langelinie gik børnene ombord på FEARLESS, anført af en seniorsergent, der fungerede som deres danske legeonkel og guide, og blev modtaget af engelske orlogsgaster klædt ud som pirater. Efter en kort samling blev børnene vist rundt på skibet, og denne spændende oplevelse blev rundet af med et traktement, hvorunder der blev vist tegnefilm.

Besøget sluttede med en tur rundt i Københavns havn i en af de små landgangsbåde, der blev affiret fra dækshøjde med alle børnene ombord.

Glimt fra Party'et (Fot.: B.Østergaard)

Glimt fra sejlturen i Københavns havn (Fot.: B.Østergaard)

Til trods for en overraskende regnbyge under denne lille sejltur, blev dagen uforglemmelig for de glade, men våde børn, der blev afhentet af forældrene på Langelinie.

(MØEN)

Indland kort

Internatkursus om psykologisk forsvar. Reserveofficersforeningen i Danmark afholder i perioden 25.-27. oktober internatkursus om psykologisk forsvar på Hjemmeværnsskolen/Nymindesø. Tilmeldingen sendes til Reserveofficersforeningen i Danmark, Svanestok, Kastellet 68, 2100 København Ø., senest 14. september, meddeler Reserveofficersforeningen.

---ooOoo---

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen ved Marine-staben inspicerede den 24. juli inspektionsskibet FYLLA under sej-lads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Der blev bl.a. gennemført trawlerjagt på transportfartøjet SLEIPNER.

Efter afgang fra Flådestation Frederikshavn skal FYLLA for-rette fiskeriinspektions- og stationstjeneste på Færøerne og ved Jan Mayen indtil medio oktober.

SVN ORT

---ooOoo---

Nr.13/84

Marineforeningens jubilarstævne 1984. Søndag den 26. august afholder Marineforeningen det årlige jubilarstævne på Holmen til minde om indkaldelsen til tjenesten i søværnet.

Traditionen tro afholdes jubilarstævnet på den søndag, der ligger nærmest den 29. august til minde om det tyske angreb på Holmen i 1943.

I år gælder det årgangene med endetal 4 og 9, og alle jubilarer indbydes til at være med. Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen, ligesom ikke-jubilarer er velkomne.

Prisen for deltagelse i hele stævnet er kr. 120,- pr. deltager, hvori indgår udgifter til betjening, musik m.m.

Af hensyn til tilrettelæggelsen er det absolut nødvendigt, at man melder sig til på forhånd med navn, nøjagtig adresse samt årgang.

Tilmeldingen - som er bindende - kan ske fra og med den 1. august og skal ske senest fredag den 17. august til Danmarks Marineforening, Amaliegade 33 C, 1256 København K., tlf. 01 152886.

Tilmelding sker hurtigst og nemmest ved at indbetale beløbet til foreningens postgirokonto: 2 00 16 08, eller ved indsendelse af check eller postanvisning, hvorefter billet og program bliver tilsendt. Kontoret er endvidere åbent for personlig henvendelse mandag, onsdag og fredag fra kl. 1000 - 1300, meddeler Marineforeningen.

---oo0oo---

Undervandsbådernes 75-års jubilæum. I anledning af ubådsvåbnets 75-års jubilæum arrangerer Undervandsbådseskadren festmiddag med efterfølgende dans for nuværende og tidligere tjenstgørende officerer ved undervandsbådene med damer. Festen afholdes lørdag den 6. oktober kl. 1800 i ORCHIDE TERRASSEN, Rødovre Center.

Arrangementet omfatter aperitif, middag med vine, kaffe m.m., 2 drinks samt natmad. Musik ved Anders Bechmanns 6 mands orkester.

For dem, der foretrækker en snak i rolige omgivelser frem for dans, vil dette også være muligt.

Festen afsluttes efter deltagernes ønske.

Påklædning: Messeuniform (sort vest) eller tilsvarende.

Prisen for arrangementet andrager kr. 465,00 pr. deltager.

Skriftlig tilmelding vedlagt check sker til Undervandsbådseskadren, vej 19 Holmen, 1433 København K. senest 3. september.

Minimum deltagerantal er fastsat til 100, og såfremt dette antal ikke nås, aflyses arrangementet, og indbetalte beløb tilbagebetales, meddeler Undervandsbådseskadren.

---ooOoo---

Dansk Flyvehistorisk Forening udsender temahæfte om CATALINA-flyet. Som bekendt har CATALINA-flyet været i brug i Grøn-

land fra 1947 til 1970. I denne forbindelse har talrige af søværnets officerer og befalingsmænd haft tilknytning til dette fly, og mange har haft lejlighed til at blive befordret med CATALINA-fly til og fra Grønnedal. Foreningen har ønsket, at personel, der har været tjenstgørende ved Grøn-

lands Kommando eller Søopmålingen inden for ovennævnte periode, hermed gøres bekendt med, at man nu udsender dette temahæfte.

Dansk Flyvehistorisk Forening fremhæver, at grunden til, at man har fundet det påkrævet at udsende dette "forvarsel", er vanskeligheden med at overse, i hvilket oplag publikationen bør foreligge. Ved at opfordre interesserede købere til at foretage forudbestilling ved indbetaling af kr. 65,00 til foreningens sekretariat, Dansk Flyvehistorisk Forening, Nybrovej 107, 2800 Lyngby - giro 7059906, er det håbet, at man vil være i stand til at vurdere behovet mere realistisk. Sidste frist for forudbestilling vil være 31. august i år, meddeler Dansk Flyvehistorisk Forening.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Den venezuelanske undervandsbåd CARIBE (Vesttyske Type 209-klasse) aflægger rutinebesøg med daglige anløb af Skagen i perioden 25. juli til 11. august. Chef vil være kommandørkaptajn G.A. Villalobos. Samlet besætning: 8 officerer samt 30 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det sovjetiske oceanografiske undersøgelsesskib ADJARIA aflægger rutinebesøg i Thorshavn i perioden 8.-13. august. Samlet besætning: 24 officerer samt 87 menige og 21 øvrige besætningsmedlemmer.

---ooOoo---

Den vesttyske minejager MINDEN (LINDAU-klassen) aflægger rutinebesøg (daglige anløb) i Korsør i perioden 13. august til 3. september. Chef vil være premierløjtnant L.Kraahs. Samlet besætning: 5 officerer samt 35 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det vesttyske dykkerfartøj TB 1 aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 13.-14. august. Chef vil være skibsfører H.Hempel. Samlet besætning: 6 civile.

---ooOoo---

Det vesttyske hjælpeskib WESTERWALD (WESTERWALD-klassen) aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 14.-16. august. Chef vil være orlogskaptajn W.Dieckmann. Samlet besætning: 6 officerer samt 48 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

De vesttyske hjælpeskibe WALTHER VON LEDEBUR og ADOLF BESTELMEYER aflægger rutinebesøg (daglige anløb) i Frederikshavn i perioden 14.-24. august. Chefer vil være skibsfører H.Bittermann for WALTHER VON LEDEBUR og skibsfører W.Buessen for ADOLF BESTELMEYER. Samlet besætning: 43 civile.

---ooOoo---

Den britiske flådetanker GOLD ROVER (ROVER-klassen) aflægger rutinebesøg i København 15.-21. august. Chef vil være kommandør A.N.Stanley. Samlet besætning vil være 47 mand (16 officerer Royal Fleet Auxiliary Service og 30 civile).

---ooOoo---

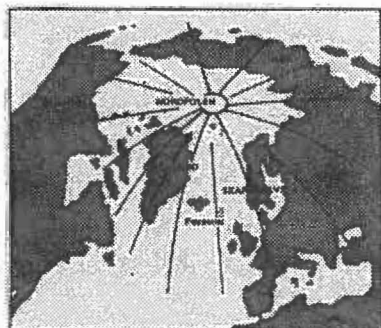
Det vesttyske hjælpeskib LANGEORG aflægger rutinebesøg i København i perioden 17.-20. august. Chef vil være skibsfører P.M. Gluscke. Samlet besætning: 2 officerer, 18 andre befalingsmænd og menige samt 25 civile.

---ooOoo---

Det vesttyske forsynings-skib NIENBURG (LÜNEBURG-klassen) aflægger rutinebesøg i Thorshavn i perioden 17.-20. august. Chef vil være orlogskaptajn J. Janke. Samlet besætning: 5 officerer, 98 andre befalingsmænd og menige og 1 civil. Blandt officererne vil der være 1 fra Bangladesh.

---ooOoo---

Udland kort

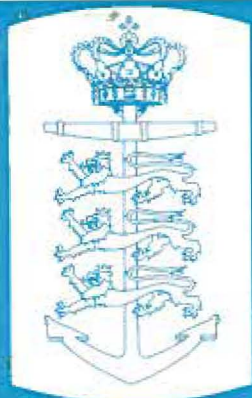
Første nykonstruerede kabel-reparations-skib til den amerikanske flåde. USNS ZEUS (TARC-7) er som det første nykonstruerede kabel-reparations-skib tegnet og konstrueret til den amerikanske flåde blevet overdraget til denne og indgår nu som enhed i flådens sø-transportvæsen. Det ca. 147 m lange kabelskib er konstrueret til at transportere, lægge, genfinde og reparere undervandsbådskabler. Herudover vil skibet kunne slæbe akustisk udstyr og en kabelplov samt udføre akustiske, hydrografiske og bathytermografiske målinger i forbindelse med dets primære rolle. USNS ZEUS, der kan lægge op til 1000 sømil kabel i et enkelt løb, er i stand til at arbejde på dybder op til ca. 3000 meter. Skibet har et dieselelektrisk maskineri på 10.000 hk, der giver en maximum fart på 15 knob, hedder det bl.a. i det amerikanske forsvarsministeriums pressemeddelelse.

---ooOoo---

Sovjetisk missilkorvet til den polske flåde. Den polske flåde har modtaget den første missilkorvet fra Sovjetunionen. Korvetten, der er blevet navngivet GOMIK, er af TARANTUL I-klassen, der bl.a. er armeret med fire SS-N-2c overflade-til-overflade missiler. Polen er det første land uden for Sovjetunionen, der modtager en enhed af denne klasse, hvoraf foreløbig to er operative i den sovjetiske flåde, skriver "NAVAL FORCES".

---ooOoo---

Den vesttyske flåde højste 19. april kommando i fregatten KARLSRUHE, der er den femte af i alt seks fregatter af BREMEN-klassen, skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

SØVÆRNS- ORIENTERING

Præsidenten for Kystartilleriforeningen, Jørgen Kehling, overrækker viceadmiral S.E.Thiede Kystartilleriforeningens æresmedlemsbrev. (KAF FOTO)

Kystartilleriforeningens 75 års jubilæum

Kystartilleriforeningens 75 års jubilæum blev fejret i dagene 6. til 7. juli i forbindelse med foreningens delegeretmøde på Flyvestation Skalstrup.

På selve jubilæumsdagen, fredag den 6. juli, blev der om eftermiddagen holdt en reception i Nordre Magasin i Kastellet for foreningens venner og medlemmer, og om aftenen blev foreningens medlemmer modtaget på Københavns Rådhus, hvor der blev holdt taler af borgerrepræsentant Elhart Madsen og Kystartilleriforeningens

gens præsident Jørgen Kehling. Søværnets Tamburkorps sørgede for underholdningen.

Lørdag den 7. juli var der festmiddag på Flyvestation Skalsstrup. I middagen deltog, foruden delegeretforsamlingen og en del medlemmer hovedsageligt fra de sjællandske afdelinger, også særligt indbudte gæster, heriblandt Chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral Sven Egil Thiede og Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral Olfert Fischer. Under middagen blev der holdt mange taler, og viceadmiralen blev udnævnt til æresmedlem af Kystartilleriforeningen. Desuden fik pens.kommandørkaptajn H.Gyller, orlogskaptajn P.T.Christensen og redaktøren af Kystartilleribladet, direktør B.Thorgils, overrakt foreningens hæderskors for deres indsats i forbindelse med udgivelsen af foreningens 75 års jubilæumsbog. Efter middagen var der bal.

(KAF)

Inspektionsskibet INGOLF i Liverpool

Under inspektionsskibet INGOLFs 3 måneders togt til Færøerne aflagde skibet 6. til 9. juli rutinebesøg i den store engelske

OK POUW SCRIVER

Chefen for INGOLF og borgmesteren for Merseyside amt, Bent Shaw. (INGO FOTO)

havneby, Liverpool. Besøget fandt sted efter invitation fra arran-

gørerne af en stor international haveudstilling, som afholdes i byen hele sommeren, og ingen kunne huske, hvornår et dansk orlogsskib tidligere havde besøgt Liverpool. På ankomstdagen udveksledes visitter, og der blev afholdt officiel frokost og om aftenen reception om bord.

Der var arrangeret bustur for besætningen, som også på egen hånd havde lejlighed til i det strålende sommervejr at bese byen og dens omegn. For den engelske flåde er Liverpool en populær by at anløbe; der var således samtidigt besøg af HMS MANCHESTER, en helt ny fregat af SHEFFIELD-klassen og af 6 ministrygere af TON-klassen.

I dokken på vej ud efter besøget i Liverpool var INGOLF sammen med 5 TON-klasse ministrygere og HMS MANCHESTER (til højre) (INGO FOTO)

Den vestlige del af England havde hedebløge under besøget, og for besætningen var opholdet i Liverpool en oplevelse og en behagelig - og velkommen - afveksling fra tjenesten omkring Færøerne.

(INGO)

Søredningstjenestens 1. halvårsrapport 1. januar - 30. juni 1984

Søredningstjenesten under Søværnets operative Kommando (SOK) iværksatte i første halvdel af 1984 i alt 286 aktioner for at red-

de, eftersøge eller assistere nødstedte på søen. Dette er 16 aktioner flere end antallet af de i første halvår 1983 iværksatte aktioner.

Søredningsmæssigt må første halvdel af 1984 vurderes som normalt, omend atter med en mindre stigning i antallet af iværksatte operationer. Der konstateres fortsat en tydelig sammenhæng mellem perioder med pludseligt opkommende dårligt vejr med høje vindstyrker og omfanget af alarmeringer, der tilgår søredningscentralen ved SOK. Opgaverne under disse forhold er især eftersøgning af og assistance til fritidssejlere i mindre fartøjer, operationer, der kunne have været undgået, såfremt fritidssejlerne havde taget hensyn til de udsendte vejrmeddelinger.

Det forøgede antal operationer er hovedsageligt udrykninger iværksat efter observation af røde nødraketter, men hvor de deltagende enheder ikke har kunnet konstatere tegn på en søulykke. En mindre stigning i antallet af falske alarmer, eller nødsignal opsendt over land, er konstateret.

I forbindelse med alarmering af Søredningstjenesten har SOK i adskillige tilfælde observeret forkert anvendelse af signal- og kommunikationsmidler, og særligt blandt fritidssejlere.

- Røde nødraketter og/eller nødmeldinger på VHF (kanal 16) må kun anvendes i situationer, hvor havaristen vurderer, der er overhængende fare for besætningen.
- Opmærksomhedssignaler og/eller normal radioforbindelse anvendes i tilfælde, hvor rekvirenten ønsker bugserassistance eller hjælp i forbindelse med grundstødning.

Efterlevelse af disse enkle regler er forudsætningen for, at Søredningstjenesten kan prioritere opgaverne og sætte assistance ind, hvor behovet er størst.

Farvandsdirektoratets kystredningstjeneste indgår som et naturligt element i Søredningstjenestens organisation og deltager i løsningen af de opgaver, der pålægges Søredningstjenesten. Kystredningstjenesten yder herudover assistance til skibsfarten og lokale fiskere, bl.a. i form af forebyggende søredningsoperationer og løsning af opgaver af ikke redningsmæssig karakter.

(SOK)

Undersøgelse af livet i søværnet

En orientering om Orlogsmuseets etnologiske undersøgelse af hverdagslivets betingelser i nutiden inden for søværnets ramme.

Et medlem af Orlogsmuseets etnologiske arbejdsgruppe interviewer et af Minelæggeren LOSSENS besætningsmedlemmer. (Orlogsmuseet FOTO)

"Hvis man skulle op og hente mad, så gik man op over dækket - over fordækket, og så ned til kabyssen og hente sin mad. Og når det stormede, så ku' det godt være at frikadellerne, de røg måske overbord."

"Det er faktisk det, der var den største omvæltning, det med pladsen, og så det, at man boede så mange sammen, man var ikke vant til, at man sad og spiste hvor man også sov. Det blev man simpelthen nødt til at indstille sig på, at nu var man så mange sammen, så nu skulle man nok have et tættere kammeratskab, det blev man simpelthen nødt til."

(Ung konstabel, som sammenligner tjenesten på kabelminelæggeren LANGE LAND med sin tjeneste om bord på LINDORMEN og LOSSEN).

Ovenstående citat er hentet ud af det interviewmateriale, Orlogsmuseet netop har indsamlet i dagene 12. juni til 21. juni. I dette tidsrum fik i alt 5 personer fra Orlogsmuseets etnologiske arbejdsgruppe mulighed for at sejle med kabelminelæggeren LOSSEN under dennes deltagelse i DANEX-øvelsen.

Togtet med LOSSEN vil danne udgangspunkt for den første af en række undersøgelser af livet i søværnet i nutiden - et projekt, der er igangsat af Orlogsmuseet i et nært samarbejde med søværnet. At undersøgelserne er etnologiske, indebærer en fokusering på dagliglivets kultur: på arbejdslivet, familielivet, fritidslivet. Det er hverdagen, ikke den officielle historie, som nu ønskes beskrevet og dokumenteret.

Museet har i sine samlinger mange oplysninger og fotografier, der fortæller om tilværelsen i flåden i ældre tider. Om nutidige forhold foreligger der derimod kun yderst sparsomme oplysninger, og da nutiden jo engang bliver fortid, er det Orlogsmuseets opgave at dokumentere nutiden for eftertiden.

De områder af søværnet, Orlogsmuseet i første omgang har rettet opmærksomheden imod, er kabelminelæggeren LANGE LAND, Undervandsbådseskadrens enheder, bevogtningsfartøjer af DAPHNE-klassen, Langelandsfort samt særlige værksteder under Søværnets Materielkommando, i første omgang riggerloftet.

En del af LANGE LANDS besætning sejler i dag på LOSSEN, hvorfor museet med glæde tog imod tilbuddet om at få lov til at følge med skibet under DANEX-øvelsen. Herved blev det muligt at sammenligne forholdene på LANGE LAND med den langt mere komfortabelt urustede LOSSEN.

Inden etnologigruppen gik om bord, havde de fået en rundvisning på LANGE LAND, samt set de video-indspilninger fra LANGE LANDS sidste kommandohejsning, som søværnets ITV-hold havde optaget.

Om bord på LOSSEN interviewedes i alt 15 personer blandt befalingsmænd og menige. Der blev indsamlet oplysninger om tilværelsen på LANGE LAND under de meget trange forhold her - oplysninger, der blev sammenholdt med erfaringer fra sejlads med andre af flådens skibe.

Ud over de egentlige interviews blev der indspillet lydoptagelser af aktiviteterne om bord: beredskabsøvelser, meldinger over skibets kommandoanlæg, maskinstøj og lyde fra kabyssen, bingo spillet en mandag aften og besætningens reaktioner på Danmarks sejr over Belgien i EM i fodbold.

Der blev brugt ca. 20 filmruller på optagelser af arbejdet om bord: minebjærgning, havariøvelse, bøjelægning m.m. Gennem at observere dagligdagens rutine og udspørge det meget tålmodige mandskab fik holdet et fint indblik i vilkårene for livet om bord

- den formelle organisering af arbejdet såvel som det uformelle samvær. Det gode kammeratskab om bord på LOSSEN - som åbenbart havde stået sin prøve under de primitive forhold på LANGELAND - gjorde et dybt indtryk på etnologi-holdet - også fordi vi selv følte os inddraget i fællesskabet.

Ud over dokumentationen af LOSSENS dagligdag blev der tillige tid til at aflægge et interessant besøg i SPRINGEREN som optakt til undersøgelsen af undervandsbådene og deres besætning. I løbet af sommeren vil der blive foretaget en fotodokumentation af SPRINGEREN tillige med en indsamling af interviews med besætningen.

Det indsamlede materiale skal i første omgang udskrives, bearbejdes og registreres. Dele af materialet vil danne basis for mindre plancheudstillinger, som tænkes rundsendt til de enkelte tjenesteenheder.

Orlogsmuseets undersøgelser er kun lige begyndt. I det kommende år vil etnologer fra Orlogsmuseet være at finde på mange forskellige tjenestesteder: marinedistrikter, flådestationer, skibe, værksteder m.m. Den usædvanligt positive modtagelse, holdet fik såvel på LOSSEN som SPRINGEREN, lover godt for de fortsatte undersøgelser.

(Orlogsmuseet)

Ny distriktsinddeling for danske farvandsudsigter

Den 1. august indførte Meteorologisk Institut i henhold til international aftale en ny distriktsinddeling af de farvandsområder, for hvilke der udsendes danske 24-timers vejrudsigter samt storm- og kulingsvarsler og for så vidt angår områderne 2 - 5 og Limfjorden hårdvindsvarsler.

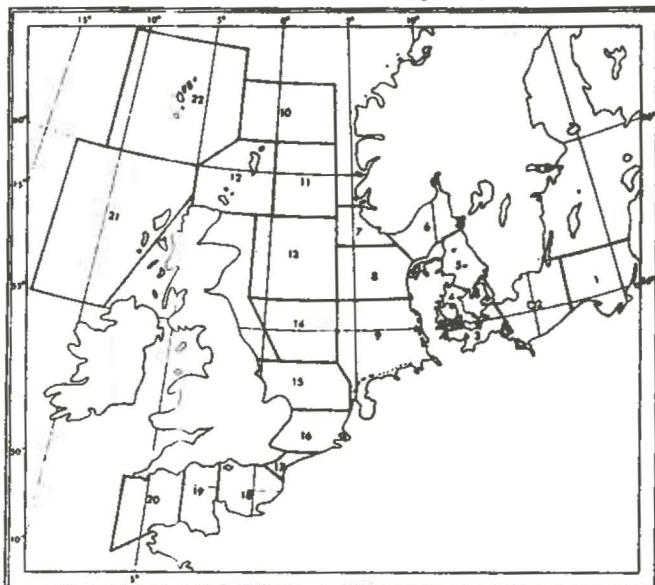
24 timers farvandsudsigter.

Farvandsudsigter sendes i Danmarks Radios udsendelser på mellem- og langbølge, se programoversigterne.

Farvandsudsigterne kan også høres over kystradiostationerne. Udsigter for lokale farvande vil desuden blive sendt i regionalradioernes nyhedsudsendelser.

Udsigterne for farvandene 16-21 sendes kun i perioden 1. januar - 30. april.

METEOROLOGISK INSTITUT
Farvandsinddeling

1. Sydøstlige Østersø
(South-eastern Baltic)	8. Flaker
(Fishes)	18. Wight
2. Østersøen omkring
Bornholm
(Southern Baltic)	9. Tyskebugt
(German Bight)	19. Portland
3. Vestlige Østersø
(Western Baltic)	10. Tamper
(Viking)	20. Plymouth
4. Bælthavet og Sundet
(The Belts and
the Sound)	11. Orkney/Shetland
(Fair Isle)	21. Farvandet vest for
Hebridene
(The sea west
of the Hebrides)
5. Kattegat	12. Fladen
(Forties)	22. Farvandet omkring
Færøerne
(The Faroe sea area)
6. Skagerrak	13. Dogger	
7. Sydlige Utsira
(Southern Utsira)	14. Humber	
	15. Dover	

Gælder fra 1. august 1984

Kuling- og stormvarsler.

Kuling- og stormvarsler sendes på MF-telefoni af kystradiostationerne Rønne, Lyngby, Blåvand og Skagen straks efter, at de er modtaget fra Meteorologisk Institut.

De gentages ved udløbet af den tavshedsperiode, der indtræffer mindst en halv time efter første udsendelse.

Varsler for farvandene 2-6 (indre danske farvande) sendes også over kystradiostationernes VHF-positioner.

Oplysninger om, hvilke varsler der er i kraft netop nu, kan til enhver tid fås hos kystradiostationerne.

For indre danske farvande sendes også varsel om hård vind. Varslet sendes i forbindelse med timenyhederne på radioens program 3.

Storm: Stormvarsel udsendes, når vindhastigheden ventes at blive 25 meter pr. sek. eller mere (10-12 Beaufort) og det ikke kun er lokalt.

Kuling: Kulingvarsel udsendes, når vindhastigheden ventes at blive mellem 14 og 25 meter pr. sek. (7-9 Beaufort).

Hård vind: Varsel om hård vind udsendes, når der ventes vindhastigheder mellem 11 og 13 meter pr. sek. (6 Beaufort).

Bemærk: Storm- og kulingvarsler udsendes tidligst 24 timer før storm eller kuling ventes at sætte ind.

5-døgns udsigter.

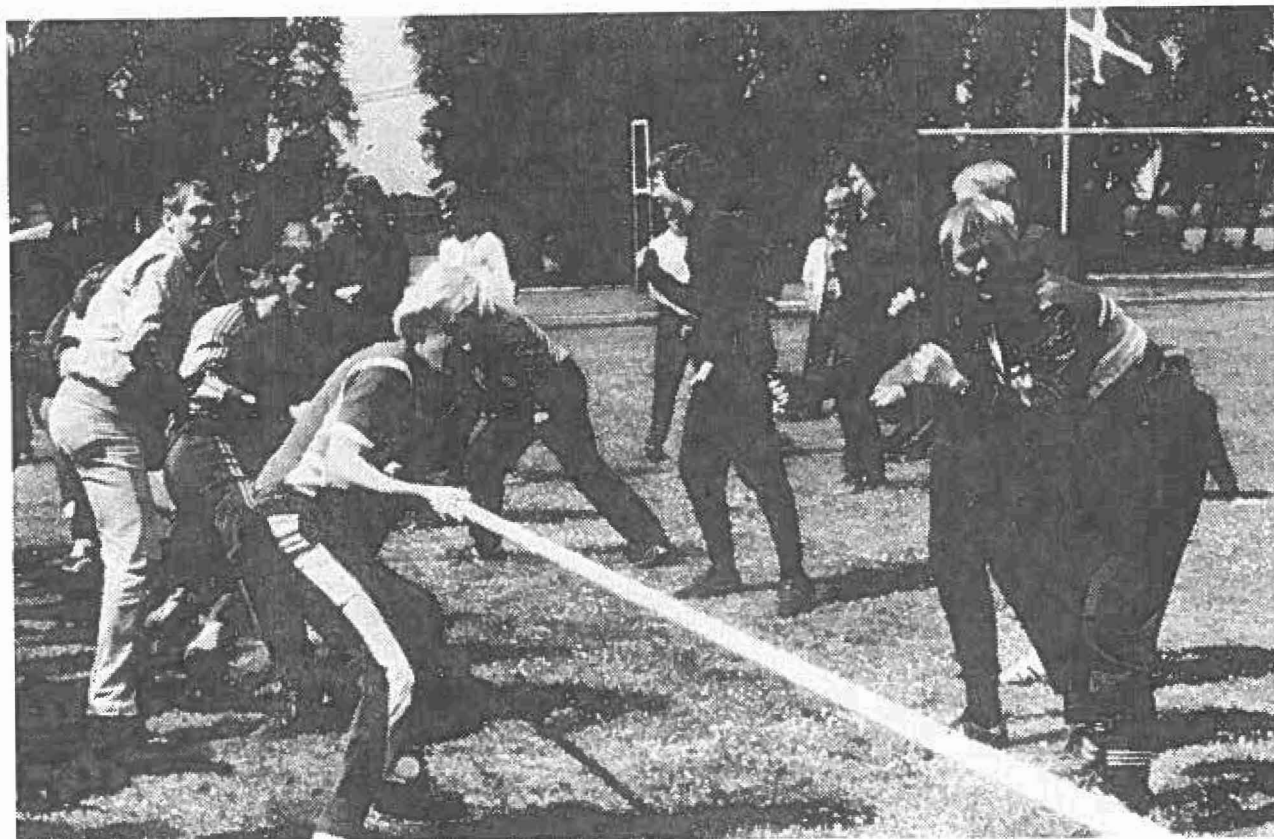
Meteorologisk Institut udfærdiger en gang i døgnet en oversigt over de sandsynlige vindforhold fem døgn frem i tiden for Nordsøen, Skagerrak, indre danske farvande og Østersøen.

Udsigterne bringes i radiovejmeldingen kl. 1800 på mellem- og langbølge.

(Meteorologisk Institut)

Idrætsdag ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 29. juni afholdt Søværnets Konstabelskole sin årlige idrætsdag på Margretheholms idrætsanlæg og den tilstødende bådhavn.

(SKS FOTO)

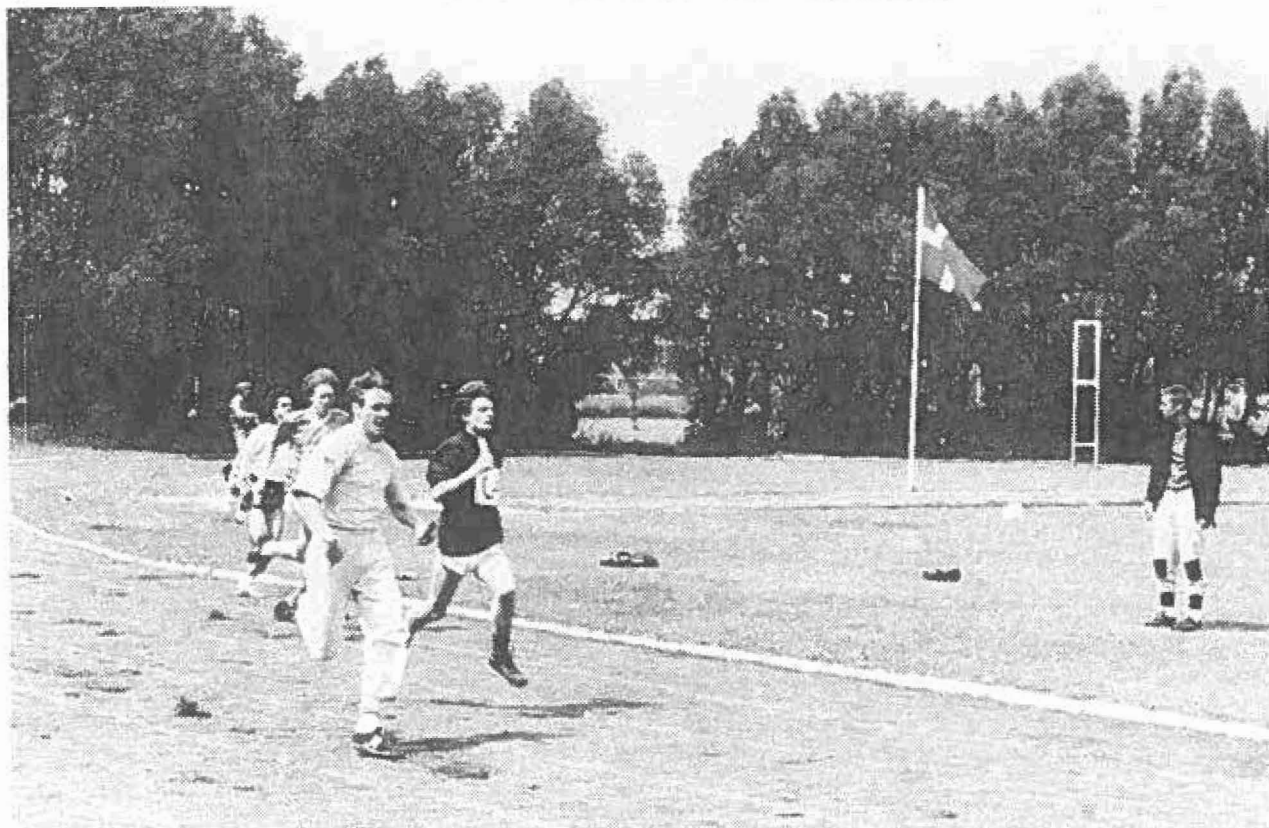
Skolens elever, der som sædvanlig var inddelt efter faggrupperne, dystede gruppevis i alle de kendte discipliner, kaproning, fri idræt og tovtrækning, og desuden indgik for første gang som et nyt spændende konkurrenceelement skolens nyanlagte sømandskabsbane, der så nær som muligt opfylder kravene til den internationale sømandskabsbane, der anvendes som en af disciplinerne i marinefemkamp.

Igen i år udviklede konkurrencerne sig til en meget hård og jævnbyrdig kamp om den eftertragtede vandrepokal, der er udsat af Centralforeningen for Stampersonel. Der blev kæmpet om hvert eneste point, og der var spænding til det sidste, men selv om faggruppe TELE i tovtrækning, der var konkurrencernes afsluttende disciplin, var i stand til at hive faggruppe AR over strengen, var det alligevel faggruppe AR, der i det samlede resultat

(SKS FOTO)

igen i år for tredje år i træk kunne hjemføre den udsatte vandrepokal og dermed vinde dette klenodie til ejendom.

(SKS FOTO)

På de næste pladser kom TE med 15 point, MS med 12 point og RA med 11 point. Individuelt viste konkurrencerne også i år, at skolens elever er i god form, og går ind for sagen med megen ildhu.

Den årlige idrætsdag, der traditionsmæssigt danner en festlig afslutning på skoleåret, afsluttedes af chefen for Søværnets Konstabelskole, der med ønsket om en god ferie kunne sende størstedelen af skolens faste stab og elever på en forhåbentlig god sommerferie efter et undervisningsmæssigt set godt år.

(SKS)

Slagelse Tattoo

"Hele den tyrkiske musik" er med i det danske Tattoo i år, hvor 132 musikere fra to tyrkiske militærmusikkorps deltager.

De 70 medlemmer af Mether-korpset optræder i dette Tattoo for første gang uden for Tyrkiet. De stiller op i de historiske uniformer fra det gamle Tyrkiets janitshar-korps, som i Europa-krigene i 1600-tallet bragte europæerne kendskab til deres rytme- og slaginstrumenter som stortromme, pauker, trompeter, raslestænger og klokker. Janitschar-korpsene og dermed de traditionelle tyrkiske musikkorps blev opløst, men gendannet efter anden verdenskrig som Mether-korpset.

Tattoo'et vises i København med fem forestillinger ved Rosenborg fra 28. august til og med 1. september.

Tattoo'ets ankomst til hovedstaden markeres med et optog, der strækker sig over 2 kilometer og 100 meter. Tattoo'ets 965 deltagere, der kommer fra syv nationer, marcherer med fuld musik gennem Københavns city. Når første mand når til Rosenborg, forlader den sidste mand i optoget Rådhuspladsen.

Sækkepibe-orkestrene, der er helt uundværlige i et rigtigt tattoo, kommer i år fra Skotlands ældste og mest berømte regiment, nemlig Black Watch og Gordon Highlanders. Militærmusikken varetages blandt andet af musikkorps fra det britiske Parachute Regiment, der var med i Falklandskrigen, hvor regimentet mistede en af sine populære ledere, oberstløjtnant Herbert Jones, der blev dræbt i den hårde kamp om Goose Green.

Tattoo'et har i år lagt stor vægt på at give publikum masser af spænding foruden den musikalske underholdning.

Sjællandske Ingeniørregiment fra Farum konkurrerer i brobygning med et hold britiske ingeniørtropper fra 39. Field Squadron Engineers.

Hold fra den britiske flåde konkurrerer indbyrdes - med lemmer og førlighed som indsats - i "Field Gun Race".

De to hold konkurrerer på tid om at skille en kanon, transportere de adskilte dele og mandskabet i svingende tove, og derefter samle kanonen igen og affyre tre skud med den.

Det er konkurrence, der har sin oprindelse i en virkelig hændelse i den britiske hær under Boer-krigen.

Tattoo'et bliver traditionen tro åbnet med salutter fra Tivoli Gardens Marine Artilleri, og slutter med en stort iscenesat opførelse af Tjajkovskijs 1812-Ouverture med kanonbrag i stedet for paukeslag og med kavalleri-angreb, som de beredne gardesoldater fra Næstved står for. Fra Danmark deltager i Tattoo'et desuden Sjællandske Livregiment, Den kongelige Livgarde og Tattoo'ets husorkester er Sjællandske Livregiments Musikkorps med Svend Lundvig som dirigent.

Før Tattoo'ets start er der hver aften på skift underholdning af Slagelse Garden, Prins Jørgens Garde fra Vordingborg, 6. Juli Garden fra Fredericia og Himmerlands Hjemmeværnsorkester.

Det er sjette år, det danske Tattoo, der officielt hedder Slagelse Internationale Tattoo, afvikles, og overskuddet går som de øvrige år til FN's børneorganisation UNICEF.

Billetsalget til årets Tattoo er netop startet, og billetterne kan købes hos

- Slagelse Turistkontor, Løvegade 7, 4200 Slagelse, tlf. 03-52 22 06.
- City Billetbureau, Mikkell Bryggersgade 9, 1460 København K. tlf. 01-13 45 31 - 01-11 24 65.
- UNICEF's Salgskontor, Rådhusstræde 11, 1466 København K. tlf. 01-32 93 53.

Tattoo-kontoret, Bredegade 8, 4200 Slagelse, tlf. 03-52 48 62 svarer på alle spørgsmål.

(Slagelse Tattoo)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet foretog onsdag den 8. august overordnet inspektion af Skoledelingen. Skoledelingen med kadetter og elever havde sammen med de øvrige nordiske landes kadetter umiddelbart forinden deltaget i det årlige kadestævne, der denne gang blev afholdt i Norrköping

i Sverige. Inspektionen, der havde til formål at vurdere Skoledelingens aktiviteter og pålagte uddannelsesopgaver, udgik fra Hundested, hvor Inspektøren og inspektionsholdet blev afhentet med motorbåd. Inspektionen foregik derefter i Isefjorden med besejlingsøvelser, havariøvelser og andre undervisningsaktiviteter om bord for at afsluttes ud for Hundested, hvorefter Skoledelingen afgik til øvrige planlagte øvelsesaktiviteter.

---ooOoo---

Inspektionsskibet BESKYTTEREN konstaterede i juli måned under kontrol af en grønlandsk trawler, at denne havde undladt at indmelde 1117 kg rejer til Rigsombudet, og at man havde undladt at indføre 105 kg rejer som udkast.

Under kontrollen, der fandt sted på Grønlands vestkyst, blev det endvidere konstateret, at der på oversiden af trawlposen var påsyet et ulovligt slidlag. Derudover viste det sig, at skibsførerens navn ikke var identisk med navnet på nationalitetsbeviset, og at trawlerens lodslejder, trods indskærpelse ved tidligere kontrol, ikke var blevet udskiftet.

Føreren af trawleren fik på stedet forelagt en udenretslig bøde på 30.000 kr., som han vedtog. Herefter blev trawleren frigivet til fortsat fiskeri, skriver ATUAGAGDLIUTIT.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Det vesttyske hjælpeskib POSEIDON og ubåden SAN JUAN, der er på prøvesejlads, er meddelt tilladelse til at anløbe civilhavnen i Frederikshavn (daglige anløb) i perioden fra 11. august til oktober. POSEIDONs chef vil være civilkaptajn P.Ronna. Samlet besætning: 17 mand. SAN JUANs chef vil være civilkaptajn U.Hinz. Samlet besætning: 30 mand.

---ooOoo---

Den vesttyske 5. torpedobådseskadre, der består af 8 torpedobåde (Type 148), hjælpeskibet MAIN (RHEIN-klassen) og hjælpeskibet SAARBURG (LÜNEBURG-klassen), er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 10.-11. september. Styrkechef vil være kommandørkaptajn W.-R.Lietzau. Samlet besætning: 468 mand.

---ooOoo---

Den vesttyske slæbebåd EISVOGEL er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Rønne 22.-29. august. Chef vil være skibsfører R. Wewer. Samlet besætning: 15 mand.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af hjælpeskibene LAHN og LECH (RHEIN-klassen), SPIEKEROOG og NODERNEY og ubådene U-15, U-20, U-21, U-22 og U-29 (Type 206), er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Frederikshavn (daglige anløb) 28. august - 27. september. Styrkechef vil være kommandørkaptajn R.Bischoff. Samlet besætning: 350 mand.

---ooOoo---

En vesttysk minestrygerstyrke, bestående af minestrygerne PADERBORN, DÜREN, KONSTANZ, WOLFSBURG og ULM (LINDAU-klassen) og 10 ubemandede minestrygningsfartøjer (SEEHUNDE), er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Aalborg 27.-29. august og uofficielt besøg i Odense 31. august - 3. september. Styrkechef vil være kommandørkaptajn H.Hauck. Samlet besætning: 249 mand.

---ooOoo---

De vesttyske landgangsfartøjer SCHLEI og ROCHEN (Type 521) er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Frederikshavn 27.-29. august. Chef vil være premierløjtnant H.G.Mueller. Samlet besætning: 36 mand.

---ooOoo---

Det vesttyske hjælpeskib HANS BURKNER er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Frederikshavn (daglige anløb) 27. august - 6. september. Chef vil være skibsfører G.Haselbach. Samlet besætning: 40 mand.

---ooOoo---

Den vesttyske dykkerbåd TB 1 er meddelt tilladelse til rutineanløb af Frederikshavn 30.-31. august. Chef vil være skibsfører H.Hempel. Samlet besætning: 6 mand.

---ooOoo---

En hollandsk styrke, bestående af minestrygerne ALKMAAR, DORDRECHT, HAARLEM og HARLINGEN (ALKMAAR-klassen), er meddelt til-

ladelse til rutinebesøg i Århus 31. august - 3. september. Styrkechef vil være orlogskaptajn D.T.Notten. Samlet besætning: 168 mand.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af minestrygerne WEILHEIM og MARBURG (LINDAU-klassen), er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Århus 8.-10. september. Styrkechef vil være kaptajnløjtnant Thomsen. Samlet besætning: 80 mand.

---ooOoo---

Den vesttyske minestryger DÜREN (LINDAU-klassen) og 3 ubemandede minestryngingsfartøjer (SEEHUNDE) er meddelt tilladelse til rutinebesøg i Korsør (daglige anløb) 3.-17. september. Chef vil være kaptajnløjtnant Ide. Samlet besætning: 47 mand.

---ooOoo---

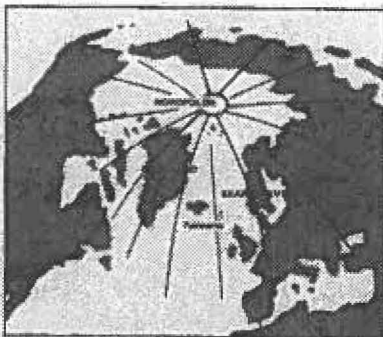
Det vesttyske hjælpeskib PEGASUS II og ubåden SIMPSON er meddelt tilladelse til daglige anløb af Skagen 4.-30. september. Chef for PEGASUS II vil være skibsfører J.Rath. Samlet besætning: 16 mand. Chef for SIMPSON vil være skibsfører H.Berndt. Samlet besætning: 20 mand.

---ooOoo---

Den hollandske fregat ABRAHAM CRIJNSSEN (KORTENAER-klassen) er meddelt tilladelse til rutinebesøg i København 7.-10. september. Chef vil være orlogskaptajn J.Waltmann. Samlet besætning: 183 mand.

---ooOoo---

Udland kort

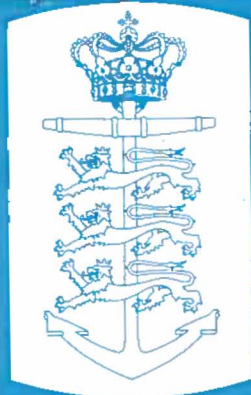
Den canadiske marine har bestilt lodret affyrende SEA SPARROW-missilsystemer og langtrækkende overvågningsradarer (Type AN/SPS-49) til en ny fregatttype hos det amerikanske firma Raytheon. Den første fregat ventes færdig i 1988. Det påregnes, at Raytheon også skal modificere de SEA SPARROW-missiler (Type RIM-7M), som den canadiske

marine allerede har anskaffet. SEA SPARROW-missilet blev først demonstreret i den canadiske marine i 1981 om bord på destroyeren HMCS HURON, skriver JANE's DEFENCE WEEKLY.

EB

G. Mathiesen

G.Mathiesen
Kommandør
Afdelingschef

SØVÆRNS- ORIENTERING

Den afgående Inspektør for Søværnet og den afgående chef for Søværnets Materielkommando modtager om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD enhedernes honnør (SVN FOT)

Øvelse YELLOW/BLIND BIRD 84

De sidste 3 uger af august måned var præget af stor øvelsesvirksomhed oven på ferieperioden, der jo nødvendigvis også må sætte sit præg på søværnets aktiviteter. De årligt tilbagevendende øvelser YELLOW BIRD og BLIND BIRD var i år under chefen for Fregateskadren blevet kombineret i en samlet øvelse BIRDEX 84.

Øvelsen, der påbegyndtes 13. august, havde sit udgangspunkt i København, hvor den stående NATO-Atlantehavsstyrke (STANAVFORLANT) havde holdt weekend, og hvorfra også de deltagende danske enheder fra Fregateskadren og Torpedobådseskadren kom. Der afsejledes mod farvandet øst for Bornholm, hvor der blev afviklet et

intensivt program, bestående af anti-ubådsøvelser, våbenøvelser og mere krigsmæssige taktiske øvelser, hvor styrkerne var opdelt i partier med varierende opgaver.

På vej mod weekendhavnene, henholdsvis Århus for STANAVFORLANT og København for de fleste danske enheders vedkommende, fortsattes de taktiske øvelser i Store Bælt.

Mandag den 20. august deltog en stor del af søværnets enheder, i overensstemmelse med flådens traditioner, i en forbidefilering for den afgående Inspektør for Søværnet, kontreadmiral N.F. Lange, og den afgående chef for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral M.E. Michelsen, der i dagens anledning var gået om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD.

I forbidefileringen deltog følgende enheder: Fregatterne PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE, korvetterne NIELS JUEL og OLFERT FISCHER, minelæggerne FYEN, MØEN, SJÆLLAND, LOSSEN og LINDORMEN, inspektionsskibet INGOLF, bevogtningsfartøjerne HAVFRUEN og NYMFEN, ministrygerne ALSSUND og VILSUND, Torpedobådseskadren med 5 både af WILLEMOES-klassen, undervandsbåden SPÆKHUGGEREN samt en helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste.

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN aflægger honnør (SVN FOT)

Efter forbidefileringen, der var under kommando af chefen for Søværnets operative Kommando i HERLUF TROLLE, samledes admiralerne og eskadrecheferne til en afskedsfrokost i PETER TORDENSKIOLD.

Hovedparten af de resterende enheder fortsatte til Kattegat for at deltage i den søværnsmæssige del af BLIND BIRD, der også omfatter flyvevåbnets årlige fredstidsmæssige ildprøve - Tactical Fighter Weaponry (TFW).

I de 5 dage, hvor TFW/BIRDEX afvikledes, var der dagligt planlagt mellem 110 og 150 fly til at angribe flådestyrkerne i Kattegat. Til at hjælpe med at forsvare styrkerne til søs i dybden var der kontinuerligt tildelt såkaldte CAPs (Combat Air Patrols), d.v.s. jagerfly under kontrol fra skibene. Disse var af typerne F-104 (Starfighter), F-15 (Eagle) og F-16 (Fighting Falcon).

Denne, selv i international målestok, meget store indsats kunne selvsagt ikke ske med det danske flyvevåbens ressourcer alene, navnlig når det erindres, at denne taktiske luftstøtte (Tactical Air Support to Maritime Operations)-del kun var en del af flyvevåbnets øvelse, der i høj grad er koncentreret om skydeter-rænet ved Oksbøl/Blåvandshuk. Der var således også stor deltagelse fra allierede naboflystyrker.

For søværnet er øvelsen den bedst tænkelige træningsmulighed for indøvelse af det vigtige luftforsvar, og en stærk opadgående linie for effektiviteten af dette luftforsvar kan da også hvert år spores imod slutningen af øvelsen. Desværre var vejret i år i nogen grad imod, med lavt skydække, dis og spejlblankt vand, faktorer, som man af flyvesikkerhedsmæssige hensyn ikke bryder sig om, hvorfor hele indsatsen desværre ikke fuldt kunne udnyttes.

For at introducere øvelsen til fremmede mariner, deltog STANAVFORLANT i 2 dage, inden styrken forlod danske farvande på vej mod Vestindien via Azorerne (mere end ét misundeligt blik fulgte dem på vej). Den sidste aften sammen med de danske styrker foregik til ankers, hvor de afholdte øvelser blev diskuteret om bord i HERLUF TROLLE.

STANAVFORLANT bestod i øvrigt denne gang af den tyske missildestroyer LÜTJENS (Flagskib), den hollandske anti-ubådsfregat PHILIPS VAN ALMONDE, den portugisiske fregat JOÃO BELO, den canadiske anti-ubådsdestroyer OTTAWA, den amerikanske anti-ubådsfregat AUBREY FITCH og den engelske anti-ubådsfregat ARETHUSA, alle under kommando af den tyske kommandør K.Schwabe med en stab af tysk, norsk, engelsk, dansk og hollandsk personel.

Den sidste weekend i august blev af de fleste større danske enheder benyttet til besøg i deres respektive adoptionsbyer.

BIRDEX afsluttedes onsdag den 29. august om aftenen, hvor alle enheder returnerede til København for at klargøre til næste øvelse BOLD GANNET.

(FGE)

Nordisk kadetstævne 1984

Torsdag den 2. august indledtes i Norrköping, Sverige, det 37. nordiske kadetstævne med deltagelse af kadetter fra søofficersskolerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Norrköping by fejrede i juli og august 600 års jubilæum, og byen var derfor blevet udset til at være rammen om det nordiske kadetstævne.

I kadetstævnet deltog fra Danmark skoledelingen for kadetter, omfattende minelæggeren MØEN; minestrygeren GRØNSUND, inspektionskutteren MAAGEN, øvelseskutterne SVANEN og THYRA samt 4 SKA-både. Fra Finland deltog minelæggeren POHJANMAA og patruljebåden RUFSSALLO, og fra Norge depotskibet HORTEN. Endelig deltog den svenske skoledeling med minelæggeren CARLSKRONA og vedetbåden ORNÖ samt 5 bevogtningsbåde.

Tilsammen udgjorde besætningerne ca. 750 mand, hvoraf 238 var kadetter.

Torsdag den 2. august om morgenen ankom de danske, finske og norske skoledelinger til Norrköping og fik en festlig modtagelse af et svensk militærorkester. Den svenske skoledeling var ankommet dagen før for at rigge til, til kadetstævnet.

Glimt fra kadetkorpsets march gennem Norrköping på vej til højmessen i Hedvigs Kyrke

Straks efter ankomsten gik man i gang med de sportslige arrangementer, som afvikledes i løbet af torsdagen, fredagen og lørdagen. Der blev dystet i nedennævnte discipliner med følgende resultater:

	<u>Danmark</u>	<u>Finland</u>	<u>Norge</u>	<u>Sverige</u>
Volleyball	3	1	2	4
Svømning	3	4	1	2
Terrænløb	4	2	1	3
Kapsejlads	1	3	2	4
Pistolskydning	4	1	3	2
Atletik	4	2	1	3
Total	19	13	10	18
Placering	4	2	1	3

Det danske kadethold blev, som skemaet viser, sammenlagt nr. 4 efter en hård dyst med svenskerne om 3. pladsen på den sidste idrætsdag. Efter at de sidste discipliner i atletik var afviklet, stod de to hold lige, og man måtte afgøre placeringen ved betragtning af antal 1., 2. og 3. pladser i atletik. Først på 3. pladserne havde svenskerne én mere end danskerne.

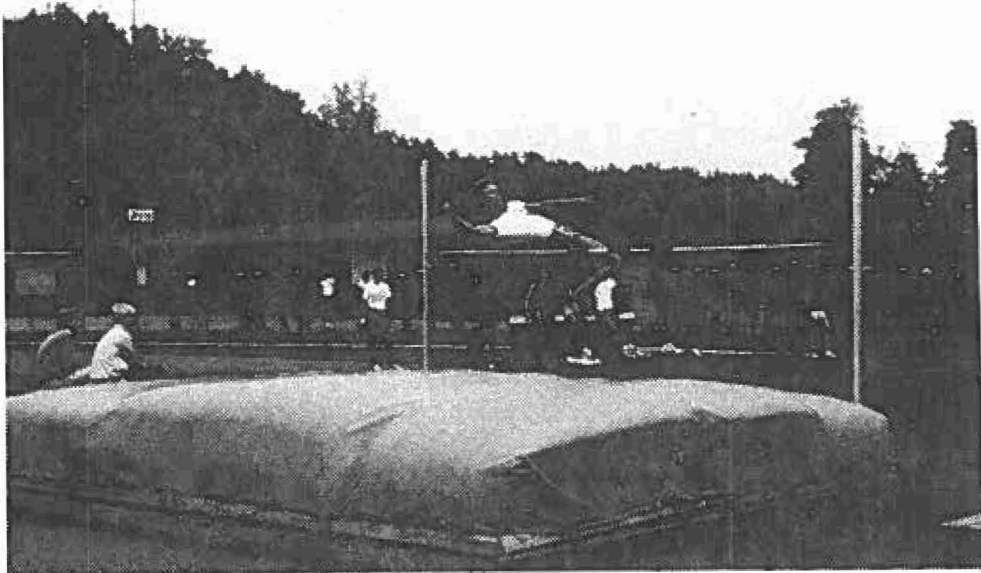
I kapsejlads var danskerne urørlige, og i atletik fik stafetten en særdeles spændende afslutning. Ved sidste skift, hvor der var 400 m tilbage af løbet, var danskeren 30-40 m bag den nærmeste konkurrent, men ved en fantastisk spurt lykkedes det ham at indhente og passere to af konkurrenterne, storme i mål og sikre 2. pladsen til stor jubel hos de danske tilskuere. Alt i alt resultater, som vi kan være tilfredse med.

Trods den samlede 4. plads var det en meget fin indsats, de danske kadetter gjorde, med mange nye skolerekorder: 100 m løb på 11,7 sek., en forbedring af rekorden fra 1978 med 0,1 sek. Højdespring på 1,88 m, en forbedring af rekorden fra 1953 på 12 cm. Bjærgning hold på 3.51,7 min., en forbedring af rekorden fra 1982 med 8,9 sek. Svømning hold, 10 x 50 m på 5.18,3 min., en forbedring af rekorden fra 1983 med 12,9 sek.

I svømning sattes endvidere nordisk rekord i 50 m bjærgning på 38,9 sek., en forbedring af rekorden fra 1980 med 0,9 sek.

Det afgørende ved stævnet er ikke at vinde, men at være med og lære nye kammerater at kende fra de andre nordiske lande. Dette har altid været det fornemmeste formål med de nordiske kadestævner, og i Norrköping blev det opfyldt ved de mange arrangemen-

ter, som blev afholdt sideløbende med kadetstævnet.

Fra konkurrencen i højdespring, hvor den danske skolerekord fra 1953 på 1,76 m blev forbedret med 12 cm

Det fornemmeste arrangement var kadetballet, som blev afholdt på "Norrköping Stadshus", hvor kommunen var vært, og hvor der deltog 15 kadetter fra hvert land. Også her kunne arrangørerne glæde sig over et vellykket forløb.

Der blev også afholdt kammeratlige sammenkomster i kadetmesserne, og de finske kadetter inviterede traditionen tro til "sauenaparty" på POHJANMAA.

Uden for det egentlige kadetstævne afvikledes fodboldturnering for skibsbesætningerne, med Sverige som vinder og Danmark som nr. 3. Endvidere blev de menige besætninger inviteret på bus-ture rundt i Norrköpings skønne omegn.

Præmieoverrækkelsen og afslutningsceremonien fandt sted på Borgsmo idrætsplads i udkanten af Norrköping. Chefen for Karlskrona Örlogsskolar foretog uddelingen af de mange flotte præmier til såvel individuelle vindere som til vindende hold.

Søndag morgen afholdtes den traditionelle kirkeparade og højmesse. Samtlige 238 nordiske kadetter deltog i gudstjenesten i Hedvigs Kyrke under medvirken af de fire nordiske landes orlogsprovster.

Til og fra kirke marcherede de fire nordiske landes kadetkorps nationsvis igennem byen med et militærorkester i spidsen.

Mandag den 6. august om formiddagen afgik de besøgende skibe efter nogle spændende dage, hvor der blev knyttet mange gode kon-

takter til vore nordiske broderlande, som de danske søkadetter lovede en hård dyst i Bergen i 1985.

(SOS)

HUITFELDT, NORBY og SKINFAXE i JMC 842

For at følge successen fra sidste år op, deltog enheder fra Torpedobådseskadren igen i år i JMC (Joint Maritime Course) i Skotland i perioden 18. juni - 2. juli.

2. Torpedobådsdivision, bestående af HUITFELDT og NORBY, afgik 12. juni fra Flådestation København. Efter et kortvarigt ophold i Flådebase Kiel, passerede torpedobådene gennem Kielerkanalen, og ankom sent tirsdag aften til Brunsbüttel ved kanalens vestlige munding, hvor de lagde ind for natten.

Næste morgen gik turen for fuld kraft mod Great Yarmouth i England, hvortil bådene ankom hen under aften. Byen ligger ca. 10 sømil oppe af floden Yar, og ankomsten forløb ikke uden spænding, idet dette var torpedobådernes første bekendtskab med de kraftige tidevandsstrømme i engelske farvande.

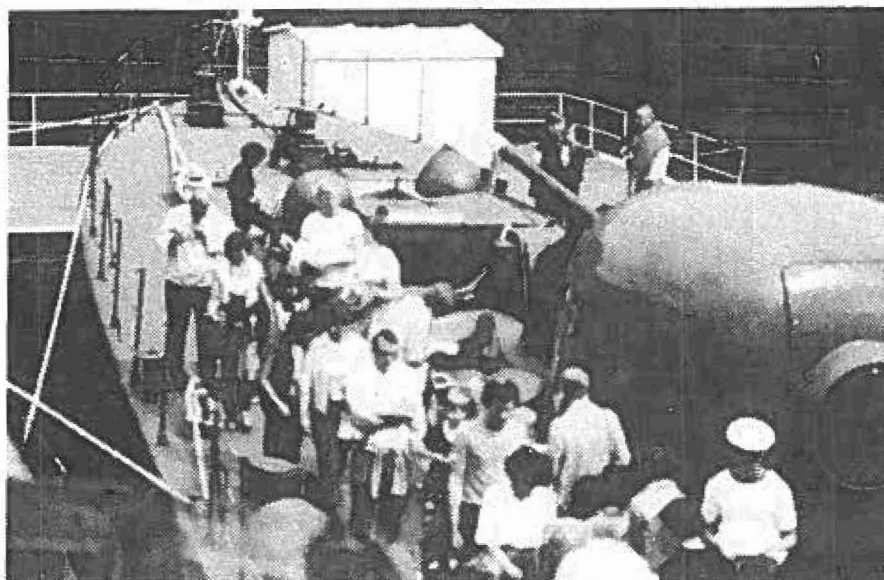
Torsdag morgen blev kursen sat mod nord. Efter en overnatning i Newcastle mødte enhederne tankfartøjet SKINFAXE fredag den 15. juni. SKINFAXE var gået direkte fra Flådestation Frederikshavn til Firth of Forth, uden for Edinburgh i Skotland.

Efter en kort oliefyldning passerede de tre danske enheder fredag under de imponerende broer over Firth of Forth, og ankom derefter om eftermiddagen parademæssigt udhalet til Flådebase Rosyth. Den 15. juni flagede alle enheder i Rosyth i anledning af Valdemarsdag og Genforeningsdag.

Den danske styrke deltog sammen med enheder fra den britiske flåde og repræsentanter fra et stort antal lande - herunder STANAVFORLANT - i Rosyth Navy Days 1984, der blev afholdt i weekenden 16.-17. juni. Flådebasen samt størstedelen af de tilstedeværende enheder var åbne for offentligheden både lørdag og søndag eftermiddag, og de danske enheder kunne notere følgende imponerende besøgsantal i løbet af de to dage: HUITFELDT/NORBY 5900 og SKINFAXE 6100. Besøgene blev afviklet gnidningsløst.

Som optakt til øvelse JMC 842 gennemførtes mandag den 18. juni et omfattende briefing-program samtidig med, at der for de i Rosyth liggende JMC-enheder blev gennemført et "Harbour Exercise

Program", som gav kommunikations- og kampinformationspersonellet gode muligheder for proceduretræning m.v.

Glimt fra "besøg om bord" under Rosyth
Navy Days 1984

Selve øvelsen var opdelt i to faser: Perioden 19.-23. juni bestod af en serielopdelt "Work-Up Phase", mens perioden 24.-28. juni var afsat til en lang taktisk øvelse, "Ocean Phase". I første fase deltog torpedobådene i et righoldigt og særdeles afvekslende program, der inkluderede øvelser i luftforsvar, skydning, mindre taktiske øvelser, plotøvelser m.v., der tilsammen skulle sikre, at JMC-enhederne opnåede et højt uddannelsesmæssigt og operativt stade før deltagelse i øvelsernes 2. fase.

Fase 2 af øvelsen foregik for divisionens vedkommende omkring Orkney-øerne og blev 25.-26. juni afbrudt af et rutinemæssigt besøg i Kirkwall, hvor divisionen var vært ved et cocktailparty med ca. 30 indbudte, lokale gæster. Til gengæld var den danske vicekonsul vært ved en middag på et lokalt hotel, hvorfra man havde fin udsigt over det berømte Scapa Flow. 27.-28. juni fortsattes operationerne. Under konstant lufttrussel og i dårligt vejr simuleredes angreb på bl.a. STANAVFORLANT, inden enhederne godt trøtte anløb Aberdeen.

Fredag fortsattes til Edinburghs havneby, Leith, hvor weekenden blev tilbragt. Fredag aften holdt styrken et cocktailparty om bord i HUITFELDT og NORBY, og bagefter havde chefen for JMOTS (Joint Maritime Operational Staff) inviteret 2 officerer til en udsøgt middag, mens resten af besætningen var ude at opleve Edinburgh "by night".

Mens SKINFAXE afgik fra Leith allerede søndag aften, ventede HUITFELDT og NORBY til efter debriefingen, som varede det meste af mandagen. I løbet af debriefingen kom det gang på gang til udtryk, at de forskellige deltagende enheder havde været imponerede over deres første møde med torpedobåde, som gentagne gange havde stillet deres større modstandere over for væsentlige problemer.

Mandag den 2. juli om aftenen satte 2. Torpedobådsdivision endelig kursen hjemover. Det var på forhånd aftalt at møde SKINFAXE midtvejs mellem Skotland og Jylland for oliefyldning, men det viste sig imidlertid at være umuligt, idet søen var for svær for gennemførelsen af en sådan operation. Torpedobådene måtte derfor slå ned i fart for at spare olie, og først tirsdag eftermiddag løjede det så meget, at en "astern refuelling" kunne gennemføres. Oliefyldningen lykkedes, men forløb ikke uden problemer. Slæbetrossen mellem SKINFAXE og NORBY sprang midt under det hele, men en ny trosse blev hurtigt rigget til, og snart efter kunne torpedobådene fortsætte mod Danmark.

Ankomsten til Flådestation København onsdag den 4. juli om morgenen markerede afslutningen på øvelse JMC 842. En øvelse, som i mange henseender havde været udbytterig, og som med sikkerhed havde været en storslået oplevelse for alt impliceret personel.

Som afslutning bør nævnes, at de tre danske enheder tilsammen tilbagelagde 7761 sømil.

(2. TBD)

Åbent-hus, da Søværnets Eksercerskole fejrede sit 25 års jubilæum

Den 4. august fejrede Søværnets Eksercerskole sit 25 års jubilæum i Avderød med et Åbent-hus-arrangement.

Som tidligere omtalt (SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 2/84) blev skolen taget i brug den 15. december 1958 og officielt indviet den 8. januar 1959. Af hensyn til årstiden og vejrforholdene havde skolens samarbejdsudvalg vedtaget at henlægge festlighederne til sommerperioden.

Alligevel skuffede vejret noget, idet der faldt en del byger, og skydækket var så lavt, at et af programpunkterne, Frømandskorpsets faldskærmsudspring, af sikkerhedsmæssige grunde måtte aflyses.

Dagen indledtes med gudstjeneste ved orlogspræst Henning Rørskou i "skibskirken" for en række særligt indbudte, bl.a. Inspektøren for Søværnet, Frederiksværks borgmester Kirsten Ebbensgård,

de fleste af skolens tidligere chefer, og skolens 1. næstkommanderende, den navnkundige orlogskaptajn J.K.Olsen, som i en alder af 83 år er "still going strong".

Efter gudstjenesten rettede chefen for Søværnets Eksercerskole en varm tak til pastor Rørskou for hans utrættelige og engagerede virke gennem 25 år for skolens personel.

Glimt fra dagens program - Kvindeligt
Marinekorps Musikkorps underholder

Senere på formiddagen var der reception med mange gratulanter og en lang talerrække. Chefen for Eksercerskolen omtalte udviklingen i de forløbne 25 år og sagde, at skolens hovedopgave, at give alt nyindkaldt personel i søværnet en grundlæggende militær uddannelse, i princippet er uændret. Personelreduktioner har imidlertid medført, at søværnet desværre ikke længere selv er i stand til at udnytte skolens indkvarteringskapacitet.

Chefen takkede byens styre, de offentlige myndigheder, lokale foreninger, handel, håndværk og naboer for et godt samarbejde og sagde, at Søværnets Eksercerskole i dag er en af de allerbedste i landet til at løse de opgaver, der påhviler den.

Inspektøren for Søværnet sagde bl.a., at skolen er de unges første indtryk af søværnet. Her møder de en velorganiseret og veltilrettelagt uddannelse, og det er meget vigtigt, udtalte admiralen.

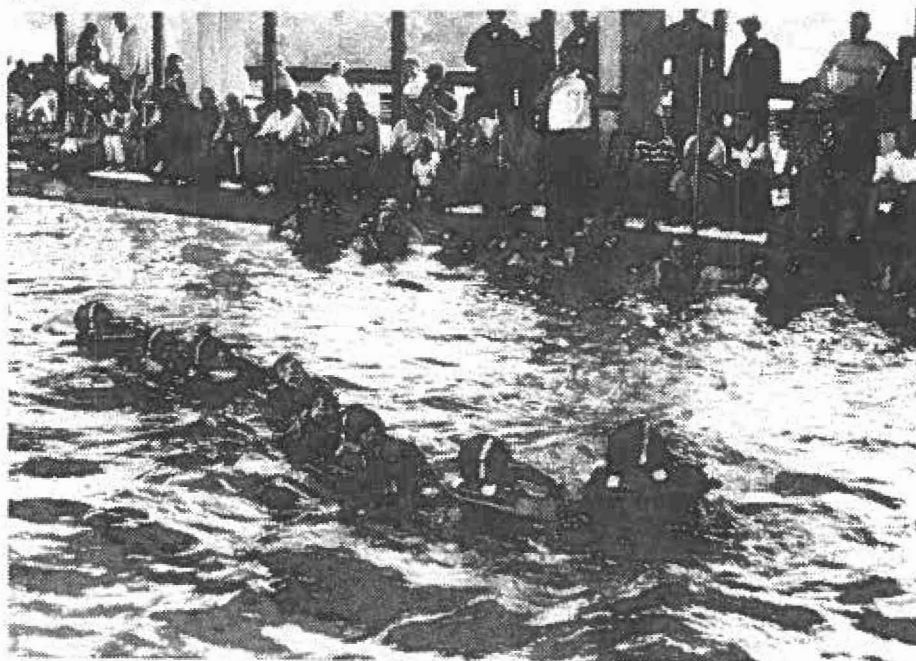
Borgmester Ebbensgård, som overrakte skolen en pengegave til indkøb af vandpolomål, sagde, at Frederiksværk Kommune har ualmindelig megen glæde af samarbejdet med Søværnets Eksercerskole og

fremhævede bl.a. Søværnets Tamburkorps, som repræsenterer søværnet og skolen på fornemste måde.

Blandt de øvrige talere var installatør K.Løth, folketingsmedlem Jens Peter Lerke, kommandanten i Melbylejren, major C.J. Nielsen, kommandanten i Jægersprislejren, oberstløjtnant J.Petersen og formanden for Danmarks Marineforening, kommandør V.P.Heise. Alle talere havde rosende ord om relationerne til skolen.

Efter receptionen var der frokost for de indbudte gæster og åbent hus for alle interesserede.

Mange benyttede lejligheden til at overvære eftermiddagens program, der bl.a. bød på tattoo af Tamburkorpset, redningsøvelse af Eskadrille 722, demonstration af redningsmidler i træningsbassinet og opvisning af Kvindeligt Marinekorps Musikkorps. Desuden var der adgang til filmforevisninger, skolens modelkælder og forswarets udstilling.

Glimt fra demonstrationen i redningsmidler i træningsbassinet

De mange gæster fik trods mindre gode vejrforhold en dejlig dag i smukke omgivelser, og skolen fik mange venlige ord om arrangementet.

Om aftenen festede skolens personel til ud på de små timer, så det blev en helt igennem dejlig dag.

(SES)

Tall Ships' Race 1984 i Frederikshavn

I dagene 13.-17. juli var Frederikshavn værtsby for det store internationale arrangement Tall Ships' Race, der organiseres af det britiske Sail Training Association med det formål at give unge mennesker fra alle nationer muligheden for - under venskabelige former og i konkurrence med hinanden - at møde den udfordring, der ligger i afviklingen af kapsejladser med sejlførende skibe.

Som den første by i Danmark var Frederikshavn for anden gang værtsby for arrangementet. I 1980 var byen klargøringshavn for 87 deltagende skibe fra de største fuldriggere til de mindre ketch-riggede.

I år var byen officiel starthavn for den europæiske kapsejladse fra Frederikshavn til Greenock i Skotland, men man måtte desværre undvære de helt store skibe, idet der, sideløbende med den europæiske kapsejladse, afvikledes en transatlantisk kapsejladse, hvor de største skibe deltog.

Alligevel var der nok at se på på havnen, og det anslås, at ca. 300.000 mennesker benyttede lejligheden til at beundre sejl-skibene under opholdet i Frederikshavn.

Arrangementet, som høstede stor ros hos Sail Training Association og de deltagende skibe, har krævet næsten 2 års planlægning af ca. 50 mennesker fordelt på 8 arbejdsgrupper og med byen Frederikshavn som den officielle arrangør.

Søværnet i Frederikshavn og Marinehjemmeværnsdistrikt 1 i Århus har været kraftigt involveret i planlægningen, og ved starten på Herthas Flak 17. juli var forsvaret pænt repræsenteret.

Startlinien udgjordes af minelæggeren FYEN og inspektionsskibet FYLLA med FYEN som startskib. Chefen for Søværnets operative Kommando var kapsejladsens officielle starter om bord i FYEN.

Derudover deltog, som rednings- og ledsageskibe, orlogskutteren VEJRØ og bevogtningsbåden Y 377 fra Kattegats Marinedistrikt samt 8 marinehjemmeværnsfartøjer fra flotiller i Jylland.

Redningstjenesten var yderligere forstærket med flyvevåbnets redningshelikopter fra Flyvestation Aalborg og FYLLAs LYNX-helikopter.

Ved velvillig indstilling fra Inspektøren for Søværnet var Søværnets ITV-gruppe stillet til rådighed for startgruppen under hele arrangementet med henblik på at producere en videofilm af begivenhederne.

Denne videofilm foreligger nu i en ukommenteret arbejdskopi. Efter at arbejdskopien er blevet tilrettet og kommentarer indtalt, vil kopier heraf kunne udlånes fra Søværnets ITV-gruppe og eventuelt fra Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole til interesserede.

(SRS)

Kursus for flyver- og orlogspræster 1984

Søværnets og flyvevåbnets præster samledes 14.-16. august på den smukt beliggende Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn til det årlige kursus for flyver- og orlogspræster.

Traditionen tro var der gudstjeneste den første aften. Denne gang på Hirsholmene ud for Frederikshavn, hvor orlogsprovsten i stearinlysenes skær i den lille, men stemningsfyldte kirke, prædikede for kursus og størsteparten af øens faste befolkning. Tiden gav tillige mulighed for en vandring rundt på øen, der til trods for sin beskedne størrelse har 2 kirkegårde. På den nordligste af disse, der ligger med smuk udsigt over Kattegat, findes bl.a. kontreadmiral H.M.Petersens gravsted. Admiralen var til sin død i 1978 chef for Søværnets operative Kommando.

Udover gudstjenesten og de obligatoriske besøg på tjenestesteder i området, indeholdt kursus foredrag om "Kirken og sikkerhedspolitikken" ved kaptajn K.N.Møller, Forsvarsakademiet, og "Krisebehandling i krig og fred" ved overlæge G.Odden-Petersen, Rigshospitalet. Foredragene, hvis emner er aktuelle i dagens debat, fremførtes med indsigt og engagement og gav anledning til livlig og udbytterig udveksling af synspunkter.

(FST)

SJÆLLANDs deltagelse i Nijmegenmarchen

Under øvelse BOLD GAME 84 fandt flere besætningsmedlemmer ud af, at det måtte kunne lade sig gøre igen at være foregangsskib for noget oprøvet.

"Et skibshold i Nijmegenmarchen".

Da SJÆLLAND ikke er det mindst sejlene skib i søværnet, måtte man benytte enhver lejlighed i havn til at træne det hold, der

SJÆLLANDs hold under marchen (Foto: Bloothoofd B.V.)

bestående af 15 mand blev etableret. Træningen startede med 20 km i Kristianssands fjelde, og den blev udvidet til 25 km i Frederikshavn. Under opholdet i Lübeck 30 km, og så 2 x 45 i København samt flere små 15-20 km ture; alt i alt nogle hundrede kilometer på landeveje (uvant for en sømand), men et skibshold var tømret sammen. Alle var førstegangsgængere med blod på tanden og vabler på fødderne.

Det blev 6 hårde dage på feltfod for holdet. At bo i telt med vand i, og gå ved siden af vand uden at sejle - en prøvelse for selv den bedste sømand.

Marchen, som bestod af 4 x 40 km 4 dage i træk, var en oplevelse, holdet under andre skibe i søværnet. På den 68. internationale 4 dages march deltog 22.000 mennesker fra 26 nationer, heri-

blandt 2 andre skibshold (1 engelsk og 1 vesttysk). Man gik en ny rute daglig, så der var rig mulighed for at studere naturen omkring Nijmegen og blive studeret af de mange tusinde tilskuere, der sad langs ruterne.

På førstedagen kom SJÆLLANDS hold ind som det sidste. "Søbenene" havde ikke vænnet sig til jordforbindelsen. På andendagen var der bedre jordforbindelse, de 10 %, holdet måtte miste, var mistet, cykelordonnansen punkterede og måtte gå, men SJÆLLANDS hold kom ind først i den sidste halvdel. Om aftenen viste status over vabler, at antallet var oppe på 26. På trediedagen ønskede ingen at have for megen kontakt med jorden, så det gik op og ned i de største bjerge, man kunne finde omkring Nijmegen, og holdet kom ind i den midterste halvdel. Sidstedagen var alle alligevel ved godt mod, trods en del skader på knæ, muskler, led samt vabler, men enden var nær, cykelordonnansen havde fået nyt dæk og slange, holdet havde lært en masse marchsange, og man var kommet til at holde af de vabler, man havde fået.

Holdet kom ind i den første halvdel og havde kræfter til indmarchen.

Indmarchen var en oplevelse, tusindvis af mennesker heppede holdene ind gennem byen. SJÆLLANDS hold havde helst byttet det våde grønne tøj med "matrostøjet" under en sådan højtidelighed, men sådan skulle det ikke være. Holdet måtte vente hermed til om aftenen, hvor der var stor fest i Nijmegen, og hvor stort set samtlige 120.000 beboere festede med orkestre m.m. i gaderne.

Marchen er i sin tid skabt for at højne det hollandske folks kondition, men den kan også bruges til at højne konditionen i skibe. Samtidig højner det moralen og styrker sammenholdet, men for den enkelte en lidt dyr fornøjelse i feriedage.

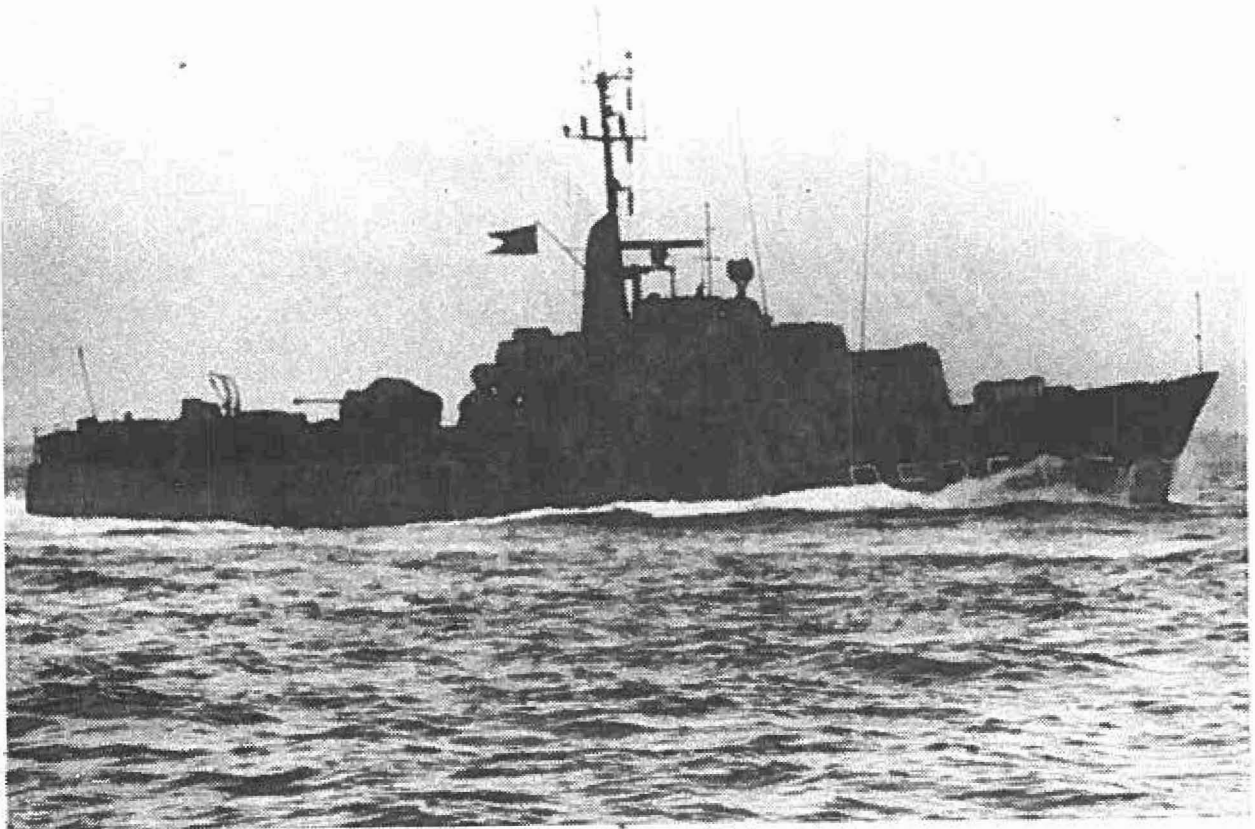
(SJLD)

Bevogtningsfartøjet NYMFENs besøg i Neustadt

NYMFEN aflagde i weekenden 24.-26. august et besøg i den vesttyske by Neustadt samtidig med, at u-bådsskolen samt havari-skolen på flådebasen i byen havde 25 års jubilæum.

Med på turen fra København var Rønnes borgmester, kommunaldirektøren samt et byrådsmedlem, idet Rønne er venskabsby med Neustadt.

NYMFEN ankom planmæssigt fredag den 24. august kl. 1000 til flådebasen i Neustadt i strålende solskin.

Bevogtningsfartøjet NYMFEN under gang (SVN FOT)

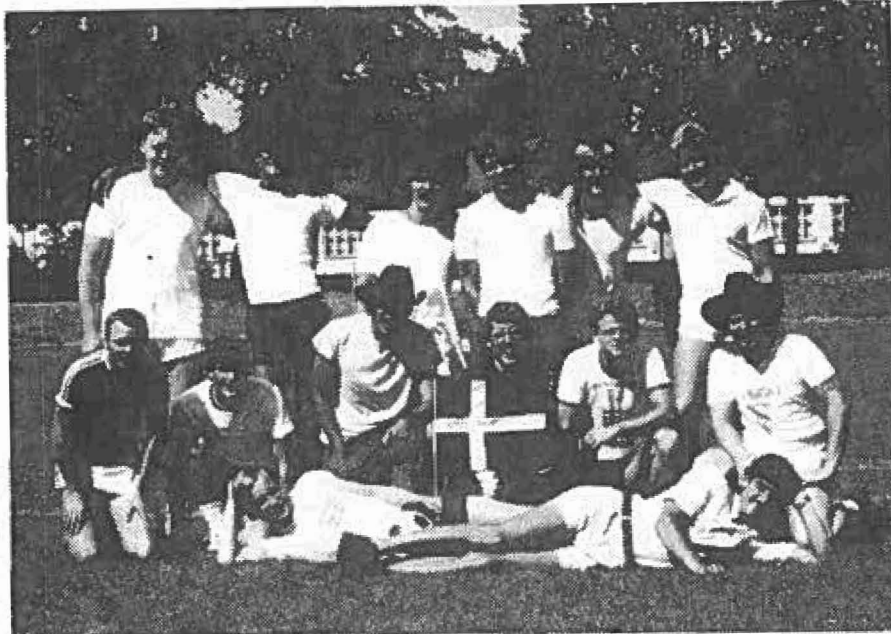
Kl. 1700 var skibets chef samt Rønnes borgmester værter ved et cocktailparty om bord, og som på grund af det gode vejr blev holdt på fordækket. Pladsen om læ ville også have været meget trang for de henved 50 indbudte gæster. Under sammenkomsten fik skibets chef af byens borgmester overrakt et billede af linieskibet FREDERIK DEN 3., som blev bygget i Neustadt i 1649 i lighed med flere andre berømte danske linieskibe, bl.a. TREFOLDIGHEDEN.

Senere fredag aften var officererne fra NYMFEN inviteret til "tanzabend" på flådebasen i anledning af u-bådsskolens 25 års jubilæum.

Lørdag kl. 1130 var alt vagtfrit personel inviteret til besøg på byens rådhus, hvor borgmesteren, der på dansk fortalte om byen og dens historie, var vært ved en reception.

Resten af lørdagen var uden officielle forpligtelser, og mange besætningsmedlemmer fra NYMFEN benyttede chancen til en tur på stranden i det fine vejr, mens vagtskiftet om bord måtte holde styr på de ca. 250 gæster, som benyttede lejligheden til at se et dansk orlogsskib på nærmere hold.

Søndag eftermiddag udkæmpedes en fodboldkamp med et hold fra NYMFEN mod et hold fra 7. minestrygningsdivision, hvor sejren efter en jævnbyrdig kamp gik til det vesttyske hold. Efter kampen mødtes holdene over en kold forfriskning, og gaver blev udvekslet.

NYMFENS fodboldhold (NYMF FOT)

Efter søndagens åbent skib fra kl. 1300-1600, hvor endnu 250 gæster besøgte NYMFEN, var det officielle program forbi, og besætningen slappede af indtil mandag morgen kl. 0800, hvor skibet afgik planmæssigt mod København.

(NYMF)

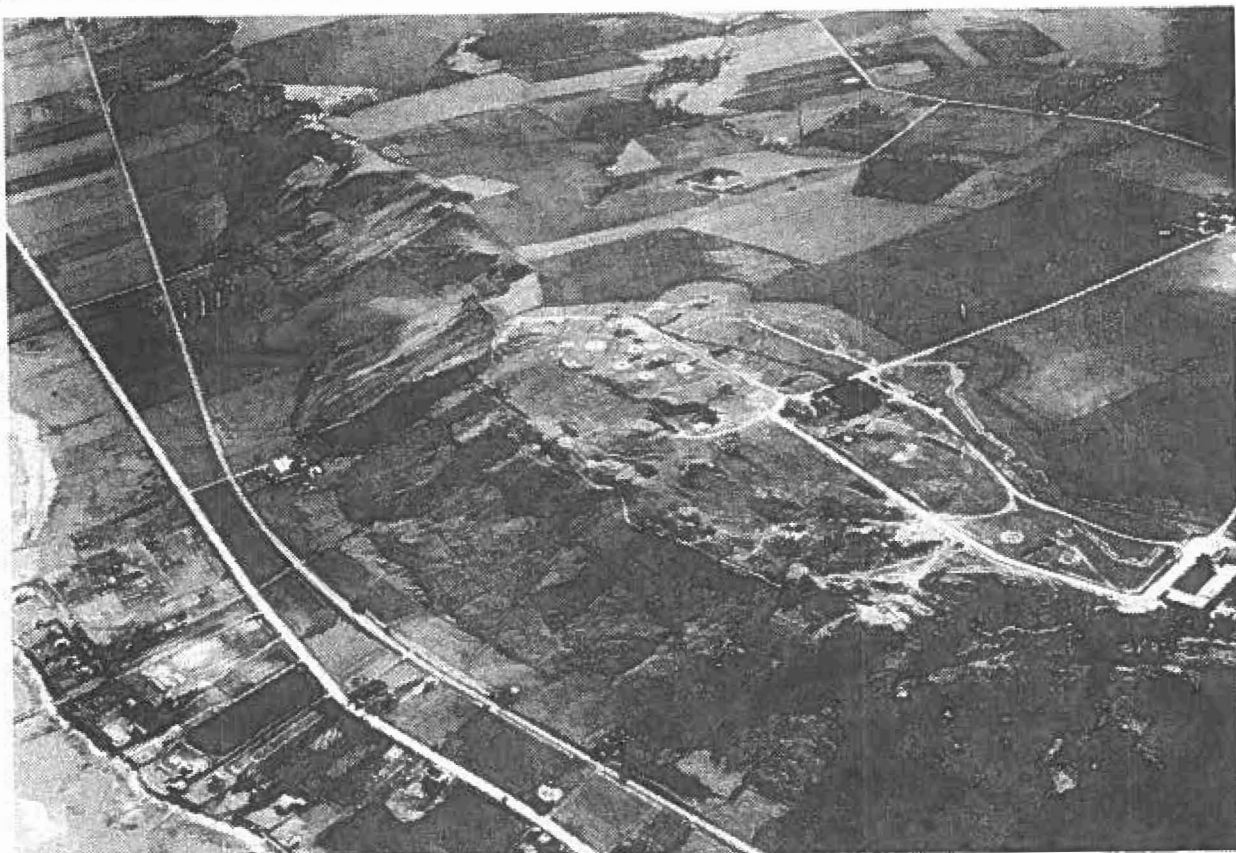
Kystartilleriforeningens 75 års jubilæumsbog

Kystartilleriforeningen har fejret 75 års jubilæum og har i den anledning udgivet en stor, rigt illustreret bog med titlen "Kystartilleriforeningen (Kystartilleriet/Kystdefensionen/Kystbefæstningen) gennem 75 år". Den handler ikke alene om foreningens historie, men også om de militære afdelinger, som den gennem årene har hvervet sine medlemmer fra. Bogen er af et sådant format, at man just ikke benytter den som sengelæsning eller i en dyb lænestol, men dette påvirker dog ikke læserens lyst til at gå i gang med denne spændende bog.

Bogen er skrevet af flere forfattere, der hver især behandler sit emne. Det første afsnit omhandler foreningens historie, og dem, der har lidt kendskab til soldaterforeningernes liv og virke, kan kun med beundring læse dette afsnit. Man kan kun blive impone-

ret af de til enhver tid siddende bestyrelser og foreningsmedlemmer, for de mange initiativer og gøremål, denne forening har stået for. Kystartilleriforeningen er også en af de få, der kan bryste sig med at have medlemmer fra alle tre værn under sin fane.

Det andet afsnit omhandler Søbefæstningen indtil 1920, det er et meget velskrevet afsnit, der dækker den periode, hvor Landbefæstningen også var aktiv. Derefter følger en beskrivelse af Kystbefæstningens historie frem til vor tid, herunder også en omtale af de forter, der kom under flyvevåbnets kommando.

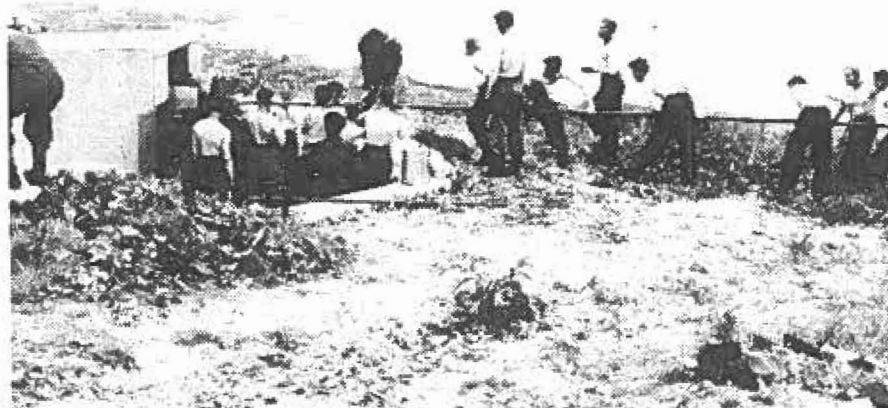

Bangsbofort, set fra nordøst. 1950 (Flyvevåbnets historiske samling).

I det næste store afsnit gives en kort historisk beskrivelse af de enkelte forter og batterier; en del af dem har været bragt i foreningens blad, men hvor er det dejligt her at have en samlet beskrivelse af hele Kystbefæstningen. Afsnittet afsluttes med en beskrivelse af det skyts, der har været benyttet, samt med en forklaring på benyttede forkortelser og fagudtryk. En ros til forfatteren for den korte og klare måde, på hvilken han får givet de data, der har betydning for det enkelte forts og batteris opståen og virke.

Det sidste afsnit indeholder en del beretninger om livet på forterne; nogle af disse har i tidens løb været bragt i forenin-

gens blad, men dette gør dog ikke afsnittet kedeligere, tværtimod synes jeg, ideen med at bringe erindringsartikler er forfriskende og bevirker, at man bedre kan indleve sig i bogens øvrige afsnit.

Bangsbofort, rensning af 15 cm kanon efter skydning. 1955 (KAF FOTO)

Bogen er rigt illustreret, og en stor del af billederne har ikke tidligere været offentliggjort, men nogle af dem er desværre blevet mindre gode ved reproduktionen.

(E. Borgstrøm, Forsvarets
Arkiver)

Bogen, der koster 285,- kr. + forsendelse, forhandles af Kystartilleriforeningen, Fuglebækvej 3, 2770 Kastrup. Telefon (01) 508011.

Indland kort

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen inspicerede den 28. august inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Som en del af inspektionen, der udgik fra Langelinie og sluttede ud for Espergærde, blev der afviklet øvelser i trawlerjagt på transportfartøjet SLEIPNER under medvirken af INGOLFs designerede helikoptergruppe.

Efter udrustning fra Flådestation Frederikshavn afgik inspektionsskibet den 3. september og forretter nu fiskeriinspektions-

og stationstjeneste ved Grønlands østkyst. INGOLF forventes at returnere til danske farvande primo december.

---ooOoo---

Søe-Lieutenant-Selskabet fejrer sin 200 års dag. Søe-Lieutenant-Selskabet er et sømilitært videnskabeligt selskab, som den 17. september 1984 fejrer sin 200 års dag. Det er det næstældste selskab af sin art i verden. Som et militært selskab er det usædvanligt af to årsager: Dels er alle medlemmer lige i selskabets aktiviteter uanset militær rang, og dels kan bestyrelsen kun vælges blandt yngre søofficerer, hedder det i forordene i en pjece, selskabet har udsendt, og som kort beskriver selskabets historie og aktiviteter. Jubilæumsdagen festligholdes med en reception for selskabets medlemmer fra 1000-1400 i Søofficers-Foreningens lokaler samt en festforelæsning ved professor, dr.phil. Tage Kaarsted, kl. 1830 i Søværnets Officersskoles aula under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen.

SØE-LIEUTENANT
SELSKABET
1784 - 1984

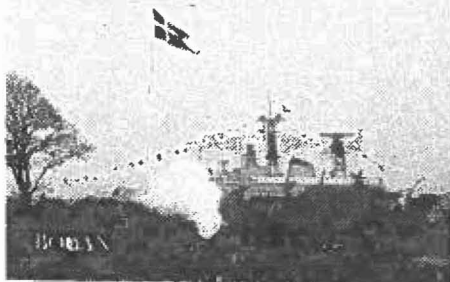
---ooOoo---

Ny bog om Danmarks flåde. DANMARKS FLÅDE fra bue og pil til missil er titlen på en nyudkommet bog forfattet af kommandørkaptajn Jørgen Teisen, tidligere leder af Marinens Bibliotek.

Jørgen Teisen

DANMARKS FLÅDE

fra bue og pil til missil

"Kommandørkaptajn Teisens bog fortæller på let tilgængelig og ligefrem måde om Flåden og Søværnets indsats, om dens væsentligste elementer orlogsskibene og besætningerne og deres ledelse, ved at beskrive, hvad Flåden har været og er til for og derved skabe forståelse for dens opgaver, virke og tarv", hedder det bl.a. i forordene af den netop afdøde Inspektør for Søværnet, kontreadmiral N.F.Lange.

Bogen fås i bogladerne, og indtil 1. oktober til en særpris på 198 kr., hvorefter prisen vil være 246 kr.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Det vesttyske hjælpeskib WALTHER VON LEDEBURG foretager rutineanløb i Frederikshavn i perioderne 11.-19. og 22.-24. september. Chef vil være skibsfører H.Bittermann. Samlet besætning: 29 civile.

---ooOoo---

Den hollandske minejager VEERE (ALKMAAR-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 21.-24. september. Chef vil være løjtnant E.F.de Nijs. Samlet besætning: 41 mand.

---ooOoo---

Den vesttyske undervandsbåd U-12 (Type 205-klassen) foretager rutineanløb i Frederikshavn 24. september. Chef vil være orlogskaptajn U.Schamp. Samlet besætning: 4 officerer, 20 andre befalingsmænd og menige samt 4 civile.

---ooOoo---

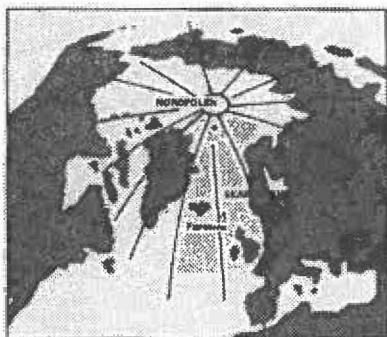
Det vesttyske hjælpeskib BALTRUM aflægger rutinebesøg i Rønne i perioden 28. september til 1. oktober. Chef vil være kaptajnløjtnant R.Bredenow. Samlet besætning: 5 officerer samt 37 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En hollandsk styrke, bestående af hjælpeskibet MERCUUR (Ex amerikansk AGGRESSIVE-klasse) og undervandsbåden TONIJN (DOLFIJN-klassen), aflægger uofficielt/rutinebesøg i København i perioden 30. september til 8. oktober. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant Ter Haar. Samlet besætning: 16 officerer samt 126 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Ny generation af LYNX-helikoptere. En ny generation af LYNX-helikoptere - LYNX 3 - til brug for såvel hær som flåde i 1990'erne blev i juli præsenteret af Westland fabrikkerne.

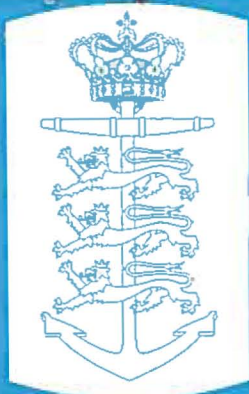
LYNX 3 repræsenterer den sidste udviklingsfase, siden LYNX 1 i hærversionen og

LYNX 2 i flådeversionen fremkom i henholdsvis 1971 og 1972. Flådeversionen NAVY LYNX 3 har en egenvægt på 5.897 kg mod NAVY LYNX 2 på 4.763 kg. Såvel rotorblade som halesektion er foldbare, og helikopteren har foldet en længde på 11,35 m, næsten 0,74 m længere end LYNX 2. NAVY LYNX 3 er under næsen forsynet med en radardome til en 360° overvågningsradar og vil kunne udrustes med forskellige våben, afhængig af opgaven. NAVY LYNX 3 vil være i stand til at operere fra enheder af samme størrelse som LYNX 2 og med løfteevnen forøget til 1.818 kg. Maksimumrækningen med 20 minutters brændstofreserve er 350 sømil, svarende til en udholdenhed i samme kondition på 3 timer og 20 minutter, hedder det bl.a. i artiklen i "MILITARY TECHNOLOGY".

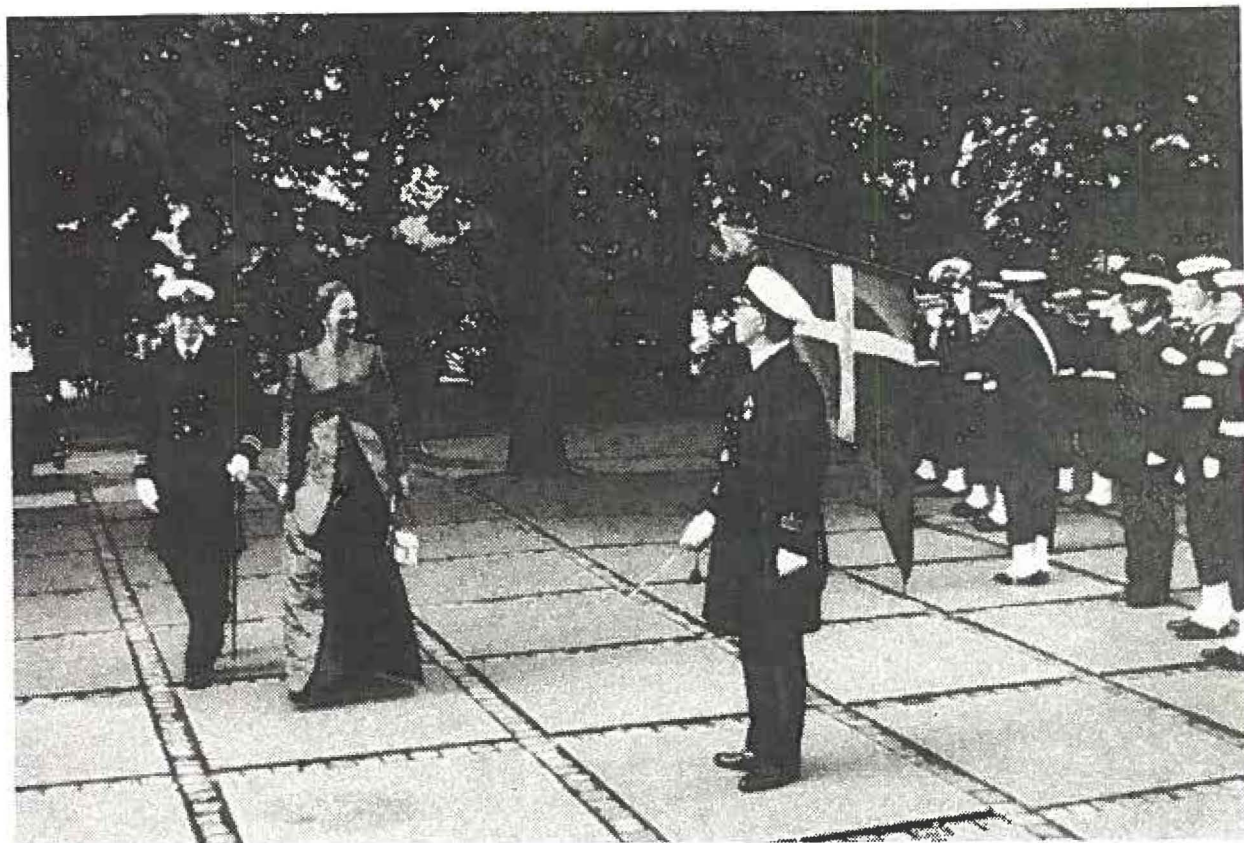
---ooOoo---

Den sovjetiske flådes byggeprogram for fregatter af KRIVAK-klassen afsluttet. Med leveringen af missilfregatten PYTLIVYY af KRIVAK II-klassen fra Zdhanov-værftet i Leningrad har den sovjetiske flåde afsluttet sit byggeprogram for fregatter af KRIVAK-klassen. I alt er der bygget 11 enheder af KRIVAK I-klassen og 21 af KRIVAK II-klassen. Den første enhed i en ny klasse af fregatter er rapporteret under bygning, skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

EB
G. Mathiesen
G.Mathiesen
Kommandør
Afdelingschef

SØVÆRNS- ORIENTERING

Hendes Majestæt Dronningen modtager, ledsaget af formanden for Søe-Lieutenant-Selskabet, æreskommandoets honnør under ankomsten til selskabets ekstraordinære møde på Søværnets Officersskole (SVN FOT)

Søe-Lieutenant-Selskabets 200 års jubilæum

Det sømilitære, videnskabelige selskab Søe-Lieutenant-Selskabet festligholdt den 17. september sit 200 års jubilæum. Markeringen af jubilæet tog dog sin begyndelse allerede den 16. september i Holmens Kirke, hvor selskabets bestyrelse og en række medlemmer lagde kranse ved Henrik Gerners epitafium og H.C.Sneedorffs gravsten. Disse to søofficerer var henholdsvis inspirator og stifter af selskabet.

17. september blev der afholdt reception i Søofficersforeningens lokaler i det gamle Søkvæsthus på Christianshavn. Klokke-

nisten ved Vor Frelzers Kirke sendte en frisk sømandshilsen på morgenstunden, og senere kunne man høre Søværnets Tamburkorps musicere i Søkvæsthusets gård.

Til receptionen kom en lang række civile og militære honoratiores, blandt andet udenlandske attachéer og repræsentanter for søfart, handel og industri - og selskabet modtog mange gaver til støtte for arbejdet med maritim og militær oplysning. Familien Vedel overrakte således vicedmiral, Dr.Phil. HC, A.H.Vedels frihedskæmperarmbind til selskabet.

Kommandør P.A.Mørch, der er 86 år og stadig aktivt medlem af selskabet, blev udnævnt til æresmedlem. Kommandøren har i hele sin karriere været stærkt engageret i selskabets mangeartede aktiviteter og er herudover blandt andet kendt for at være leder af den efterretningsorganisation, søværnet opbyggede under krigen.

Festligholdelsen af dagen afsluttedes med en privat fest, der af pladsmæssige årsager fandt sted på Søværnets Officersskole på Holmen. Hendes Msjestæt Dronning Margrethe og Hans Kongelige Højhed Prinsen deltog sammen med indbudte gæster i et ekstraordinært møde i selskabet med professor, Dr.Phil. Tage Kaarsted som festforelæser.

Hendes Majestæt Dronningen og selskabets protektor, Hans Kongelige Højhed Prinsen, i samtale med selskabets formand (SVN FOT)

Kb Torleif Oxholm Paulsen

Hans Kongelige Højhed Prinsen påtog sig hvervet som protektor for selskabet. Christian IX, Frederik VIII og Christian X har tidligere været protektorer, medens Frederik IX som uddannet sø-officer ønskede at forblive som menigt medlem af selskabet.

Professor Kaarsted holdt en festforelæsning over emnet: "Træk af søværnets historie set gennem Sø-Lieutenant-Selskabets kikkert." (Uddrag af forelæsningen findes i efterfølgende artikel).

(SLS)

"Træk af søværnets historie set gennem Sø-Lieutenant-Selskabets kikkert."

Uddrag af professor Tage Kaarsteds forelæsning ved Sø-Lieutenant-Selskabets 200 års jubilæum.

Professoren omtalte først det høje videnskabelige niveau, som har præget selskabets virke fra første færd, og som er dokumenteret gennem selskabets fyldige og velbevarede protokoller. De frie debatter har betydet meget for selskabets medlemmer. Derimod har selskabet aldrig haft held med sig, når det op til forsvarsforligene før den anden verdenskrig ved agitation i befolkningen søgte at påvirke politikerne. Klog af skade er selskabet i dag derfor en ren faglig forening.

På trods af de rigeligere bevillinger efter 1945 viser selskabets mødereferater, at søværnet alligevel har kunnet føle sig klemt. En del søofficerer - blandt andet viceadmiral A.H.Vedel - foretrak et nordisk forsvarsforbund fremfor NATO, man var ikke glad for enhedsledelsen af forsvaret, og man følte sig næsten åreladt ved oprettelsen af flyvevåbnet, hvortil marinen leverede hovedbidraget.

Tage Kaarsted anstillede derefter nogle betragtninger over det seneste forsvarsforlig. Den lange fredsperiode har medført, at færre og færre har nogen erindring om krigen, hvilket har givet de forskellige fredsbevægelser næring. Socialdemokratiet er i en vanskelig stilling, idet det på den ene side skal passe på, at dets venstrefløj ikke løber over til SF og på den anden side også være i stand til at overtage regeringsmagten igen. Det har ført til en ejendommelig sikkerhedspolitik tilstand.

Til slut udtalte Tage Kaarsted: "Folketingets flertal har tre gange ydmyget regeringen ved at formå den til i NATO at forfægte en opfattelse, den i folketinget havde stemt imod, tildels fordi regeringen havde ladet forstå, at den ikke ville gå, hvis

den kom i mindretal. Det er en ejendommelig parlamentarisk tilstand. Externt kan den skabe tvivl om vor troværdighed som alliancepartner. Internt kan den svække opfattelsen af parlamentarismens væsen og dermed forvirre vælgerne. Regeringen betaler en høj pris for af økonomiske og taktiske grunde at godtgøre sin regeringsduelighed.

Hvad det seneste forsvarsforlig angår, valgte regeringen at gøre en dyd af nødvendighed. Den accepterede, hvad jeg vil kalde et socialdemokratisk diktat. Værnenes personel har efter min opfattelse vist en klog tilbageholdenhed i deres kommentarer - uden dog at skjule, hvad de mener. Søværnet er blevet Sorte-Per, ikke ved træskhed fra de to øvrige værnss side, men på grund af politiske beslutninger.

Som man også gennem mange år har gjort det på civile områder, skubber man problemerne - blandt andet i form af materielanskaffelser - foran sig til fremtidig løsning. Til den tid kan de så skabe endnu større vanskeligheder og give NATO-modstanderne endnu mere vind i sejlene. Det er en ringe trøst, at Edvard Brandes mente, at i politik sker altid det uforudsete.

Forsvarsforliget er næppe nemt at leve med for Søe-Lieutenant-Selskabets medlemmer. Men en historiker er vant til at betragte århundreder og er nødt til at vende kikkerten om, hvorved detaljerne sløres. Og så er der trods alt nogen fortrøstning at hente. Vi er som sagt stadig medlem af demokratiets alliance, og der synes ikke grund til umiddelbart at frygte for et brud på denne linie. Vi må da tage et år ad gangen. For tiden er der intet andet at gøre end at ligge underdrejet.

Når søværnet denne gang kom i klemme, kan det skyldes en generel mangel på forståelse for, hvad vi egentlig skal bruge dansk forsvar til. Måske har vi gennem årene i for høj grad slået os til ro med, at alt var såre godt, bestyrket heri af meningsmålinger om stor NATO-tilslutning i befolkningen. Vi skal ikke vinde en tredje verdenskrig, men forebygge den. Derfor skal vi bevare vor troværdighed både i øst og vest. Det kræver en krigsstyrke, men således sammensat og med et sådant beredskab, at den kan indsættes på lave konfliktniveauer. I vort område giver det søværnet betydningsfulde opgaver."

(SLS)

OLFERT FISCHER på statsbesøg i Lissabon

Den 20. juni udgik OLFERT FISCHER af DANEX-øvelsen og påbegyndte et længere togt sydover for, som ledsageskib for Kongeskibet DANNEBROG, at deltage i H.M.Dronningens statsbesøg i Portugal fra 25. til 27. juni.

Turen gik via Kielerkanalen, Den engelske Kanal og Biscayen til området ud for den spanske by Vigo, hvor OLFERT FISCHER - efter behørig afgivelse af salut og paradering - indgik i Kongedeling 2/84.

Korvetten OLFERT FISCHER med en LYNX-helikopter i baggrunden (SVN FOT)

Den 25. juni om formiddagen anløb skibene Lissabon, eskorteret af 3 portugisiske orlogsmænd. OLFERT FISCHER saluterede det portugisiske nationsflag, og efter besvarelse af salutten fra den gamle borg Tor de Belem ankrede alle skibene op på Tajo floden ud for det store monument for opdagelsesrejserne, der afsløredes i sommeren 1960 i anledning af 500 årsdagen for Henrik Søfarerens død.

Dronningen med følge steg i land, hvorefter DANNEBROG og OLFERT FISCHER lettede og forlagde nogle mil op ad floden til de anviste kajpladser.

Den portugisiske marine havde udarbejdet et godt besøgsprogram for skibene med busture m.v. Besætningen i OLFERT FISCHER havde et par gode landlovsdage med mange og mangeartede oplevelser.

Der blev smagt på de lokale produkter af "alt godt fra havet" og vine; der blev købt, skrevet og afsendt postkort, og der blev kigget på folkeliv og forretninger. Overalt mødte man venlige portugisere, og selv om man ikke altid kunne tale sammen, syntes dette kun at krydre oplevelsen efter devisen: Hvor der er vilje er der også vej.

Af mere officielle arrangementer kan nævnes, at skibschefen den 26. juni om formiddagen lagde en krans ved Vasco da Gamas grav med deltagelse af honnørkommando fra skibet med spil og fane.

OLFERT FISCHERs honnørkommando opstillet før afgang til kranselægning i Lissabon (SVN FOT)

Efter 2 1/2 døgn's ophold afgik OLFERT FISCHER kl. 0200 om morgenen den 28. juni efter et ualmindeligt godt besøg.

De mere statistisk interesserede kunne notere sig, at en enhed af NIELS JUEL-klassen nu for første gang dels havde deltaget i et statsbesøg i udlandet, dels havde gennemført et togt til så fjernt et sted som Lissabon.

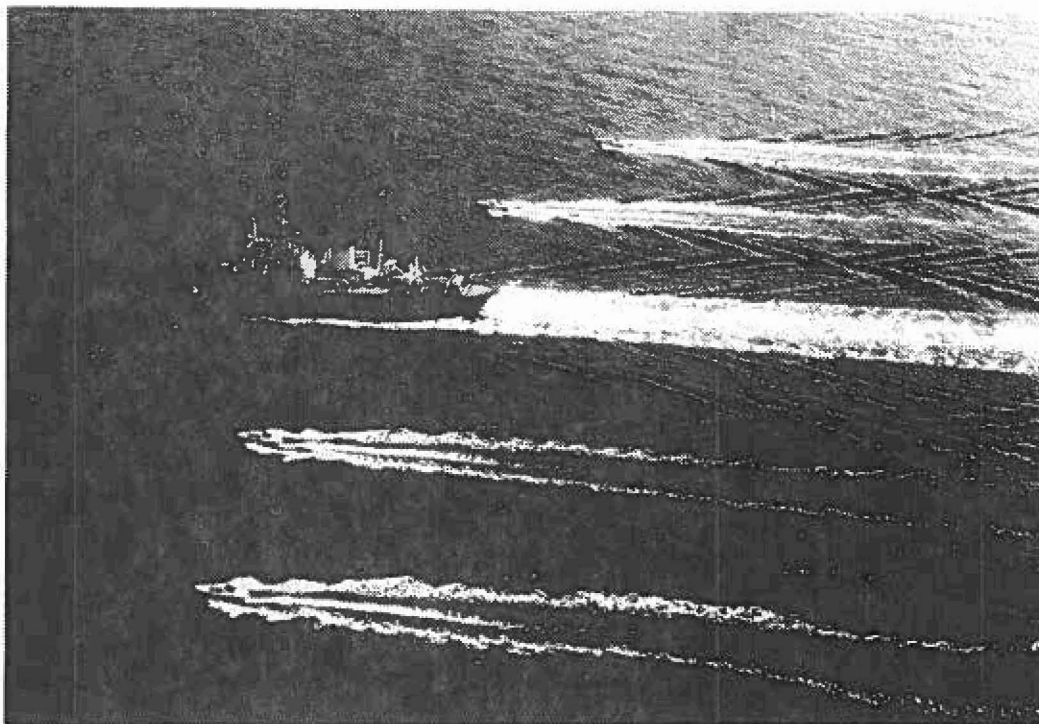
200-årsdagen for Søkort-Arkivets oprettelse

22. oktober er 200-årsdagen for Søkort-Arkivets oprettelse.

Det ældste eksisterende danske søkort er sandsynligvis et kort fra 1653 over den sydlige del af Øresund. Dette kort er fremstillet af Bagge Jensen Wandel (1622-1684), der var leder af navigationsskolen på Holmen.

I slutningen af 1600-tallet og et stykke ind i 1700-tallet var Jens Sørensen (1646-1723) en særdeles ihærdig opmåler og udgiver af danske søkort. Jens Sørensen blev i 1689 udnævnt til "Søcaarts-Directeur".

Initiativtager til oprettelsen af Søkort-Arkivet var den danske søofficer Poul de Løwenørn (1751-1826). Ved kongelig resolution af 22. oktober 1784 blev det kongelige danske Sø-Kaarte-Archiv oprettet og Løwenørn udnævnt til dets chef. Søkort-Arkivet var kun ét blandt mange initiativer, som Løwenørn tog inden for farvandssikring og sejladspleje.

Isbryderen/opmålingsskibet ELBJØRN under opmåling med fire sidebåde. Afstand mellem profillodningerne er her 50 meter. Opmålingsfarten ca. 10 knob.

Ved oprettelsen af Søkort-Arkivet i 1784 blev der tilstillet Løwenørn to lokaler på Gammelholm, hvoraf det ene til tider blev benyttet af Regerings-Kommissionen. Men allerede i 1787 fik

Arkivet sine egne lokaler. Efter vekslende adresser i de næste hundrede år flyttede Søkort-Arkivet den 30. september 1874 ind i den nyopførte bygning på Esplanaden.

Udviklingen inden for Søkort-Arkivets arbejde har været kolossal. Allerede omkring Arkivets oprettelse havde man indset værdien af, at helt nøjagtige oplysninger måtte danne grundlag for et søkort. Udviklingen har igennem årene bragt positioneringen fra dobbeltvinkelmåling med sekstant til digitaliseret afstandsmåling med radioudstyr beregnet for computere, dybdemålingerne fra håndlod til digitaliseret ekkolod og fartøjsmateriellet fra sejlbåde til dieseldrevne glasfiberarmerede opmålingsfartøjer med autopilot og banestyrelement. For kortfremstillingens vedkommende har udviklingen bragt søkortet fra håndtegnede via kobbertrykte til computerassisterede kort trykt på offsettrykmaskiner.

Opmålingsfartøjet SKA 11 er et af de fire nye opmålingsfartøjer. Der forventes yderligere to fartøjer af samme type leveret i løbet af vinteren 1984/85. Disse fartøjer er udstyret med det mest moderne opmålingsudstyr. Dette udstyr består bl.a. af digitaliseret ekkolod, bordkalkulator, trackplotter, præcisionsnavigationssystem, banestyrelement, hydrografisk data-handler, analogskriver, datalink. Fartøjerne har indtil nu været anvendt i danske farvande, men er bygget til at kunne foretage søopmåling i grønlandske farvande også. Fartøjerne er danskbyggede, har et displacement på 52 tons, fart 12 knob og en besætning på 5-6 mand. Disse fartøjer - ligesom alt materiel og personel, som anvendes til og udfører søopmåling - tilhører søværnet.

Opmålingsarbejderne, som er udført siden Søkort-Arkivets oprettelse, har ikke kun fundet sted omkring de danske kyster,

men danske søpmålere har arbejdet langs Norges kyst, på Færøerne, omkring Island, ved de vestindiske øer og i de grønlandske farvande.

Som allerede omtalt var de første søkort beskedne i deres oplysninger, der var nødvendige for skibsføreren i hans sejlads. Derfor var allerede Løwenørn opmærksom på, at udgivelse af sejlanvisninger var en naturlig opgave for Søkort-Arkivet. Der udkom derfor allerede tidligt sejlanvisninger fra Løwenørns hånd. Således "Beretning til Kaart N° 1, Norske Kyst" i 1795 og "Anviisning for de sejlende i Kattegattet" i 1800. På grund af Admiralitetets betæneligheder var sejlanvisninger for de danske farvande imidlertid sjældne. Løwenørns efterfølger C.C.Zahrtmann tilsendte den 16. november 1843 Admiralitetet et eksemplar af "Den danske Lods". I dag udgives der en række publikationer med sejlanvisninger og andre nødvendige oplysninger over danske, færøske og grønlandske farvande som supplement til søkortene.

Den 1. april 1973 blev Søkort-Arkivet, Fyrvæsenet, Lodsvæsenet og Redningsvæsenet lagt sammen til Farvandsvæsenet. Borset fra Redningsvæsenet, der først blev oprettet i 1852, er de tre andre institutioner præget af en udvikling, som Poul de Løwenørn har været fader til.

Farvandsdirektoratet har derfor i anledning af 200-årsdagen, i stedet for udgivelse af et jubilæumsskrift i mere traditionel forstand, besluttet at udgive en bog om Poul de Løwenørn.

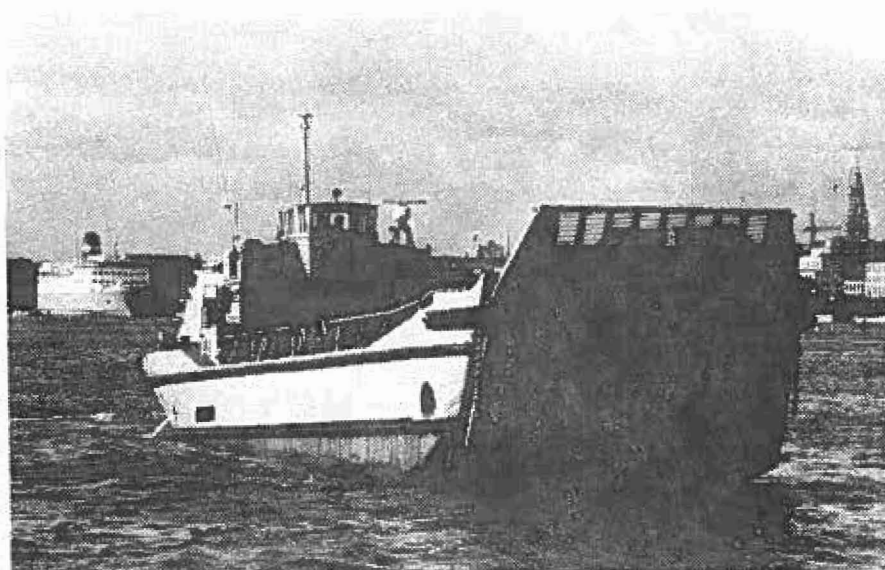
Med velvillig støtte fra A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MCKINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL har overarkivar, cand. mag. Hans Christian Bjerg, chef for Rigsarkivets 3. afdeling skrevet "Poul Løwenørn 1751-1826, Farvandssikringens organisator i Danmark".

(SOD)

Farvandsdirektoratet festligholder 200 årsdagen ved en reception i Nautisk Afdeling på Esplanaden nr. 19 fra kl. 1000-1300 den 22. oktober.

Glimt fra søværnets hverdag

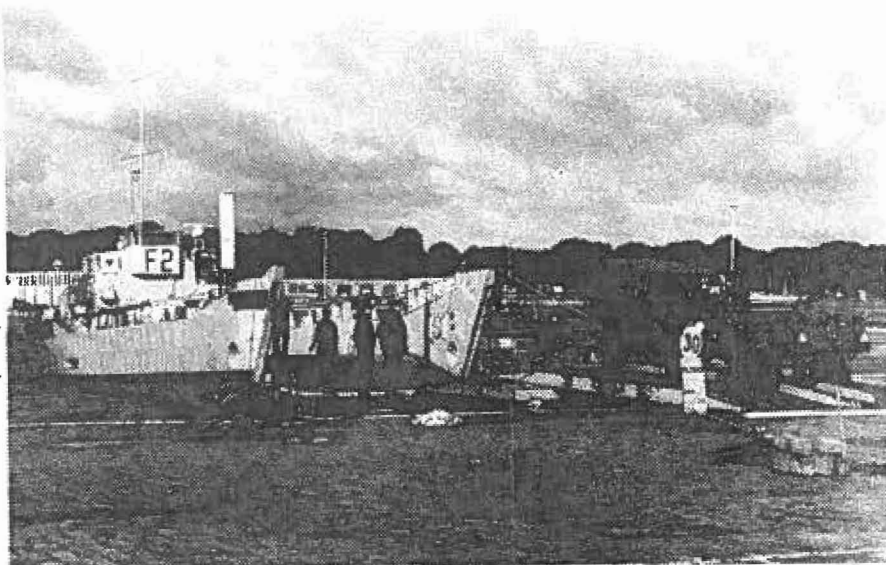
Ved ombordtagning af materiel i "The British Amphibious Warfare Group" i København den 12. september i forbindelse med øvelse BOLD GANNET foregik en mindre del af ombordtagningen via Flådestation København.

En LCM under tillægningsmanøvre
(SVN FOT)

Ingeniører fra Farum Kaserne havde bygget en rampe, som på søsiden hvilede på en "mexeflote" medbragt af det britiske amfibieforsyningsskib SIR BEDIVERE. 4 LCM'er (Landing Craft Medium) tilhørende amfibiekommandoskibet HMS FEARLESS, foretog transporten fra flådestationen til moderskibet, som lå fortøjet på nordenden af Langeliniekajen.

Operationen forløb glat, kun afbrudt af Kongeskibe DANNEBROGs ankomst med H.M.Dronningen om bord i forbindelse med Kongeskibets kommandostrygning.

Ombordkørsel af materiel (SVN FOT)

(FLS KBH)

OLFERT FISCHERs uofficielle besøg i Fécamp

Korvettén OLFERT FISCHER aflagde uofficielt besøg i Fécamp i Normandiet fra den 30. juni til 2. juli.

Korvetten var inviteret til at deltage i den årlige "Fêtes de la mer". Denne fest går flere hundrede år tilbage i tiden, og har sin oprindelse i den fest, der fejredes for byens skytshelgen

Sankt Peter for at få et godt fiskeri. Byens fiskerflåde er i dag stærkt reduceret, og festen bærer nu præg af en international folkefest.

I arrangementet deltog også enheder fra de belgiske, britiske og hollandske flåder.

Havnene i Fécamp byder på vanskelige besejlingsforhold for et skib af OLFERT FISCHERS størrelse med snævre bassiner og kraftigt tidevand. Det var derfor nødvendigt at ligge i dok inderst i havnen. Sluseportene var kun 2 meter bredere end skibet. For at komme ind i dokken var det nødvendigt at foretage to 90 graders drej i løbet af få skibslængder.

Der var efter ankomsten visitter i land og om aftenen cocktailparty om bord.

Repræsentanter fra besætningen deltog søndag formiddag i en messe for skytshelgenen og et efterfølgende optog gennem byen.

Såvel lørdag som søndag eftermiddag var der offentligt besøg om bord, hvor ca. 2000 mennesker besøgte skibet.

OLFERT FISCHER ved kaj i Fécamp ved starten af besøgstiden (SVN FOT)

Der var arrangeret besøg for besætningen på Benedictiner museet, hvor Dome Benedictine likøren oprindeligt blev fremstillet. Endvidere var der arrangeret en fodboldturnering, hvor OLFERT FISCHERS besætning blev nr. 2 - holdet fra de hollandske enheder løb af med sejren.

Der var mange spændende festarrangementer i land med optræden af mange orkestre og dansetruppe fra flere lande. Specielt var besætningen interesseret i et hold sambapiger fra Provence.

Om mandagen var byen nærmest uddød ovenpå festlighederne, men mange var dog mødt op for at tage afsked med OLFERT FISCHER ved middagstid (højvande).

Efter et herligt og begivenhedsrigt ophold blandt særdeles venlige franskmænd satte OLFERT FISCHER atter kursen hjemad og ankom 4. juli efter et togt, som inklusive deltagelse i statsbesøg i Lissabon og i øvelse DANEX 84 havde varet godt 3 uger, og hvor der var sejlet 4200 sømil.

(OLFI)

Handelsflådens Velfærdsråds kaproning langs Langelinie

For 29. gang afviklede Handelsflådens Velfærdsråd kaproning i travaljer langs Langeliniekajen. "Tuborgmesterskabet", som kaproningen kaldes på grund af Tuborgs sponsering, fandt sted tirsdag den 21. august på en 1000 meter bane fra nokken af Langelinie og med opløb ved Isbjørnen. Banen, der er ideel til formålet, er

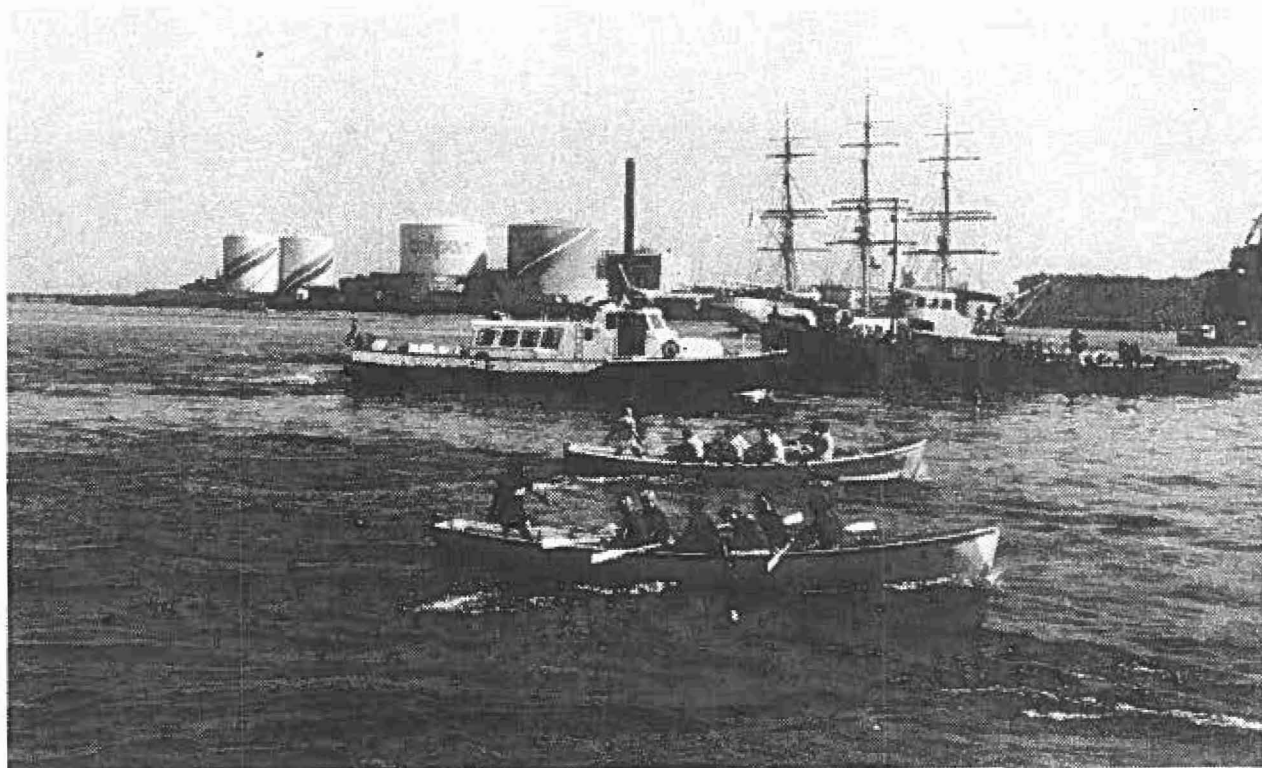

Glimt af de mange interesserede, der fra Langelinie overværede kaproningen (SVN FOT)

meget publikumsvenlig, og mange mennesker fulgte da også slaget samt den gode musik af Søværnets Tamburkorps. 22 hold stillede til start, 10 damehold og 12 herrehold. Roningen afvikledes med 3 ind-

ledende heat for både dame- og herreholdene, hvor nr. 1 gik videre til et finaleheat + den bedst placerede toer.

Søværnet deltog i år med 3 besætninger. De tre besætninger var: Kongeskibet DANNEBROG, søværnets specialskoler og Søværnets Konstabelskole. Ingen af vore hold kom i finalen, men det skal dog nævnes, at Søværnets Konstabelskoles hold roede i så fin en tid som 4.59,3 min., og det på trods af, at en åre allerede lige efter starten knækkede, så man måtte gennemføre med kun 7 mand. Finalen for damerne blev vundet af Grenå-Hundested Linien i tiden 5.27,2 min., nr. 2 blev Havfruerne, Hundested, 5.32,8 min., nr. 3 Klintmøerne, 5.47,0 min. Hos mændene vandt Hundestedfiskerne i overlegen stil med tiden 4.46,5 min., med Grenå-Hundested Linien på 2. pladsen i 4.53,1 min., og Københavns Navigations-skole i tiden 4.58,8 min.

Glimt fra et af opløbene (SVN FOT)

Efter kaproningen var Tuborg vært ved præmieoverrækkelsen i repræsentationslokalerne på Tuborg. Overdommeren, kontorchef Thomas Sørensen fra Tuborg, bød de 335 deltagere og officials velkommen og takkede for den flotte roning. Der blev uddelt præmier til de 3 vindende hold samt en jumbopokal til de sidst placerede.

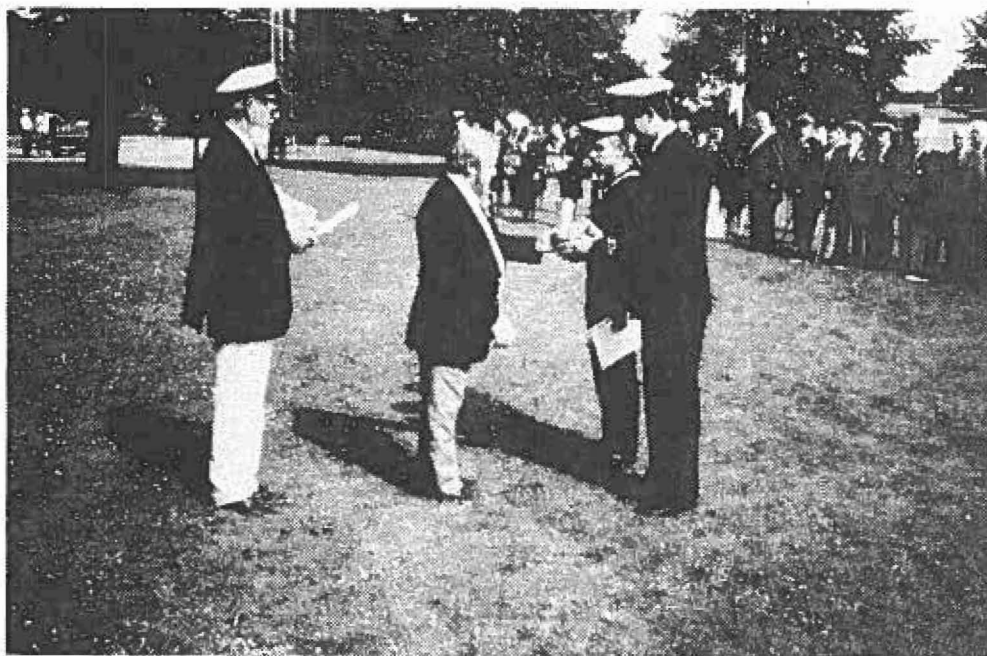
Chefen for Søværnets Konstabelskole uddelte jumbopokalerne, og i år tilfaldt den søværnets specialskoler, hvor føreren af fartøjet, Søværnets Taktikinspektør, på holdets vegne tog imod under

nogen moro. Søværnets Konstabelskole fik overrakt Kystartilleri-foreningens vandrepokal til bedst placerede mandskab fra forsvaret af formanden for foreningen, politikommissær Kehling. Chefen for Handelsflådens Velfærds kontor takkede for den støtte og hjælp, der fra mange sider var ydet, for at et sådant arrangement kunne løbe af stablen. Søværnets Konstabelskole fik megen ros for udvist hjælpsomhed, ikke mindst hvad angår bådene, der jo stilles til rådighed af søværnet. Også inden kaproningen har de københavnske gæster været flittige deltagere til træningen på Søværnets Konstabelskole. Til selve kapløbet stillede Søværnets Konstabelskole officials samt fartøjer til rådighed. Efter præmieuddelingen var Tuborg en tørstslukkende vært til et let traktement med musikledsagelse af Søværnets Tamburkorps. Alle hyggede sig ovenpå kaproningens strabadser.

(SKS)

Marineforeningen uddeler Admiral Carstensens Mindebæger

Ved Marineforeningens jubilarstævne den 26. august på Holmen fik konstabel Kurt Hjort Lorentzen, Minelæggeren MØEN, og sekundløjtnant Jørgen Kokhauge, Bevogtningsfartøjet HAVFRUEN, admiral Carstensens Mindebægre tildelt.

Bjarne Søgaard Jensen, Frederikssund, modtager af Admiral Carstensens Mindebæger for 25 år siden, overrækker bægrene til konstabel K.H.Lorentzen og sekundløjtnant J.Kokhauge - til venstre i billedet ses Marineforeningens landsformand, kommandør V.P. Heise.

Mindebægrene blev tildelt de pågældende for god skydning og eksemplarisk tjeneste, efter indstilling fra Søværnets Våbeninspektør.

(Marineforeningen)

OLFERT FISCHERs besøg i adoptionsbyen Kalundborg

Sløret af varmedis og modtaget af messingmusik fra Consoni Brass Band ankom OLFERT FISCHER fredag den 24. august for tredje gang til det årlige besøg i adoptionsbyen Kalundborg.

Om aftenen afholdt chefen skibets officielle reception, som i anledning af det gode vejr var henlagt til det fri, nemlig på korvettens øverste dæk. Dette var i dagens anledning tilrigget med solsejl "the Portuguese way", og såvel solsejl som det opstillede fadølanlæg fik mange rosende ord med på vejen.

Lørdag formiddag var en del af besætningen på byvandring, mens der om bord var arrangeret rundvisning for ca. 20 handicappede børn fra Højboskolen. Begge arrangementerne blev afsluttet med et mindre traktement, om end af forskellig karakter. Således blev der om bord serveret wienerbrød og sodavand.

Om eftermiddagen var der arrangeret en kaproningsdyst mellem hold fra korvetten og Kalundborg Roklub. Dysten foregik i travaller, venligt udlånt af Søværnets Eksercerskole. Efter en hård dyst, hvor tilskuerne på korvettens sidedæk kørte roklubbens hold med brandslanger, gik sejren til OLFERT FISCHER. Senere samme eftermiddag viste OLFERT FISCHER sit sportslige sindelag, idet man lod et hold fra byen vinde 5 - 0 i en fodboldkamp, som var enestående derved, at der var tre spillede halvlege. Efter kampen var Kalundborg Handelsstandsforening vært ved et pølsebord, hvori både fodboldspillere og roere deltog.

Lørdag aften var Kalundborg Kommune vært ved en middag for 10 deltagere fra skibet, mens andre besætningsmedlemmer deltog i "åbent-hus"-arrangementer i Marinehjemmeværn og Marineforening.

Søndag formiddag havde Cykelklubben arrangeret, at 10 aktive motionister fra skibet deltog i det traditionsrige cykelløb Tissø Rundt. Som opvarmning havde Tissø Roklub arrangeret en rodyst i fire årers indrigger for cykelholdet, men da den båd, man havde stillet til rådighed for OLFERT FISCHER, havde været udsat for sabotage (samtlige sæder var løse og gled frem og tilbage), løb roklubben af med sejren. Efter cykelturen afsluttedes arrangementet

med tovtrækning, som krævede såvel råstyrke som mod, idet holdene var placeret på hver sin side af et "rivende" vandløb.

En del af besætningen deltog senere i frokost i Marineforeningen, mens andre klargjorde til eftermiddagens kapsejlad, arrangeret af Kalundborg Sejlklub. Denne dyst fik ingen vinder, idet korvettens besætning var fordelt på de forskellige både, hvor de var styrmænd, mens sejlklubbens medlemmer var besætning.

Senere søndag var der yderligere mulighed for at styrke relationerne mellem skibet og lokalbefolkningen, idet kommunen havde arrangeret, at et antal besætningsmedlemmer var inviteret til aftenispisning i private hjem i byen.

Udover disse arrangementer havde besætningen alle aftener mulighed for at komme gratis i biografen, hvis man var i uniform, og adskillige benyttede sig af tilbuddet. De enkelte dages officielle arrangementer blev hver aften afsluttet med, at der blæstes tapto fra skibet, ligesom skibet hver aften var illumineret.

Mandag morgen forlod OLFERT FISCHER igen Kalundborg efter et minderigt besøg for at genoptage deltagelsen i øvelse BLIND BIRD.

(OLFI)

Indland kort

Danske undervandsbåde 1909-1984. Undervandsbådseskadren har udsendt en dansk/engelsk sproget pjece om de danske undervandsbåde i 75 år.

"Med en styrke på fire undervandsbåde er søværnet nede på et antal, der er et af de laveste i undervandsbådernes historie.

De ældste både falder for aldersgrænsen i løbet af kort tid, men erstatning er på vej, og mod slutningen af dette årti består Undervandsbådseskadren af 5 ældre, men fuldt moderniserede enheder. Besætningerne er fortsat karakteriseret ved en høj grad af professionalisme, og de vil med deres høje moral og særlige ånd bidrage til den positive udvikling, der nu er i syne.

Undervandsbådene har i de senere år været ude i strid modvind. De, der kender undervandsbåde og deres muligheder, er imidlertid ikke i tvivl om, at fornyede analyser

1909 DANSKE UNDERVANDSBÅDE 1984

af undervandsbådernes anvendelighed i fremtiden vil cementere den opfattelse, at undervandsbådene fortsat er en uundværlig del af dansk forsvar", skriver chefen for Undervandsbådseskadren i pjecens forord.

Jubilæet fejres 3. oktober på Langelinie med deltagelse af undervandsbåde fra Danmark, England, Holland, Norge og Vesttyskland.

---ooOoo---

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen ved Marine-staben inspicerede den 11. september inspektionsskibet BESKYTTEREN under sejlads i Sundet og Køge Bugt.

Der blev gennemført trawlerjagt på orlogskutteren FARØ.

Efter afgang fra Flådestation Frederikshavn 17. september skal BESKYTTEREN forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste på Grønland til ultimo december.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet aflagde den 16. september tjenestestedsbesøg ved Slædepatruljen SIRIUS på Daneborg.

I forbindelse med rejsen til Grønlands østkyst blev der aflagt besøg på den amerikanske flådestation i Keflavik (U.S. Naval Station, Keflavik). Desuden benyttedes lejligheden til at besøge den Islandske Kystbevogtning, hvor chefen for Kystbevogtningen bød på sejlads med inspektionsskibet TYR.

Besøget i Daneborg var tilrettelagt i forbindelse med hjemtransport af håndværkere og SIRIUS-personel ("sommerholdet"), der i sommermånederne arbejder på at klargøre stationen som udgangsbase for slædepatruljernes ture.

Under opholdet på Daneborg havde Inspektøren for Søværnet lejlighed til at bese SIRIUS's faciliteter og få et indblik i de specielle forhold, der arbejdes under. Besøget måtte på grund af opkommende snevejr afkortes, hvorfor der i hast måtte tages afsked med "overvintringsholdet", der indtil juni 1985 skal ud på slædepatruljer langs Grønlands nordøst- og nordkyst.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet aflagde i perioden 19.-21. september tjenestestedsbesøg ved Færøernes Kommando.

Transporten fra Vagar lufthavn til Thorshavn foregik med amerikansk helikopter, der velvilligt var stillet til rådighed af

chefen for den amerikanske kystvagttjenestes isbryder NORTHWIND, der var på besøg i Thorshavn. Helikopteren landede på NORTHWIND, hvor chefen, kommandør W.Caster, havde arrangeret en rundvisning.

Chefen for Færøernes Kommando indledte besøget med en orientering om kommandoens opgaver. Inspektøren for Søværnet havde derefter lejlighed til at se kommandoens materiel og faciliteter, hvorunder der var lejlighed til at tale med tilkommanderet personel.

Dagen afsluttedes med middag på stationen, hvor samtlige kommandoens befalingsmænd deltog.

Under opholdet i Thorshavn besøgte Inspektøren for Søværnet den Færøske Vagt- og Bjærgningstjeneste, hvor en repræsentant for tjenesten orienterede om samarbejdet med Færøernes Kommando i bl.a. bjærgnings- og fiskeriinspektionssager. Ligeledes aflagdes et kort besøg hos Rigsombudsmanden på Færøerne.

Afslutningsvis fik Inspektøren for Søværnet på Flyvestation Thorshavn, der ligger på vejen fra Thorshavn til Vagar lufthavn, en orientering om flyvestationen og dens opgaver.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Det vesttyske hjælpeskib HANS BÜRKNER foretager daglige rutineanløb af Frederikshavn i perioden 24. september til 4. oktober. Chef vil være skibsfører A.Hasselbach. Samlet besætning: 40 civile.

---ooOoo---

Den norske undervandsbåd SKLINNA (Type 207-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 1.-4. oktober og rutinebesøg i henholdsvis Kongsøre 5.-6. oktober og Holbæk 6.-9. oktober. Chef vil være kaptajnløjtnant K.Eide. Samlet besætning: 20 mand.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet LAHN (RHEIN-klassen) samt undervandsbådene U-1 (Type 205-klassen) og U-28 (Type 206-klassen), aflægger uofficielt besøg i København i perioden 1.-4. oktober. Chef for styrken vil være kommandør E.Ewerth om bord i LAHN. Samlet besætning: 20 officerer samt 155 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den britiske undervandsbåd OCELOT (OBERON-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 2.-5. oktober. Chef vil være kaptajn-løjtnant J.H.Gordon. Samlet besætning: 69 mand.

---ooOoo---

En svensk styrke, bestående af bjærgnings-skibet BELOS og undervandsbåden NAJAD (NÄCKEN-klassen), aflægger uofficielt besøg i København i perioden 2.-4. oktober. Chef for BELOS vil være kommandørkaptajn Mohlin. Samlet besætning: 30 befalingsmænd og menige. Chef for NAJAD vil være orlogskaptajn Hamilton. Samlet besætning: 28 befalingsmænd og menige. Udover faste besætninger medfølger chefen for 1. ubådsflotille, kommandør S.Swedlund, og chefen for 2. ubådsdivision, orlogskaptajn A.Nielsson.

---ooOoo---

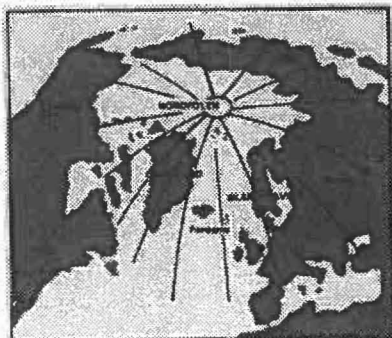
En hollandsk styrke, bestående af fregatterne VAN SPEIJK (VAN SPEIJK-klassen) og BANCKERT (KORTENAER-klassen), aflægger besøg i København fra 5.-10. oktober. Besøget vil være uofficielt til 8. oktober kl. 0700, hvor besøget ændrer karakter til officielt besøg i forbindelse med Dronning Beatrix og Hans Kongelige Højhed Prins Claus statsbesøg i Danmark. Chef for styrken vil være chefen for fregateskadren, kommandør F.T.Haver-Droeze om bord i BANCKERT. Chef for BANCKERT vil være orlogskaptajn P.J. in't Veld, og chef for VAN SPEIJK vil være orlogskaptajn J.P.H.van Noord. Samlet besætning: 32 officerer samt 342 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den 3. vesttyske ministrygereskadre, bestående af ministrygerne FREYA, HERTHA, NYMPHE og NIKE, aflægger rutinebesøg i Korsør i perioden 8.-11. oktober. Chef vil være orlogskaptajn H.D. Settler om bord i NIKE. Samlet besætning: 10 officerer samt 96 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

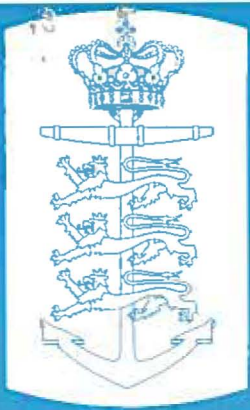

Polen har modtaget sin 2. sovjetiske missilkorvet. Den polske flåde har ifølge det polske marinetidsskrift "Przeglad Morski" hejst kommando i sin anden missilkorvet. Det drejer sig om endnu en sovjetisk missilkorvet af TARANTUL-klassen, der har fået navnet HUTNIK. Korvetterne har et kombineret gasturbine/diesel hovedmaskineri og er bl.a. armeret med overflade-til-overflade-missiler af typen SS-N-LC, skriver "SOLDAT und TECHNIK".

---ooOoo---

Den britiske flåde har hejst kommando i sin 8. HUNT-klasse minejager. Den britiske flåde har hejst kommando i HMS MIDDLETON, den 8. i en serie af 12 minejagere af HUNT-klassen, bygget af værftet Vosper Thornycroft, siden den første enhed, HMS BRECON, blev bestilt i 1975. Færdiggørelsestiden er siden da progressivt blevet formindsket fra 4 1/2 år til 26 1/2 måned, skriver "MARITIME DEFENCE".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Glimt fra Langelinie med de deltagende nationers enheder
(SVN FOT)

Det danske ubådsvåbens 75 års jubilæum 3. oktober 1984

I anledning af ubådsvåbnets 75 års jubilæum var der i dagene 1.-4. oktober stor travlhed på Langelinie. Fra dansk side deltog hele Undervandsbådseskadren med undervandsbådene NORDKAPEREN, NARHVALEN, SPRINGEREN, SPÆKHUGGEREN og minelæggeren/depotskibet SJÆLLAND. Fra Forbundsrepublikken Tyskland deltog undervandsbådene U-1 og U-28 samt depotskibet LAHN. Fra Holland deltog ubåden TONIJN samt depotskibet MERCUUR. Fra Sverige kom bjærgningsskibet BELOS samt ubåden NAJAD. Norsk deltagelse var ved ubåden SKLINNA, og fra engelsk side deltog ubåden OCELOT.

Der var lagt et stort program for jubilæet. Selve jubilæumsdagen den 3. oktober blev markeret med en parade på Langelinie med 191 deltagere fra seks nationer. Forsvarsministeren, Forsvarschefen, chefen for Søværnets Materielkommando, Inspektøren for Søværnet og chefen for Søværnets operative Kommando modtog paradens honnør.

Forsvarsministeren ledsaget af chefen for Undervandsbådseskadren og chefen for NORDKAPEREN under paraden på Langelinie (SVN FOT)

Forsvarsministeren betonedede i sin tale tillid til ubådsvåbnet og fremhævede, at ubådsvåbnet var, er og vil være et centralt element i dansk forsvar - også i fremtiden. Senere på dagen var chefen for Flådestation København og chefen for Undervandsbådseskadren vært ved en frokost i Bohlendachhuset på Holmen. Om aftenen blev jubilæet fejret ved en reception om bord i SJÆLLAND. Blandt de øvrige arrangementer skal nævnes stampersonellets reception om bord i SJÆLLAND den 1. oktober samt adskillige receptioner på de besøgende enheder. Torsdag den 4. oktober holdt Undervandsbådseskadren så det sidste arrangement, en reception for eskadrens mange kontakter på Holmen. Også en håndboldturnering var lagt ind i programmet tirsdag den 2. oktober.

Det har været et omfattende program, som også har givet mange uformelle møder og kontakter mellem seks nationers ubådsfolk.

Ubådseskadren finder anledning til at rette en tak til alle for den assistance, der har gjort det muligt at gennemføre arrangementet.

(UBE)

Hvorfor danske undervandsbåde

I forbindelse med undervandsbådernes 75 års jubilæum er der udgivet en bog med titlen "U-både gennem 75 år". Heri er bl.a. redegjort for grunden til, at undervandsbåde fortsat vil være en vigtig bestanddel af forsvaret, og det er Undervandsbådeskadrens håb, at bogen vil blive anvendt i den verserende debat om undervandsbåde.

Bogen omtaler 5 hovedårsager til, at undervandsbåde er og fortsat vil være et effektivt våben for dansk forsvar.

STOR OVERLEVELSESEVNE

Undervandsbådens evne til at sejle under havets overflade og derved undgå opdagelse vil fortsat være dens største aktiv. Den nuværende teknologi og de deraf affødte metoder til opdagelse af undervandsbåde vil endnu i mange, mange år være de eneste anvendelige midler. Og deres ubegrænsede anvendelighed - ikke mindst i Østersøen med dens lagdelte vand - burde være velkendt fra de svenske undervandsbådsepisoder. En erfaring, som alle fagfolk er enige om. Rundt om i verden forskes i nye teknologier, men der er ingen udsigt til radikale gennembrud, der vil ændre undervandsbådens nuværende overlegenhed.

STOR SLAGKRAFT

Undervandsbådens primære våben vil fortsat være torpedoen, selvom undervandsbåde også kan indrettes til at affyre missiler, f.eks. HARPOON. Moderne, styrede og målsøgende torpedoer er meget træfsikre, og de har en sprængkraft, der er så stor, at blot en enkelt træffer vil være tilstrækkelig til at gøre f.eks. et stort landgangsskib ukampdygtigt. Missiler kan forstyrres elektronisk eller nedskydes på deres vej til målet, medens det er særdeles vanskeligt at undgå en torpedo.

STOR UDHOLDENHED

Undervandsbåden kan som følge af sit meget lave energiforbrug, og sin uafhængighed af vejrforholdene opholde sig til søs i ugevis.

UAFHÆNGIGHED

Undervandsbåden opererer alene og har intet behov for taktisk koordinering med andre. Den finder selv sine mål og er i stand til at udvælge de vigtigste. Dette gør undervandsbåden så godt som uafhængig af kommunikation, hvilket betyder, at den moderne elektroniske krigsførelse ikke har nævneværdig indflydelse på en undervandsbåds effektivitet.

RINGE RESSOURCEFORBRUG

Undervandsbådens ressourceforbrug under sejlads er ringe. Undervandsbåde af den størrelsesorden, som dansk forsvar har behov for, behøver kun en besætning på 20-25 mand. Når man betænkter, at forsvarets største udgifter er de personelorienterede, er det af stor betydning, at der med relativt lidt personel kan opretholdes et effektivt undervandsbådsvåben. Hertil kommer, at olieforbruget er meget lavt, hvilket har en ikke ringe økonomisk betydning.

Bogen argumenterer endvidere på grundlag af u-bådens egenskaber, Danmarks geografiske og sikkerhedspolitiske situation for bevarelse af et dansk ubådsvåben.

(CH UBE)

Dramatisk redningsaktion syd for Kap Farvel

Den 24. august kl. 1500 modtog inspektionsskibet HVIDBJØRNEN ordre fra Grønlands Kommando om at gå til assistance for et fransk sejlfartøj, en 45 fods, to mastet yacht, BASILE II af St. Malo, med 5 personer om bord.

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN med LYNX-helikopter på helikopterdækket (SVN FOT)

Det var fra redningscenteret St. John i Canada oplyst, at BASILE II havde udsendt nødsignal på radiotelefoni og var synkende på positionen 57°10' nordlig bredde 45°30' vestlig længde, d.v.s. en position ca. 160 sømil syd for Kap Farvel. HVIDBJØRNEN, der på det tidspunkt befandt sig ud for Julianehåb i Sydgrønland, satte straks kurs mod positionen, og skibets LYNX helikopter, S-142, blev klargjort til flyvning. Afstanden til havaristen var 194 sømil, og det var derfor for tidligt at sende helikopteren afsted.

Det blev beregnet, at S-142 skulle starte kl. 1800, og ventetiden blev brugt til at montere færetanken, således at man, udover flyvetiden frem og tilbage, havde 45 minutter i området for eventuel eftersøgning og opsamling af de nødstedte.

Kl. 1800 var sigtbarheden imidlertid så dårlig, at starten måtte udsættes for at vente på bedring i vejret. Kl. 1830 meddelte redningscenteret St. John, at man havde mistet radiokontakten med BASILE II. Dette kunne betyde, at de nødstedte havde forladt skibet, og helikopteren måtte derfor afsted straks for at have en chance for at finde dem, før det blev mørkt.

Det blev derfor besluttet at flyve, og kl. 1855 var S-142 i luften med en besætning bestående af én pilot og to flyteknikere.

Kl. 1945 oplyste Grønlands Kommando, at et islandsk fragtskib AKRANES var nået frem til havaristen, men at vejret i området var for hårdt til at bjærge besætningen, der stadig var om bord i sejlyachten.

Kl. 2005 var S-142 over den opgivne position, men kunne hverken få radio- eller radarkontakt med AKRANES eller BASILE II. Via Grønlands Kommando lykkedes det at få etableret radiokontakt med AKRANES, og det viste sig da, at den rigtige position for havaristen var 30 sømil sydligere, altså længere væk, end først opgivet.

S-142 nåede frem til BASILE II kl. 2020 og fik kontakt med dennes besætning på VHF kanal 16. Da føreren af AKRANES stadig ikke mente at kunne bjærge de nødstedte på grund af for høj sø, besluttede disse at lade sig samle op af helikopteren. Heldigvis talte en af franskmændene glimrende engelsk, så de fik instruktioner om, hvordan opsamlingen skulle foregå, hvorefter de gik i gumiredningsflåden for at komme klar af BASILEs 17 meter høje stormast, som gjorde det umuligt at hejse direkte fra skibet.

På trods af tusmørke, høj sø, turbulens og nogle af de nødstedtes besvær med at håndtere slinget rigtigt, foregik opsamlin-

gen af de 5 personer hurtigt og uden uheld, og kl. 2050 kunne S-142 begynde den lange tilbagetur til HVIDBJØRNEN.

På grund af tiltagende modvind blev flyvetiden hjem noget længere end beregnet, og allerede ca. 15 sømil fra HVIDBJØRNEN var brændstofbeholdningen på minimum for landing. På det tidspunkt var det mørkt, lavt skydække, regn, sigt ca. 1 sømil ved overfladen og vinden i flyvehøjden fra nordvest med en hastighed på 40 knob. Det var derfor nødvendigt at udføre en "Poor Visibility Approach", der er en operation, hvor skibets operationsofficer ved hjælp af radar og radio dirigerer helikopteren under indflyvning mod skibet, indtil piloten får visuel kontakt med dette.

Indflyvning og landing blev foretaget under forhold, der er langt ud over de normale begrænsninger for natoperationer med LYNX fra inspektionsskibe, og kl. 2205 var S-142 på dækket efter at have været i luften i 3 timer og 10 minutter.

Redningsaktionen udførtes under overordentlig kritiske forhold, hvor helikopteren blev anvendt til det yderste af sin begrænsning. 5 menneskeliv blev reddet ved koldblodighed og fremragende indsats fra helikopterbesætningens side.

Samspillet mellem skib og helikopter har atter vist sig at være afgørende for en vanskelig redningsaktions vellykkede gennemførelse i arktiske farvande.

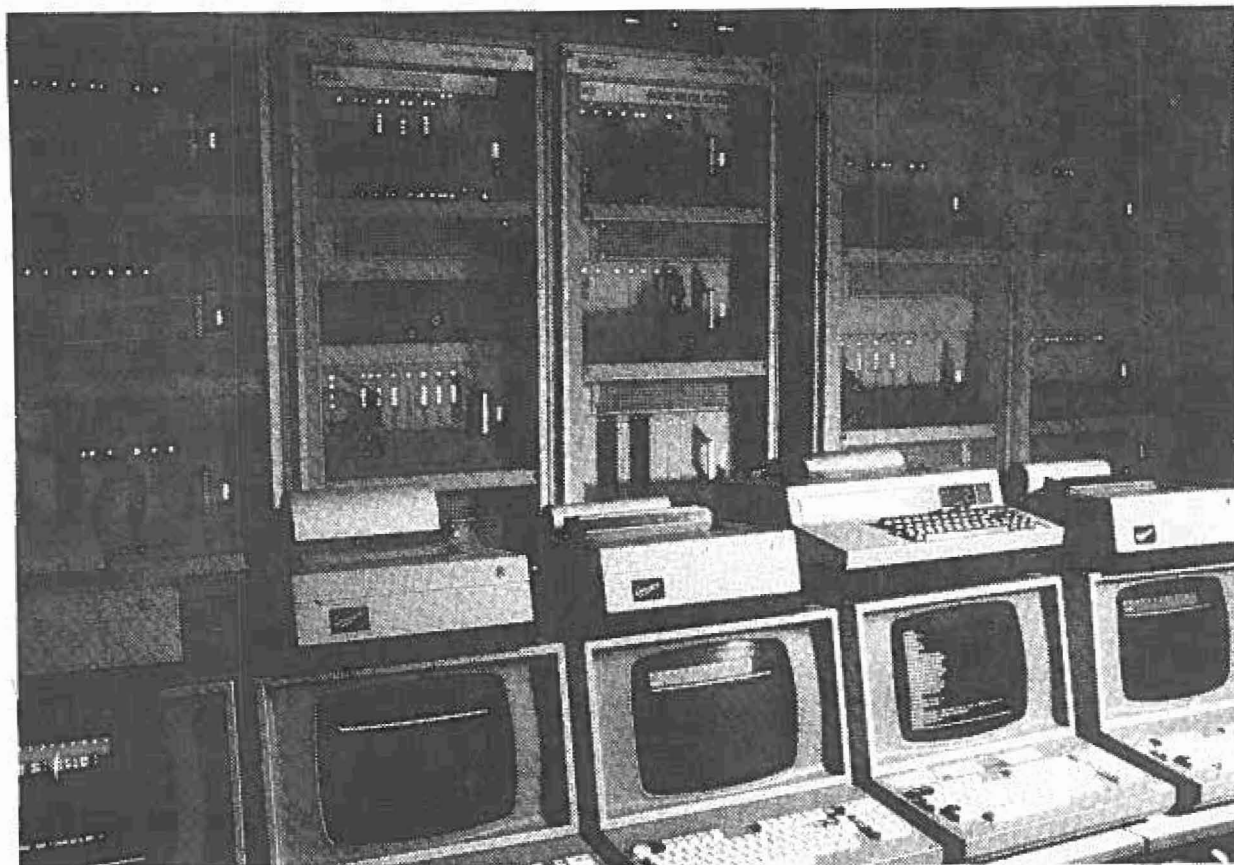
(SVF)

Forsvarets Integreerede Kommunikations- system (FIKS)

Der er nu forløbet godt seks måneder, siden chefen for Flyvermaterielkommandoen ved en mindre højtidelighed i Forsvarskommandoen overdrog Forsvarets Integreerede Kommunikationssystem (FIKS) til chefen for Forsvarsstaben og dermed til forsvaret. Hermed var FIKS operativt som forsvarets primære kommunikationssystem, og det er derfor rimeligt nu at gøre status for driften i den forløbne periode.

Som tidligere omtalt (SØVÆRNS-ORIENTERING 18/82) er FIKS teknisk set et meget kompliceret EDB-styret kommunikationssystem, som er udviklet ved anvendelse af helt ny teknologi. Det er derfor naturligt, at et sådant system ikke kan forventes taget i operativ anvendelse fra den ene dag til den anden, uden at der opstår signaloperative og tekniske problemer. Der har, siden FIKS blev erklæret operativt, været adskillige sådanne problemer, men ved lø-

bende at behandle problemerne, er situationen til stadighed blevet forbedret. Dette skyldes ikke mindst den dygtige og entusiastiske indsats fra alt involveret personel, samt den udmærkede konsulentbistand, som igennem hele implementeringsperioden er ydet af det nu konkursramte firma Christian Rovsing A/S.

Glimt fra et FIKS systemkontrolcenter

Erfaringer fra udlandet viser, at der nemt kan gå indtil flere år, før alle vanskeligheder er overvundet. En sammenligning med udlandet synes imidlertid at vise, at FIKS-projektet er nået meget langt i forhold til tilsvarende udenlandske systemer.

I dag kan det konstateres, at FIKS nu fungerer systemmæssigt tilfredsstillende. Netværket er stabilt, og systemkontrolcentre og automatiserede kommunikationscentre fungerer så godt, som det kunne forventes på nuværende tidspunkt. Imidlertid er der forskellige uløste problemer inden for reservedels- og vedligeholdelsesområderne, som skal afklares, ligesom der fortsat er visse tekniske problemer vedrørende enkelte terminaltyper.

Fra implementeringen af FIKS blev indledt 9. maj 1983 og indtil nu, er der trukket store vekslere på personellet. Dette skyldes i hovedsagen belastning af personellet i den periode, hvor FIKS måtte betjenes sideløbende med de hidtidige fjernskriverforbindelser (paralleldriftsperioden).

FIKS er i almindelighed blevet godt modtaget hos brugerne. Det er bekendt, at brugerne har været udsat for mange vanskeligheder. Det er med FIKS som med al anden ny teknologi - den er vanskelig at forstå fuldt ud, og det er vanskeligt at omstille sig til noget helt nyt. Signalkopierne ser pludselig anderledes ud end sædvanligt. Der pålægges nye opgaver, og der vendes op og ned på mangt og meget kendt. Det er ønsket, at så mange af brugernes problemer som muligt snarest vil blive løst, således at FIKS bringes til at fungere fuldstændigt efter hensigten.

Tålmodighed fra alt involveret personel på alle niveauer og positivt arbejde med systemet samt bidrag i form af erfaringer, som den enkelte måtte ligge inde med, vil være til gavn, ikke alene for den enkelte bruger, men for hele forsvaret.

(FST)

Torpedobåden BREDAL' s adoptionsbesøg i Nyborg

Efter første uge af øvelse BLIND/YELLOW BIRD satte de deltagende torpedobåde kursen mod Flådestation København for at holde weekend.

En enkelt undtagelse var dog torpedobåden BREDAL, som i stedet sejlede mod Nyborg til det årlige adoptionsbesøg.

Torpedobåden BREDAL under gang (SVN FOT)

Torsdag aften den 16. august ankom BREDAL til Nyborg. Efter strabadserne under øvelsen var det rart at have aftenen til at hvile ud i før besøgsprogrammet. Fredag morgen startede med et besøg på fabrikken Nyborg Plast. Det er blevet en tradition, at besætningen hvert år besøger en industri i kommunen. BREDALs besætningsmedlemmer blev godt modtaget, og en rundvisning på fabrikken gav alle et interessant indblik i plastfoliefabrikationens mysterier. Forfriskningerne bagefter var dog heller ikke uvelkomne.

Efter frokost var der arrangeret en bustur rundt på Sydfyn med de mange flotte herregårde, herunder et besøg på automobilmu-seet på herregården Egeskov. Om eftermiddagen var BREDAL åben for besøgende, der samtidig blev underholdt med musik leveret af Danehofgarden. I alt 280 besøgte skibet i løbet af halvanden time.

Om aftenen var hele besætningen inviteret sammen med kommunens økonomiudvalg og flere på restaurant Hesselhuset til det helt store kolde bord, og det var ikke mange, der gik sultne (eller tørstige) derfra.

Lørdag startede med et besøg på en af de mange flotte, gamle herregårde, Holckenhavn.

Efter frokost var der reception i Byrådssalen, hvor der udveksledes gaver. BREDAL fik overrakt 3 sæt raflebægere med byens våbenskjold på.

Nyborgs turistchef Mogens Petersen som "ny rorgænger" på BREDAL

Vagtholdet om fredagen havde byen betænkt med en flot frokost på restaurant Teglværksskoven samtidig med, at der igen var åbent for besøgende på BREDAL. I løbet af disse 2 timer besøgte 286 nyborgensere skibet.

Lørdag aften blev BREDAL ombygget fra torpedobåd til partyskib, således at alle BREDALs værter fra Nyborg kunne inviteres på drinks, fadøl, vin og snitter.

Søndag morgen deltog besætningen i gudstjenesten i Nyborg kirke, hvorefter gæsterne, der var inviteret med på skibets hjemtur til København, indfandt sig.

På trods af pletvis tåge, fik gæsterne en flot sejltur gennem Smålands-

farvandet og Grønsund, forbi Møn's klint, således at gæsterne kunne se, at det ikke kun er Fyn, der er dejlig. Gæsterne blev herefter sat i land i København.

Alt i alt var det et særdeles vellykket besøg, der ikke står tilbage for de tidligere adoptionsbesøg, besætningen kan se tilbage på.

(BRED)

Færøernes Kommandos deltagelse i 70 kilometer Færøemarch

Den 8. september arrangerede Mørkedal Idrætsforening, som har til huse på Flyvestation Thorshavn, den årlige færøemarch på 70 kilometer. Idrætsforeningen havde inviteret 4 mand fra Færøernes Kommando til at deltage.

Marchen udgik fra Rituvik på Østerø og gik via Æduvik over broen til Strømø og sluttede på Flyvestation Thorshavn.

3 af Færøernes Kommandos deltagere (nærmest) samt deres forsyningsmand efter de 70 kilometer (FRK FOT)

Deltagere fra Færøernes Kommando gjorde sig godt bemærket ved at besætte de tre første pladser. De to første kom i mål i ny rekordtid, idet de begge fik noteret tiden 9 timer 24 minutter og 48 sekunder (gammel rekord 12 timer 07 minutter).

De to første deltagere fra Færøernes Kommando på vej mod mål (FRK FOT)

Den tredje kom i mål efter 9 timer og 56 minutter. Deltager nummer fire fra Færøernes Kommando måtte desværre opgive efter 62 kilometer. Alle var ved godt mod efter turen og var enige om at gentage succesen næste år.

(FRK)

Minelæggeren SJÆLLAND' s årlige adoptionsbesøg i Korsør, samt forældresejlds

Atter en begivenhedsrig weekend i SJÆLLANDs adoptionsby Korsør.

SJÆLLAND havde inviteret by og Marineforening til sejlede frokost og rundvisning under sejlsyd over i Store Bælt, til stor glæde for gæster, og især borgmesteren, som fra søen kunne skue ud over hele kommunen. Der var parademæssig ankomst, med Søværnets Tamburkorps musicerende på kajen.

Minelæggeren SJÆLLAND under gang (SVN FOT)

Besætningen, minus vagter, var til traktement på flådestationen og i Marineforeningen. Fredagen blev afsluttet med byens middag på restaurant "Skovhuset".

Lørdag formiddag mødte besætningens forældre og pårørende talstærkt op for ved selvsyn at opleve livet om bord i en mine-

lægger. Der var ved samme lejlighed inviteret 30 gæster fra Korsør by.

Under sejladsen blev der demonstreret redningsmidler, brandslukning, skydning og minesprængning, ligesom et Draken fly lavede opvisning over skibet. Lørdagen sluttede med, at Tamburkorpset musicerede gennem Korsør by ned til minelæggeren, hvor der var arrangeret bal på kajen.

Søndagen stod i sportens tegn. SJÆLLAND spillede fodbold mod et udvalgt damehold fra byen. Der var en del udvisninger for omklamring, men resultatet 6-6 var retfærdigt efter en underholdende kamp. Om eftermiddagen var der tovtrækning, kastelinekastekonkurrencer og båreløb mellem Flådestationen, Marineforeningen, Marinehjemmeværnet og SJÆLLAND. Det blev Marineforeningen, der sejrede og fik overrakt en nylavet vandrepokal.

Der var åbent hus om bord i SJÆLLAND under konkurrencerne, og et par hundrede mennesker overværede disse.

SJÆLLAND forlod Korsør mandag morgen efter et vellykket adoptionsbesøg med ønske fra byen om snart at vende tilbage.

(SJND)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde torsdag den 4. oktober tjenestestedsbesøg ved Søværnets Eksercerskole. Det var naturligt, at Inspektøren for Søværnets besøg ved søværnets hovedskoler efter sin tiltræden i den nye stilling begyndte ved skolen i Avderød, hvor grunduddannelsen af alt personel i søværnet finder sted.

Under tjenestestedsbesøget havde Inspektøren for Søværnet lejlighed til at bese skolens uddannelsesfaciliteter, samtidig med at der orienteredes om igangværende uddannelser, herunder uddannelse i anvendelse af pyroteknik, praktisk uddannelse i redningsmidler i svømmehal, uddannelse i brandbekæmpelse m.v. Det blev konstateret, at den omlægning af uddannelsen, som blev foretaget pr. 1. juli 1983, hvor uddannelsen inden for områderne sikkerhed til søs og sømandsmæssige færdigheder blev udvidet, nu er indkørt og fungerer tilfredsstillende.

Som afslutning på en udbytterig dag havde Inspektøren for Søværnet et møde med skolens chef og officerer, hvor tjeneste-

stedsbesøgets forløb blev gennemgået.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Det vesttyske bjærgningseskib LANGEORG aflægges rutinebesøg i København 19.-22. oktober. Chef vil være skibsfører P.M.Gluschke. Samlet besætning: 4 officerer, 18 andre befalingsmænd og menige samt 25 civile.

---ooOoo---

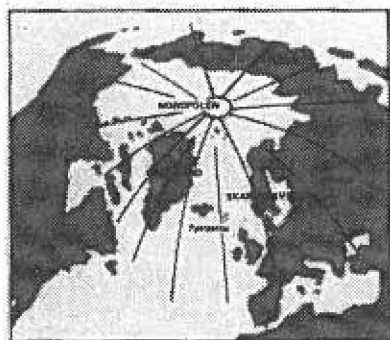
Det vesttyske hjælpeskib PLANET aflægges rutinebesøg i Rønne 29.-30. oktober. Chef vil være skibsfører Dankworth. Samlet besætning: 38 civile. Herudover er 10 videnskabsmænd om bord.

---ooOoo---

Det vesttyske fiskeriinspektionsskib ANTON DOHRN er meddelt tilladelse til at foretage undersøgelsesrejser i grønlandske farvande i perioden 8. oktober til 23. november samt anløb af Godthåb 30.-31. oktober. Chef vil være skibsfører H.Grimm. Samlet besætning: 41 mand.

---ooOoo---

Udland kort

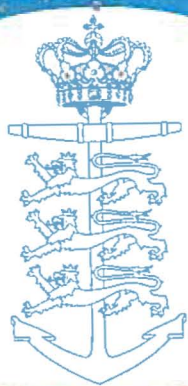

Sovjetiske miniubåde i japansk territorialfarvand. Ifølge en japansk regeringskilde har sovjetiske miniubåde opereret i japansk territorialfarvand. Spor, identisk med dem, der blev observeret i svensk territorialfarvand, er blevet opdaget på havbunden inden for 3 sømil af Hokkaido kysten i Soya Tsugaru stræderne. Disse er to af de tre stræder (det tredje er Tsushima), gennem hvilke sovjetiske skibe baseret i Vladivostok må passere for at komme ud i Stillehavet. Den svenske regering har forsynet den japanske regering med data om havbundssporene. Det anslås, at miniubådene er ca. 5 meter lange og har en besætning på mellem to og fire mand, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

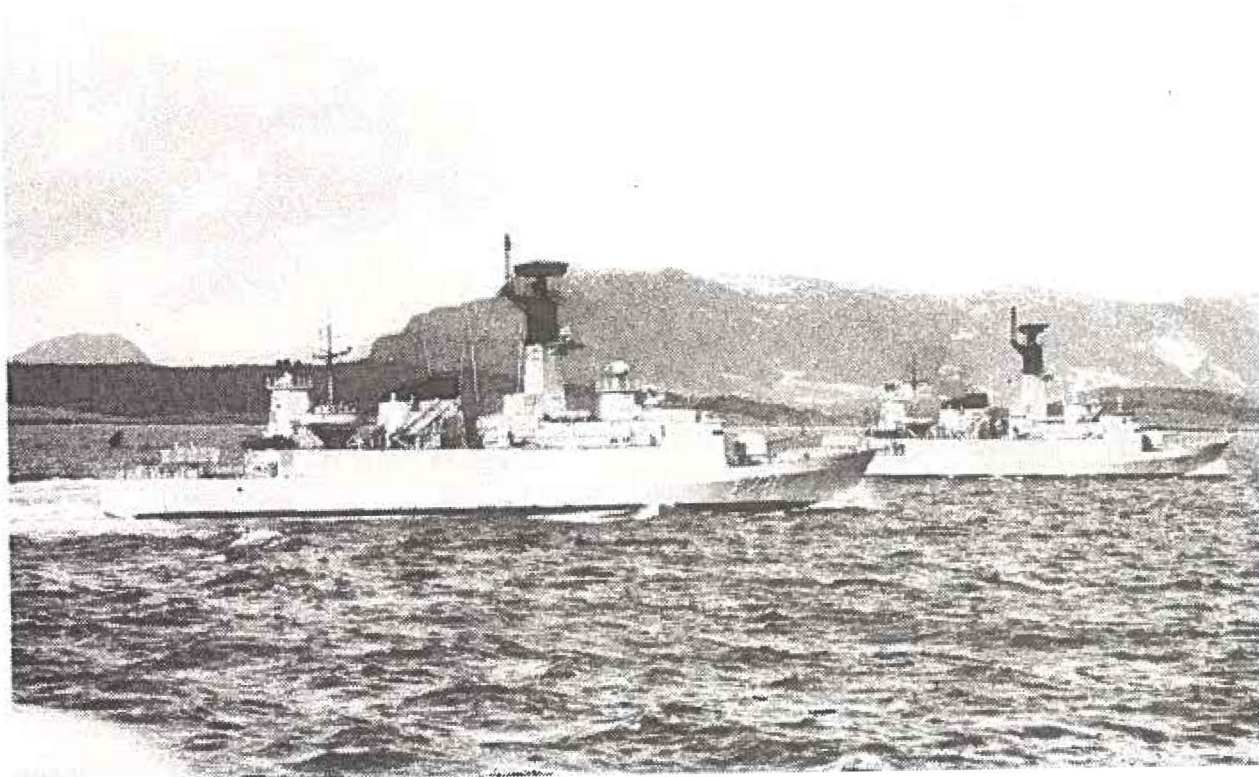
---ooOoo---

Den britiske flåde har fået overdraget sin 2. forlængede Type 22-klasse fregat. Yarrows skibsværft i Devonport har overdraget sin 2. forlængede Type 22-klasse fregat, HMS BEAVER, til den britiske flåde. Den 3. af "Batch 2" enhederne, HMS BRAVE, der er under færdiggørelse ved Yarrows skibsværft ved Clyde, vil ikke alene blive den første enhed udstyret med den nye Rolls-Royce Marine Spey-gasturbine, men vil også få en udvidet hangar og et forlænget helikopterdek til brug for såvel SEA KING- som EH 101-helikoptere, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Korvetten PETER TORDENSKIOLD - i baggrunden søsterskibet OLFERT FISCHER (SVN FOT)

Korvetten PETER TORDENSKIOLDs overgang til nøglebemanding

Ca. 2 1/2 år efter første kommandohejsning indledte korvetten PETER TORDENSKIOLD 31. august en velfortjent eftersynsperiode og overgik samtidigt til den noget reducerede bemandingsform, kaldet "nøglebemanding". Erfaringer gennem de senere år har nemlig vist, at moderne materiel lider under længere eftersynsperioder udført i et ubemandet skib, hvorfor det er fundet hensigtsmæssigt at beholde en besætningsreserve om bord til at fortsætte vedligeholdelse og afprøvning af mere følsomt materiel. Den overskydende del af besætningen gik om bord i søsterskibet NIELS JUEL, der dermed blev fuldt bemandet fra samme dag.

Inden skiftet havde PETER TORDENSKIOLD været under kommando i 882 dage, og i denne periode deltaget i mange interessante og spændende aktiviteter. Et resume af programmet for 1984 giver et udmærket indtryk af den gennemførte virksomhed.

Året startede stille og roligt med deltagelse i et par mindre øvelser (SMALL PLAY 1 og 2), men mod slutningen af februar begyndte det at gå stærkt. Den 27. februar forlagdes mod Stavanger i Norge med resten af Fregateskadrens større enheder for der at gennemføre de årlige SEA SPARROW antiluftmissilskydninger. I den udstrækning, tiden tillod, udførtes anden form for øvelsesaktivitet, internt såvel som externt. Uden ophold fortsatte PETER TORDENSKIOLD derpå til Norskehavet og den nordlige del af Nordsøen for sammen med andre danske enheder at deltage i den store NATO-øvelse TEAM WORK. Formålet med denne øvelse var at afprøve eksisterende planer for militær forstærkning af NATOs Nordregion (Norge, Danmark og Slesvig-Holsten). Det var en af de største maritime øvelser i NATOs historie, og involverede bl.a. adskillige hangarskibe, krydsere og atomdrevne undervandsbåde, et stort antal destroyere, fregatter, korvetter og mindre enheder samt over 50.000 mand. PETER TORDENSKIOLD returnerede til Flådestation København 24. marts efter en krævende, men udbytterig øvelsesperiode.

April indeholdt en del aktivitet i Østersøen, bl.a. sammen med en større multinational flådestyrke med deltagelse fra USA, England, Vesttyskland m.fl., og i maj gik turen atter til Nordsøen for at deltage i NATO-øvelsen BRIGHT HORIZON. Det er en årligt tilbagevendende fregat/fly/ubådsøvelse med deltagelse fra de fleste "Nordsønationer", hvori man blandt meget andet øver beskyttelse af forstærkningskonvojer til det danske område. Som den sidste øvelse inden sommerferien deltog korvetten i den nationale danske øvelse DANEX, der dette år var henlagt til Østersø-området med et weekendophold i Rønne.

Repræsentative aktiviteter, herunder VIP sejlads, er en vigtig og integreret del af flådens virke, og også her ydede korvetten en væsentlig indsats i 1984.

Aktiviteterne fandt sted i juni måned. Den første begivenhed var en sejlads med den amerikanske viceforsvarsminister R.E. Perle den 6. juni. Dagen efter sejlads med en delegation bestående af topembedsmænd fra det canadiske Udenrigs- og Forsvarsministerium. 15. juni udførte PETER TORDENSKIOLD en sejlads med den amerikanske flådechef, admiral J.D. Watkins, der var ledsaget af che-

Den amerikanske flådechef, admiral J.D.Watkins, modtager skansevagtshonnør (PETO FOT)

fen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede, og chefen for Søværnets operative Kommando.

20. juni aflagde chefen for Forsvarets operative Styrker, generalløjtnant O.K.Lind, et arbejdsbesøg om bord, og månedens besøgsrække afsluttedes 27. juni - efter start af sommerferien - med en sejlads fra Århus til København med den græske forsvarschef, admiral T.Deyannis, der var ledsaget af chefen for Søværnets operative Kommando.

Skib og besætning fik så en tiltrængt sommerferie, idet det bør nævnes, at man i denne periode med held løste et par morsomme små opgaver. 10. juli medvirkede korvetten i en filmoptagelse for Post- og Telegrafvæsenet om personsøgeanlæg, og 16. juli gik man "i luften" i Københavns Radios morgenudsendelser.

Straks efter sommerferien indledtes den sidste øvelsesaktivitet før statusskiftet med deltagelse i øvelse YELLOW BIRD i Østersøen sammen med NATOs stående flådestyrke i Atlanten - STANAVFORLANT, efterfulgt af 2 uger i Kattegat, hvor korvetten sammen med hovedparten af flådens øvrige enheder udgjorde den maritime del af flyvevåbnets årlige TACTICAL FIGHTER WEAPONRY (TFW 84). Mere end 650 fly af forskellig type og nationalitet udførte an-

greb mod styrken og gav således skibene en glimrende lejlighed til at øve luftforsvarssystemer og afprøve procedure for samarbejde med eksterne midler - eksempelvis kontrol af luftforsvarsfly.

Sidste weekend i august tilbragte PETER TORDENSKIOLD i den populære adoptionsby Kolding. Sammen med repræsentanter for bystyret, Marineforeningen og det lokale turistkontor var der udarbejdet et omfattende program, som holdt samtlige besætningsmedlemmer beskæftiget fra ankomst til afgang.

Salutafgivelse under PETER TORDENSKIOLDS ankomst til adoptionsbyen - Kolding (PETO FOT)

Omkring 2500 personer benyttede lejligheden til at bese korvetten under "åbent skib"-arrangement lørdag og søndag, og af de 7 planlagte sportskonkurrencer var korvetten ubeskeden nok til at vinde de 6. Herudover bør nævnes, at 45 børn var inviteret til børneselskab om bord, og at en lyshåret skønhed blev kåret til "Miss TORDENSKIOLD". I al korthed igen et særdeles vellykket besøg i adoptionsbyen.

Efter yderligere et par dage på havet vendte PETER TORDENSKIOLD hjem til Flådestation København 29. august med 1 dag til rådighed til at forberede skiftet til søsterskibet.

Til slut skal det nævnes, at PETER TORDENSKIOLD fra 1. januar - 31. august havde 89 sejldage og en udsejlet distance på 14.300 sømil.

Inspektionskutteren MAAGENS sejlads i Skoledelingen

Den 10. maj hejste MAAGEN kommando ved Flådestation Frederikshavn og indgik samtidig i Skoledivision 2 sammen med ministrygeren GRØNSUND.

MAAGEN havde forud for kommandohejsningen udført inspektions-tjeneste ved Færøerne i ca. 4 år og derefter ligget oplagt ved Flådestation Frederikshavn i 3/4 år, da det blev besluttet, at den skulle indgå i Skoledelingen.

Under sommerens togt bestod besætningen af 3 faste befalingsmænd, 6 menige samt 6 skiftende kadetter og aspiranter, som måtte besætte de 6 "manglende" meniges numre og opgaver om bord. (MAAGEN er normalt normeret med 12 menige).

MAAGEN for fulde sejl ved Middelgrundsfortet i august måned (SVN FOT)

Under MAAGENS mange timers sejlads i såvel danske som udenlandske farvande udførte de skiftende hold af kadetter og aspiranter også tjeneste som vagtchefer på broen, rorgængere/udkig, radiogaster og dæks-gaster ved sejl-, bugserings-, ankrings-, fartøjs- og manøvrerulle.

Det viste sig ret hurtigt, at MAAGEN var et glimrende skole-

skib til træning af vagtchefelever, idet skibet er udrustet med så godt som alt det navigatoriske udstyr, som findes i søværnet i dag. Endvidere er broen udstyret med 2 radar-PPI's, således at vagtchef og kadetvagtchef, uafhængigt af hinanden, kunne bedømme den navigatoriske situation.

I løbet af sommeren besøgte MAAGEN mange danske provinshavne: Assens, Skagen, Nykøbing M., Nykøbing S., Rønne, Vejle, Sønderborg, Lemvig, Thyborøn, Århus, Anholt og Køge.

Der var også besøg i 3 udenlandske byer: Kiel (i forbindelse med Kielerwoche), Norrköping (i forbindelse med Nordisk Kadetstævne) og Mandal.

Som et afsluttende kuriosum kan det nævnes, at man i sommerens løb fik slået fast, at MAAGEN kan manøvreres ved sejl alene. Med vinden agten ind af en styrke på mere end 8 m/s gør skibet en fart af ca. 4 knob og kan styres af selvstyreanlægget. Endvidere er sejlene gode støttesejl ved sejlads i dårligt vejr.

Den 18. september blev kommandoen strøget i MAAGEN, som derefter igen blev oplagt ved Flådestation Frederikshavn efter veloverstået togt.

(MAGN)

Søværnets uniformer

Som følge af, at søværnets uniformer efterhånden fandtes i flere forskellige nuancer af blå, og at de enkelte uniformsgenstande fremstod uensartet med hensyn til stofkvalitet og udformning, blev der i juni 1982 nedsat en arbejdsgruppe med det formål at fremkomme med forslag til en forbedret kvalitet og større ensartethed for søværnets uniformer, uden dog at ændre karakteren af uniformssystemet eller det nationale særpræg.

Gruppen benævnes "Arbejdsgruppen til undersøgelse af og fastsættelse af søværnets uniformsfarver m.m." - forkortet AGSUF - med Søværnets Våbeninspektør som formand og i øvrigt sammensat af personel fra Søværnets Materielkommando, Søværnets Våbenskole, Marinestabten og fra Statens Konfektion.

Status for gruppens arbejde er følgende:

Uniformsfarve: Med henblik på fastlæggelse af søværnets blå uniformsfarve blev der fremstillet fire jakkeuniformer (nr. 3A) i forskelligt stof og i forskellige nuancer af blå. Efter ca. 9 måneders afprøvning udvalgte en af disse uniformer som prototype,

idet det til denne uniform anvendte stof (serges, kamgarn) havde vist de bedste egenskaber i henseende til slidstyrke, vedligeholdelse, komfort og faconfasthed.

Stoffet, som i detaljer er beskrevet af Statens Konfektion, såvel med hensyn til farve som med hensyn til stofkvalitet, er herefter udpeget som "moderprøve". Farven er godkendt af Inspektøren for Søværnet og betegnes "Søværnsblå nr. 1". Det er samtidig fastslået, at den valgte stoftype skal være den eneste tilladte til syning af jakkeuniformer til søværnets personel.

Desuden skal øvrige uniformers farve (messeuniform, tjenestefrakke m.v.) søges tilpasset "Søværnsblå nr. 1". Nøjagtigt sammenfald vil ikke kunne opnås, da der til øvrige uniformer anvendes andre stoftyper, hvis vævning, behandling, refleksegenskaber o.a. medfører små nuanceforskelle.

Stoftyper: Ved undersøgelsen og fastlæggelsen af stoftyper har man bl.a. søgt at tage hensyn til faktorer, såsom slidstyrke, vedligeholdelse, komfort, brændhæmmende egenskaber, traditioner, markeds- og prisforhold samt farvemæssig tilpasning til "Søværnsblå nr. 1".

Indtil dato har gruppen behandlet og fastlagt stoftype for følgende uniformer/uniformsgenstande:

Jakkeuniform	serges, kamgarn, 100% uld
Tjenesteuniform	doeskin, strøggarn, 100% uld
Messeuniform	pinhead, kamgarn, 100% uld
Gallauniform	doeskin, strøggarn, 100% uld
Paradeuniform (bluseuniform)	serges, kamgarn, 65% uld, 35% polyester
Jakke, blå, kvinder)	
Nederdel, blå, kvinder)	serges, kamgarn, 100% uld
Nederdel, lang, kvinder)	fløjl
Sløjfe, kvinder	fløjl (som nederdel)
Kappe	eskimo, strøggarn, 100% uld
Regnfrakke M/77	gabardine, kamgarn, 100% uld
Vindjakke	gabardine, kamgarn, 100% uld
Slag	klæde, strøggarn, 100% uld
Pjækkert	kirsej, strøggarn, 100% uld
Arbejdsuniform M/79	broken twill, 100% bomuld
Arbejdskasket M/79	endnu ikke fastlagt
Arbejdsuniform, hvid	NANKIN, 100% bomuld
Bluseuniform, hvid	twill, 35% bomuld, 65% polyester

Hue, rund	BAJ, strøggarn, 100% uld
Kasket (mænd)	klæde, strøggarn, 100% uld
Underlag til skulderdistink- tioner, kappe.	doeskin, strøggarn, 100% uld

Endnu mangler stillingtagen til stoftype for nogle enkelte uniformsgenstande.

Som det fremgår af ovenstående liste, er der en del uniformsgenstande, for hvilke der ikke er sket egentlige ændringer i stoftype. For en del uniformsgenstandes vedkommende har der imidlertid hidtil været valgmuligheder med hensyn til stoftype. Denne valgmulighed vil bortfalde, og kun uniformer, som overholder kravene om stoftype og farve, vil fremover være tilladt, ligesom der kun kan ydes tilskud til uniformerne, hvis de er i overensstemmelse med disse krav.

Modtagekontrol m.v.: For at sikre, at søværnets uniformer til stadighed overholder de fastlagte krav til farve, stoftype og forarbejdning (design) skal der på grundlag af de godkendte krav udarbejdes detaljerede tekniske beskrivelser (specifikationer).

Disse vil da danne grundlag for de centrale indkøb og modtagekontrol af uniformsgenstande, og de vil tillige danne grundlag for den modtagekontrol, der skal udøves af Søværnets Beklædningsudsalg i København og Frederikshavn med hensyn til uniformsgenstande, der anskaffes af enkeltpersoner hos civile skræddere og lignende.

For at sikre korrekt farve og stoftype for uniformer, der syes af civile skræddere, er det bestemt, at civile skræddere skal købe stofferne hos Statens Konfektion.

Søværnets uniformsmodelsamling. Til støtte i bestræbelserne for at sikre, at søværnets uniformer til stadighed fremtræder ensartet i overensstemmelse med de til enhver tid gældende uniformsbestemmelser for søværnet, er der taget skridt til etablering af Søværnets Uniformsmodelsamling ved Søværnets Beklædningsudsalg i København.

Samlingen har til formål både at tjene som grundlag for den kvalitetskontrol af uniformsgenstande, der udøves af Søværnets Materielkommando og Søværnets Beklædningsudsalg i København og at tjene som visuelt vejlednings- og sammenligningsgrundlag for leverandører og søværnets personel, og den skal indeholde et godkendt eksemplar af samtlige reglementerede uniformsgenstande.

Uniformsmodel (SVN FOT)

kvartal haft 37 udrykninger, hvoraf de 20 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

3 stk. hornminer, 1 stk. hedgehog, 2 stk. panserbrisantgranater, 24 stk. grundladninger til mortar, 2 stk. mortargranater, 6000 stk. håndvåbenammunition, 2 stk. rørbomber, 1 stk. markeringsfloat, 10 stk. nødraketter, 18 stk. faldskærmsblus, 18 stk. håndblus, 5 stk. ubådsblus, 5 stk. location marine marker, 2 stk. marker MK 25 mod 3, 5 stk. Licht und Rauch, 1 stk. redningsraket, 2 stk. "man over board" blus, 1 stk. røghåndbombe M/32, 1 stk. radiopejlerbøjle, 3 stk. sonarbøjer, 4 stk. øvelsesflybomber, 1 stk. mineskal, 1 stk. wiretromle, 11 stk. mineankre, 5 stk. topplader, 1 stk. bundplade, 1 stk. Erika raket.

Der har været sejlet med orlogskuttere og kørt 5.300 km.

Minedepot Dråby har i samme periode haft 7 udrykninger, der bl.a. omfattede følgende:

1 stk. tysk mineanker, 4 stk. brandrør til granater, 2 stk. mortargranater, 2 stk. tyske 88 mm granater med brandrør, 1 stk. engelsk håndgranat, 6 stk. location marker MK 1 nr. 6, 4 stk. so-

Udover ovenstående oplysninger vedrørende igangværende aktiviteter på uniformsområdet kan det nævnes, at Forsvarskommandoen har bestemt, at der skal anskaffes en bestemt model sort damesko til kvindeligt militært personel i forsvaret, og at Søværnets Materielkommando skal anskaffe denne skomodel med henblik på udlån til kvindeligt, iklædt personel i søværnet og på salg via Søværnets Beklædningsudsalg til kvindeligt personel i hæren, søværnet og flyvevåbnet.

(SMK)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

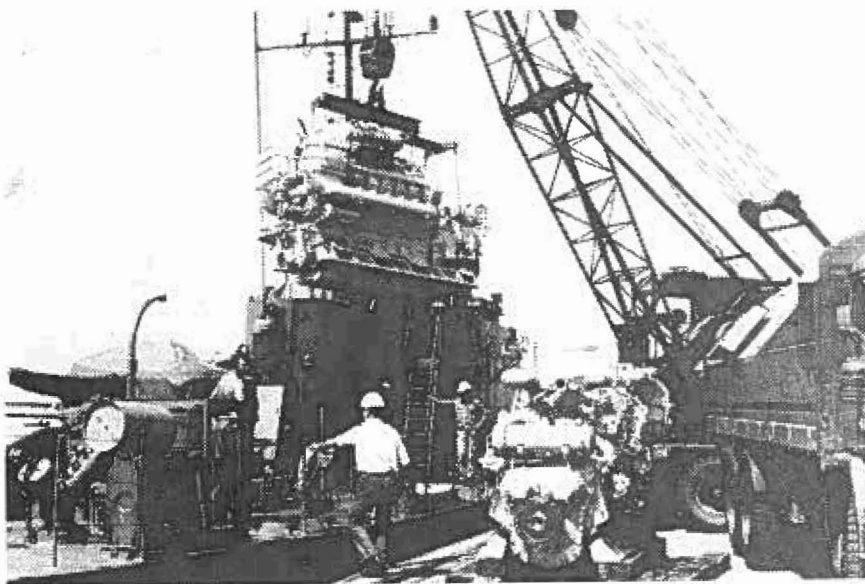
Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i juli

narbøjer, 5 stk. russiske røgbøjer, 7 stk. håndnødblus, 2 stk. "man over board" blus, 2 stk. røghåndgranater, 1 stk. nødraket, 100 g TNT, 1 dunk kaliumcyanid.

Der er kørt i alt 1929 km under udrykningerne.

(FLS FRH)

Glimt fra søværnets hverdag

Periodiske eftersyn af flådens skibe indgår som et naturligt led i den kæde af opgaver, der løses ved bl.a. flådestationerne.

Her ses glimt fra udtagelsen af hovedmaskineriet i et bevogningsfartøj af DAPHNE-klasse i forbindelse med periodisk eftersyn ved Flådestation Korsør.

(FLS KOR)

Marineforeningen, Københavns afdelings årsplatte

Marineforeningen, Københavns afdeling har udsendt sin årsplatte nr. 8 med motiv af søværnets skibe. Platten har i år undervandsbåden SPÆKHUGGEREN som motiv.

Fra overrækkelsen i officersmessen i minelæggeren SJÆLLAND (SVN FOT)

Platten blev i forbindelse med Undervandsbådseskadrens festligholdelse af 75 års jubilæet overrakt til chefen for Undervandsbådseskadren af formanden for Københavns afdeling, Flemming Larsen. (MF KBH Afd.)

Indland kort

Chefen for Marinestabens Udviklings- og Uddannelsesafdeling inspicerede den 9. oktober inspektionsskibet HVIDBJØRNEN under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Som en del af inspektionen, der udgik fra Langelinie og sluttede ud for Espergårde, blev der afviklet øvelser i trawlerjagt på kutteren

FARØ under medvirken af HVIDBJØRNENS designerede helikoptergruppe.

Efter udrustning afgik inspektionsskibet den 15. oktober fra Flådestation Frederikshavn og forretter nu fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Grønland. HVIDBJØRNEN skal fejre julen i de grønlandske farvande og forventes at returnere til danske farvande medio januar 1985.

---ooOoo---

Inspektøren for Søværnet aflagde torsdag den 18. oktober tjenestestedsbesøg ved Søværnets Konstabelskole.

Besøget begyndte på Fagskolen, der er beliggende på Flådestation Københavns område på Holmen. Under en rundgang på skolen fik Inspektøren for Søværnet, efter et indledende kort møde med skolens stab og lærere, et godt indblik i aktiviteterne i forbindelse med uddannelse til elektronikmekanikere, elektromekanikere og maskinarbejdere.

Eftermiddagen tilbragtes på Margretheholm, hvor chefen for Søværnets Konstabelskole, ledsaget af repræsentanter for skoleledelsen, fremviste skolens faciliteter. Der var herunder lejlighed til at overvære undervisningen af konstabeleleverne i fysisk uddannelse og træning og sømandskab, såvel teoretisk som praktisk.

Besøget afsluttedes med en parade, hvor Inspektøren for Søværnet talte til samtlige skolens befalingsmænd og elever.

---ooOoo---

Farvandsdirektoratet, Nautisk Afdeling, har i anledning af 200-årsdagen for Søkort-Arkivets oprettelse arrangeret en særudstilling om søkort og søopmåling.

1784-22 OKTOBER-1984

Udstillingen giver en beskrivelse af udviklingen inden for søkortproduktionen fra de håndtegnede kort til de moderne computerassisterede søkort. Endvidere vises opmålingsin-

strumenternes udvikling fra håndlod og sekstant til ekkolod og elektronisk pladsbestemmelse med dataindsamling.

Denne udstilling vil i tidsrummet fra den 24. oktober til den 23. november i år være åben mellem kl. 9 og 15 efter aftale. Deltagerantallet ved en forevisning må begrænses til 12-15 personer.

Interesserede kan henvende sig telefonisk til Farvandsdirektoratet, Nautisk Afdeling - 01 13 51 75, lokal 212, eller lokal 251.

---ooOoo---

Den 22. oktober afholdt Flådestation Korsør sit årlige kontaktarrangement til Korsør by. Tilslutningen til arrangementet var særlig stor i år. 96 personer blev i cafeteriet budt velkommen af chefen for flådestationen, hvorefter Forsvarsminister H.Engell talte over emnet "Forsvaret i den politiske beslutningsproces". I en efterfølgende spørgerunde var der livlig spørgelyst. Efter foredraget bød flådestationen på sild, biksemad, og senere var Officersforeningen vært ved et krus øl.

Alt i alt et godt arrangement, hvor gamle bekendtskaber genopfriskedes, og nye kontakter skabtes, hedder det bl.a. i Flådestation Korsørs orienteringsmeddelelse.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

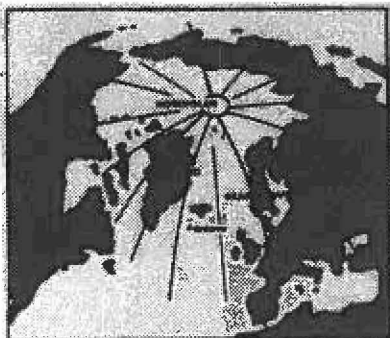
Den vesttyske isbryder EISVOGEL foretager daglige anløb af Rønne 6.-19. november. Chef vil være skibsfører Wewer. Samlet besætning: 15 civile.

---ooOoo---

Det sovjetiske forskningsskib RUDOLF SAMOJLOVITSJ anløber København 19.-22. november. Samlet besætning: 40 mand, heraf 12 videnskabsmænd.

---ooOoo---

Udland kort

Svensk kystkorvet søsat. Den 22. august søsattes fra Karlskronaværftet den første svenske kystkorvet, der blev navngivet STOCKHOLM. Skibet er den første enhed i en serie på to, der tænkes fulgt af yderligere fire enheder med betegnelsen Kystkorvet 90. Betegnelsen kystkorvet, der ikke tidligere har været anvendt i den svenske flåde, betegner et mindre fartøj (ca. 1/10 af de-

placementet for en ordinær jager), der har høj fart (ca. 30 knob), stor slagkraft (overflade-til-overflade-missiler og fjernstyrede torpedoer), anti-ubådskapacitet (slæbesonar, målsøgende torpedoer og anti-ubådsgranater), god minelægningskapacitet og god selvbeskyttelse (anti-fly/missil- og jamming-udrustning). Længde, bredde og dybgang er henholdsvis 50, 7,5 og 2 meter og displacementen 310 tons. Fremdrivningsmaskineriet består af 1 gasturbine på 4390 KW og 2 dieselmotorer på hver 1540 KW. Maksimumsfarten er over 30 knob og krydsfart med dieseldrift ca. 20 knob. Armeringen kan varieres efter opgaverne og kan omfatte 1 x 57 mm sø- og luftmåls-pjece, 1 x 40 mm pjece, 8 overflade-til-overflade-missiler af typen RBS-15, 6 x 53 cm torpedoer og 4 x 40 cm anti-ubådstorpedoer og miner. Besætningen udgøres af 31 mand, heraf 18 befalingsmænd og 13 værnepligtige, hedder det bl.a. i "TIDSSKRIFT I SJÖVÄSENDET".

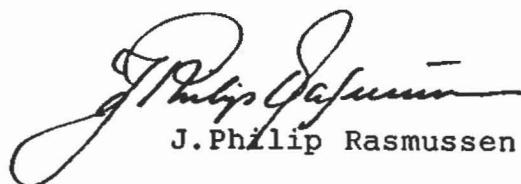
---ooOoo---

Britisk ordre på missilvildledningssystemet BARRICADE. Firmaet Wallops Systems har modtaget en bestilling fra det britiske forsvarsministerium på firmaets missilvildledningssystem BARRICADE. Ordren har en værdi af 5 millioner pund sterling. BARRICADE-systemet, der kan sikre alle skibsklasser et effektivt og billigt forsvar til imødegåelse af missilangreb, omfatter såvel spredning af CHAFF (d.v.s. radarforstyrrende partikler, red.) som infrarøde attrapper. Systemet er baseret på retningsstabiliserende 57 mm raketter og omfatter to 18-cellede affyringsramper, anbragt i henholdsvis styrbords og bagbords side. BARRICADE-systemet omfatter modtagere, der opfanger missil- eller ildledelsesradarsignaler og derpå automatisk iværksætter passende forsvarsforanstaltninger. CHAFF-skyen, der udvikles yderst hurtigt, sikrer et effektivt forsvar ved skabelse af forvirring i radarbilledet, samt vildledning og målforvirring af missilet, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

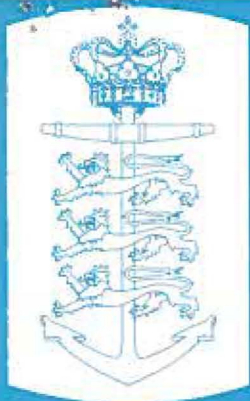
---ooOoo---

Den amerikanske flåde navngiver den 4. krydser af TICONDEROGA-klassen. Den amerikanske flåde navngav 29. september sin fjerde missilkrydser af TICONDEROGA-klassen, der fik navnet VALLEY FORGE (CG-50). Klassens enheder er alle udstyret med det avancerede våbenkontrollsystem AEGIS, der samtidig kan affyre og lede flere missiler mod forskellige mål med større præcision end noget andet system. Klassen er forsynet med fire faste radarantennor indbygget

i overbygningen som erstatning for konventionelle roterende radar-
antenner, hvilket gør det muligt at "se" i alle retninger samti-
digt. TICONDEROGA-klassen er bygget til primær beskyttelse af flå-
dens slagstyrker. Deplacementet er på 9.600 tons, og maksimumsfar-
ten er over 30 knob, hedder det bl.a. i det amerikanske forsvars
pressemeddelelse.

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Forsvarsministrene - fra venstre den finske, den svenske, den danske og den norske under pressekonferencen i Nyholms Hovedvagt (SVN FOT)

Nordiske forsvarsministre på Flådestation København

I forbindelse med Nordisk Forsvarsministermøde blev der aflagt et kort besøg på Flådestation København fredag den 19. oktober.

Forsvarsministrene fra Finland, Norge, Sverige og Danmark med ledsagere samt repræsentanter fra pressen ankom efter sejlads fra Helsingør til flådestationen om bord på 3 torpedobåde af WILLEMoes-klasse.

Ministrene blev modtaget af chefen for flådestationen og umiddelbart derefter kørt til Nyholms Hovedvagt, hvor der blev afholdt pressekonference.

Resten af følget aflagde besøg i Bohlendachhuset, hvor lederen af museumsmagasinet viste rundt.

Hele besøget varede en lille times tid, hvorefter de fire forsvarsministre blev eskorteret til Værftbrovagten af militærpolitiet på motorcykler formeret i en pilespids.

(FLS KBH)

Tordenskiolds fødselsdag og tildeling af TORDENSKIOLD-PRISEN

Selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER fejrer traditionelt hvert år søheltens fødselsdag den 28. oktober med en højtidelighed i Holmens Kirke. Ved denne lejlighed nedlægges krans og blomster ved Tordenskiolds Sarkofag i kirkens kapel.

Da den 28. oktober i år faldt på en søndag, deltog de ca. 300 medlemmer og gæster i den ordinære gudstjeneste, hvor sognepræst, dr.theol. Børge Ørsted - selv medlem af selskabets bestyrelse - prædikede, og operasangerinde ved Det kongelige Teater Minna Nyhus sang solo.

Efter gudstjenesten førtes kransene af MP'er med Marineforeningens fane i spidsen ind gennem kirken til kapellet. Norges Sjøforsvar var repræsenteret ved chefen for Uddannelsescentret TORDENSKIOLD i Haakonssvern, kommandør Rolf E. Andreassen, der nedlagde kransen fra Sjøforsvaret, medens chefen for Flådestation København nedlagde søværnets krans. Kransene fra DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER og Marineforeningen blev nedlagt af henholdsvis selskabets formand, direktør E. Friisager, og Marineforeningens landsnæstformand, distriktschef Torben Jensen, medens kommandør Preben Holm nedlagde en smuk buket i de norske farver fra selskabets æresmedlem, fru Andrea Sanner, Ski i Norge. Fruen, som nu er 85 år, kunne af helbredsmæssige grunde ikke selv deltage. Æresmedlemmet er selv ud af Tordenskiolds slægt, idet hun nedstammer fra en af søheltens brødre.

Formanden oplæste derpå - traditionen tro - navnene på de siden sidste fødselsdag afdøde medlemmer. Efter oplæsningen blæste hornblæsere fra Kvindeligt Marinekorps "Last Post".

I 1972 indstiftede selskabet en såkaldt TORDENSKIOLD-PRIS, en fornem hædersbevisning, som på Tordenskiolds fødselsdag kan uddeles til en officer eller befalingsmand i søværnet, der ved mod, snarrådighed, særlig dygtighed i tjenesten eller på anden fremragende måde har vist, at han er værdig til at modtage en pris med

Tordenskiolds navn. Prisen har tidligere været uddelt 5 gange. Søværnet havde i år indstillet premierløjtnant S.L.Sørensen til prisen. Premierløjtnanten udførte i august i år som helikopterpilot

Inspektøren for Søværnet overrækker TORDENSKIOLD-PRISEN til premierløjtnant S.L.Sørensen. (Foto: M.Ladegaard)

sammen med sin besætning en særdeles vanskelig redningsoperation i farvandet syd for Kap Farvel.

Begivenheden, hvor det lykkedes at redde 5 skibbrudne franskmænd, er nærmere omtalt i SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 17 af 15. oktober.

Inspektøren for Søværnet oplæste søværnets indstilling om tildeling af prisen og overrakte derpå premierløjtnant S.L. Sørensen diplommet for tildeling af TORDENSKIOLD-PRISEN. Med prisen fulgte også et kontant beløb på kr. 3.000,-. Endvidere fik prismodtageren af selskabets formand en bronzestatue - modellen af billedhuggeren Svend Lindhardt - forestillende søhelten i den karakteristiske stil-

ling, hvor han udtaler de berømte ord til fæstningen CARLSTENS kommandant: "Hvad Dælen nøler I efter" ... Som bekendt virkede ordene så stærkt på kommandanten, at han umiddelbart efter overgav Nordens stærkeste fæstning til Tordenskiold.

TORDENSKIOLD-PRISEN blev sidst uddelt i 1977.

Højtideligheden sluttede med, at deltagerne indskrev sig i en særlig Tordenskiold-Mindebog, som kun kommer frem i Holmens Kirke på Tordenskiolds fødselsdag. Det var denne gang Tordenskiolds 294. årsdag.

(DT-V)

Danske Tordenskiold-Vener

Søværnets Chefskonference 1984

I dagene 25.-26. oktober afholdtes Søværnets Chefskonference 1984 på Forsvarets Center for Lederskab, Lynæsfort. De 52 del-

tagere i konferencen repræsenterede et udsnit af søværnets øverste ledelse.

Rammen om Søværnets Chefskonference - Forsvarets Center for Lederskab, Lynæsfort (SVN FOT)

Chefskonferencens formål var

- at give chefer i søværnet indblik i igangværende og afsluttede større projekter af principiel karakter,
- at orientere om og modtage bidrag til retningslinier for søværnets udvikling, og
- at give chefer i søværnet lejlighed til at drøfte værnets forhold.

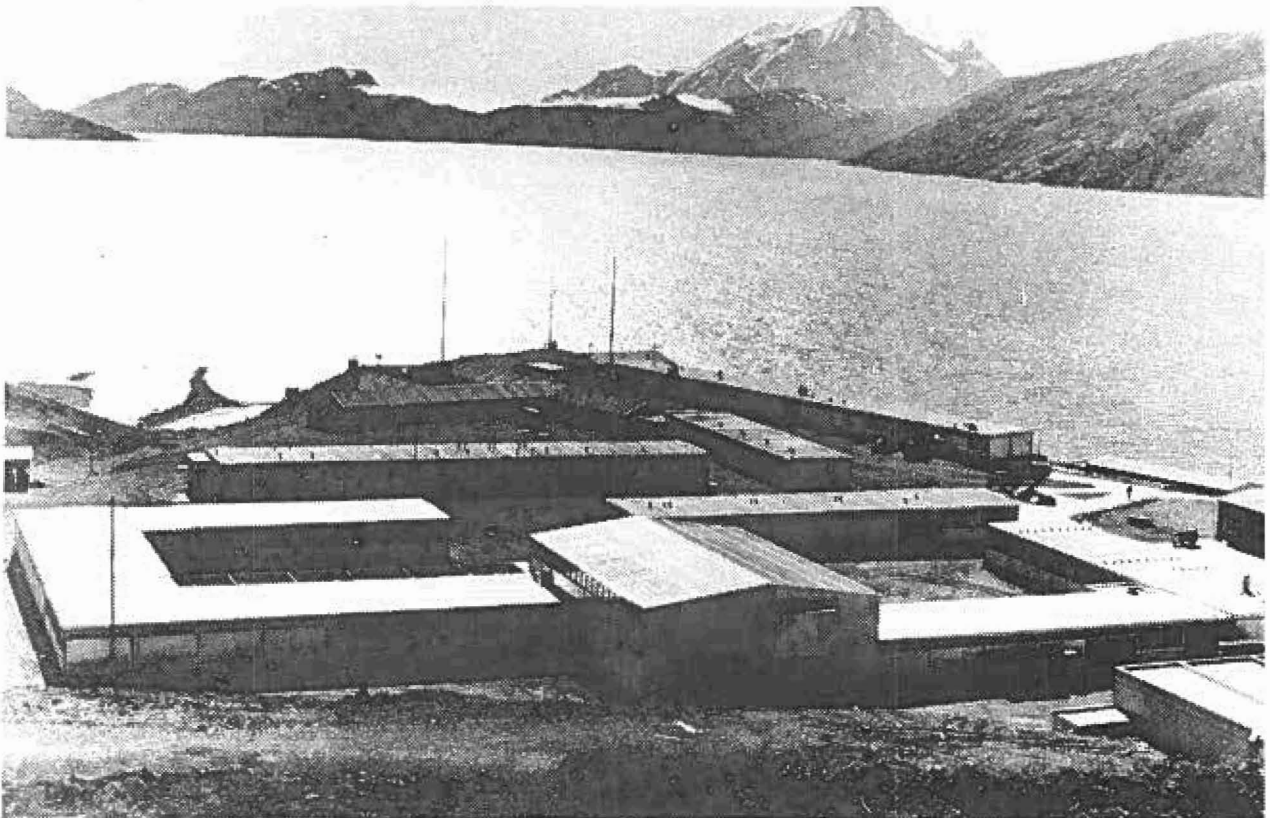
Konferencens hovedtema var "søværnets aktuelle situation og fremtid". Drøftelserne tog udgangspunkt i orientering og indlæg fra Forsvarskommandoen, Søværnets Materielkommando og Søværnets operative Kommando.

Det var inspirerende for konferencens deltagere både at høre den nyligt tiltrådte forsvarschefs foredrag om hans syn på den aktuelle situation og fremtiden og at deltage i drøftelserne med Chefen for Forsvarsstaben og chefen for Operations- og Planlægningsstaben.

(MST)

Grønnedal Olympiaden 1984

I perioden 8.-24. juli afholdtes i Grønnedal den traditionelle "Grønnedal Olympiade". I forbindelse med åbningsceremonien blev den olympiske fakkel tændt i Ivigtut af borgmester Birthe Pedersen og derpå løbet til Grønnedal af 5 løbere. Her holdt chefen for Grønlands Kommando en kort åbningstale og beordrede derefter den olympiske ild tændt, samtidig blev det olympiske flag hejst på flagbastionen, hvor det vajede under hele olympiaden. Der blev dystet i 12 discipliner, nemlig: Fodbold, tovtrækning, badminton double, badminton single, længdespring, håndgranatkast, 100 m løb, volleyball, kaproning, billiard, terrænløb, salonrifelskydning.

Udsigt over Grønnedal og Arsukfjorden (SVN FOT)

Det skal bemærkes, at flere af deltagerne var med i 6-7 discipliner, hvilket understreger den store sportsinteresse.

Tanken med dette arrangement er at få så mange som muligt til at deltage, og det meste af Grønnedal var da også involveret på en eller anden måde, enten ved deltagelse i de enkelte discipliner, eller ved at hjælpe med til at arrangere og sørge for eksempelvis anlæg af længdespringsbane samt andre gøremål, der er

nødvendige for afvikling af arrangementet.

Det vil være for omfattende at komme ind på resultaterne i de enkelte discipliner, men det skal dog nævnes, at f.eks. 100 m løbet blev løbet på en tid, der næsten tangerede danmarkrekorden. Det bør i den forbindelse bemærkes, at "100 m-banen" kun var 90 m, på grund af de specielle terrænforhold, hvilket løberne ikke vidste noget om på forhånd. Den største publikumssucces var tovtrækning, da der var deltagere fra alle personelkategorier. Det blev Østre Byggeadministrations hold, der vandt denne disciplin.

Onsdag den 25. juli blev der afholdt en olympiadefest med 120 deltagere, og efter middagen var der optræden af hypnotisøren Ali Hamann, som havde stor succes, og han gav da også en længere optræden, end han var forpligtet til. Uden økonomisk og arbejdsmæssig støtte fra Søværnets Idrætsforening, Ivigtut Kommune, Mandsskabsklubben Nanok, velfærdsudvalget og Grønlands Kommando, ville det ikke have været muligt at arrangere denne olympiade, som næsten havde karakter af en byfest.

(SIF/GLK)

Inspektionsskibet INGOLFs adoptionsbesøg i Jakobshavn

INGOLFs årlige besøg i adoptionsbyen Jakobshavn var i forbindelse med fiskeriinspektion på Grønlands vestkyst planlagt til weekenden 12.-14. oktober.

GULFSTREAM 313 fra Luftgruppe Vest passerer INGOLF under fiskeriinspektion på Grønlands vestkyst. Billedet er taget fra INGOLFs LYNX-helikopter.

Men atter engang viste de særlige grønlandske forhold at slå til: Da INGOLF skulle til at anduve havnen fredag eftermiddag og afgive den traditionelle salut på 3 skud, viste det sig, at der lå en trawler ved kajen og lossede rejer. Følgelig måtte programmet udsættes til lørdag formiddag, hvor trawleren var færdiglosset. Imens gik INGOLF til Christianshåb for at tilbringe natten der og for, ikke mindst vigtigt, at få fyldt ferskvand. Ferskvands-situationen var på dette tidspunkt meget dårlig, ikke mindst på grund af det store forbrug efter polardåben, der havde fundet sted 2 dage tidligere.

Kl. 1100 lørdag den 13. oktober afgav INGOLF salut for Jakobshavn og anløb umiddelbart efter den lille charmerende natur-

Jakobshavn set fra syd. I baggrunden ses den nye lufthavn (INGO FOT)

havn, hvor borgmester F. Rosbach og repræsentanter fra kommunen tog imod på kajen i strålende solskin og med en temperatur lige under frysepunktet. Chefen var vært ved en frokost for særligt indbudte, og om eftermiddagen spillede 5 fodboldhold fra INGOLF indendørsfodbold mod 5 hold fra byen. 2 af INGOLFs hold besatte henholdsvis 2. og 3. pladsen, og det må siges at være en flot præstation, da Jakobshavn er Grønlandsmestre. Samtidig blev der holdt åbent hus og helikopterdemonstration. Dette samlede mange tilskuere i det fine vejr. Da Jakobshavns nye flyveplads var åbnet kun 2 uger

før, blev det meget passende INGOLFs helikopter, der var den første LYNX, der landede der.

Om aftenen var byen vært ved en middag på hotel HVIDE FALK for 8 repræsentanter fra besætningen, og officersmessen var vært ved et cocktailparty for indbudte fra byen.

Kl. 2115 gav INGOLF festfyrværkeri under anvendelse af medbragt pyroteknisk materiale, der havde overskredet forældelsesdatoen. Dette fyrværkeri samlede et stort antal tilskuere på de omkringliggende fjelde, og på et tidspunkt var den nye vej til lufthavnen lukket af biler.

Søndag morgen begyndte programmet tidligt, idet INGOLF skulle afgive kajpladsen til kystpassagerskibet DISKO, der skulle ankomme til Jakobshavn kl. 0800, så efter at have taget 40 gæster om bord forlod INGOLF Jakobshavn kl. 0730 for at tilbringe et par timer på havet. Turen gik forbi Isfjeldsbanken til Clauthavn. Herunder blev der fløjet isrecce i Jakobsfjorden for bl.a. borgmesteren og kommunaldirektøren.

Jakobshavn blev atter anduvet lidt forsinket, idet DISKOs afgang måtte afventes. DISKO havde også haft ferskvandsmangel. Der blev holdt party for børnene om eftermiddagen. Ca. 200 børn holdt de udstukne legeonkler i fuld vigør i godt en time, alt mens de fortærede deres slikpose samt en meget stor portion cacao og bol-ler, der blev serveret i hangaren.

Mandag morgen kl. 0900 forlod INGOLF Jakobshavn i overværelse af borgmesteren og repræsentanter fra kommunen. I det strålende solskin, der havde præget hele besøget, genoptog INGOLF fiskeri-inspektionstjenesten med friske kræfter efter en meget vellykket weekend.

(INGO)

Undervandsbåden NORDKAPEREN i Søværnets Volleyballturnering 1984

Fredag den 26. oktober deltog NORDKAPEREN i Søværnets Volleyballturnering 1984. Turneringen fandt sted på Søværnets Eksercerskole. De indledende kampe spillede i to puljer med 4 hold i hver, og der blev spillet alle mod alle. I NORDKAPERENS pulje var Søværnets Officersskole, som i øvrigt blev puljevinder, Marinekaserne København og PETER TORDENSKIOLD. Efter kun at have tabt én kamp gik NORDKAPEREN sammen med Søværnets Officersskole videre til finalerunden. I denne runde spillede NORDKAPEREN mod Søværnets

Officersskole, Militærpoliti København og Søværnets Eksercerskole. NORDKAPEREN tabte også denne gang kun til Søværnets Officersskole, som vandt guld, men sølvmedaljerne var hjemme.

Resultatet viser, at også de mindre sejlede enheder kan stå sig over for de store landtjenestesteder.

(NORK)

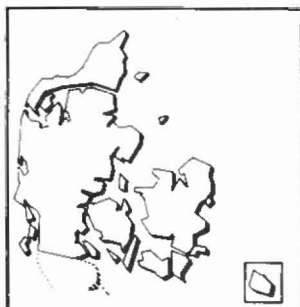
Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med kontrol af fiskeskibe er det til søs nødvendigt at overføre inspektionspersonel med fartøj eller helikopter.

Her overføres fiskeriofficeren fra inspektionsskibet INGOLF med skibets LYNX-helikopter til en vesttysk trawler ved Grønlands vestkyst (INGO FOT)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet foretog onsdag den 7. og torsdag den 8. november tjenestestedsbesøg ved 3 tjenestesteder i Frederikshavnsområdet. Den første dag var afsat til besøg ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og

Inspektionsskibseskadren. På begge tjenestesteder fik Inspektøren for Søværnet gennemgået tjenestestedernes organisation, ligesom der blev givet en status for materiel og uddannelse. Som afslutning på tjenestestedsbesøgene havde respektive chefer sammen med stabe lejlighed til at fremføre enkelstående sager over for Inspektøren for Søværnet.

Om torsdagen aflagdes besøg på Flådestation Frederikshavn, hvor chefen for flådestationen efter en orientering forestod en rundvisning på stationens område. Efter rundvisningen gik turen til Aalbæk depot, hvor besøget i Frederikshavns-området afsluttedes.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En hollandsk styrke, bestående af minestrygerne DRACHTEN, OMMEN og SITTARD (DOKKUM-klassen), aflægger rutinebesøg i Sønderborg i perioden 23.-26. november. Chef for styrken vil være orlogskaptajn D.B.Sluyer om bord i DRACHTEN. Chef for DRACHTEN vil være løjtnant G.T.Gerding, chef for OMMEN vil være løjtnant J.van der Val, og chef for SITTARD vil være løjtnant J.H.Kasten. Samlet besætning: 12 officerer og 99 øvrige befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

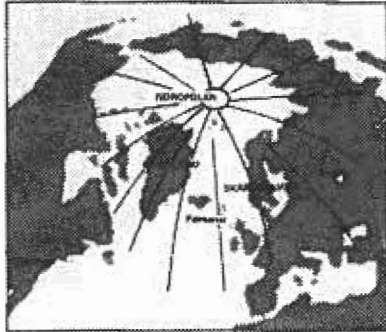
En vesttysk styrke, bestående af skoleskibet DEUTSCHLAND samt korvetterne HERMES og TRITON (THETIS-klassen), aflægger rutinebesøg i København 28.-29. november. Chef vil være kommandør W.Plesmann (DEUTSCHLAND). Samlet besætning: 92 officerer, 414 andre befalingsmænd og menige samt 5 civile.

---ooOoo---

Det vesttyske transportskib ODENWALD (WESTERWALD-klassen) aflægger rutinebesøg i Korsør fra 30. november til 3. december samt anløb af Frederikshavn 4. december. Chef vil være skibsfører K.Garrels. Samlet besætning: 2 øvrige befalingsmænd og 35 civile.

---ooOoo---

Udland kort

HMS ARK ROYAL på søprøver. Det tredje britiske hangarskib af INVINCIBLE-klassen, det 19.000 tons store HMS ARK ROYAL, afsejlede i slutningen af oktober fra Swan Hunters Tyneside værft for afvikling af søprøver. Skibet har i forhold til søsterskibene gennemgået forskellige ændringer. Således er hældningen på skibets "sky-jump", i forhold til søsterskibenes 7 grader, blevet øget til 12 grader, hvilket har medført, at skibet har fået en længere afflyvningsrampe, hvorved skibets SEA HARRIER flys nyttelast har kunnet øges. Beslutningen om, at skibet som søsterskibene skal armeres med det amerikanske kortholds-antimissilsystem PHALANX eller det hollandske GOALKEEPER var endnu ikke taget i september, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

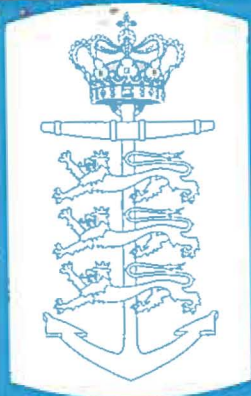
---ooOoo---

Den amerikanske flåde afprøver undervandsaffyring af TOMAHAWK-krydsermissil. Den amerikanske flåde afholdt i september i Atlanterhavet sin første afprøvning af antiskibs-versionen af firmaet General Dynamics TOMAHAWK-krydsermissil. Missilet blev med succes affyret fra en neddykket ubåd mod et overflademål ca. 280 km borte, skriver "INTERNATIONAL DEFENSE REVIEW".

---ooOoo---

Amerikansk angrebsubåd søsat. Den amerikanske flåde søsatte i august angrebsubåden USS PROVIDENCE (SSN-719) fra Electric Boat's Groton værft. Det er den første ubåd af LOS ANGELES-klassen, der specifikt er konstrueret til at bære lodret affyrede krydsermissiler af typen TOMAHAWK, skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Den britiske minejager HMS BROCKLESBY - kommandoskib i
NATOs stående minerydningsstyrke i Kanal-området (SVN FOT)

Øvelse SQUADEX 46

I perioden 12.-16. november afholdtes eskadretørningsøvelse under ledelse af chefen for Torpedobådseskadren. Øvelsen fandt sted i den sydlige del af Kattegat og den nordlige del af Store Bælt med deltagelse af torpedobåde, minelæggere, en fregat, fly, helikoptere samt Torpedobådernes mobile Base. I øvelsen deltog endvidere NATOs stående minerydningsstyrke i Kanal-området (STANAVFOR-CHAN), bestående af 9 minerydningsenheder fra Belgien, Holland, Vesttyskland, England og Danmark, samt NATOs MARITIME ELECTRONIC WARFARE SUPPORT GROUP (MEWSG). Sidstnævnte blev efter en uges forøvelse på Holmen ombordtaget i minelæggeren FYEN og virkede derfra under øvelsen.

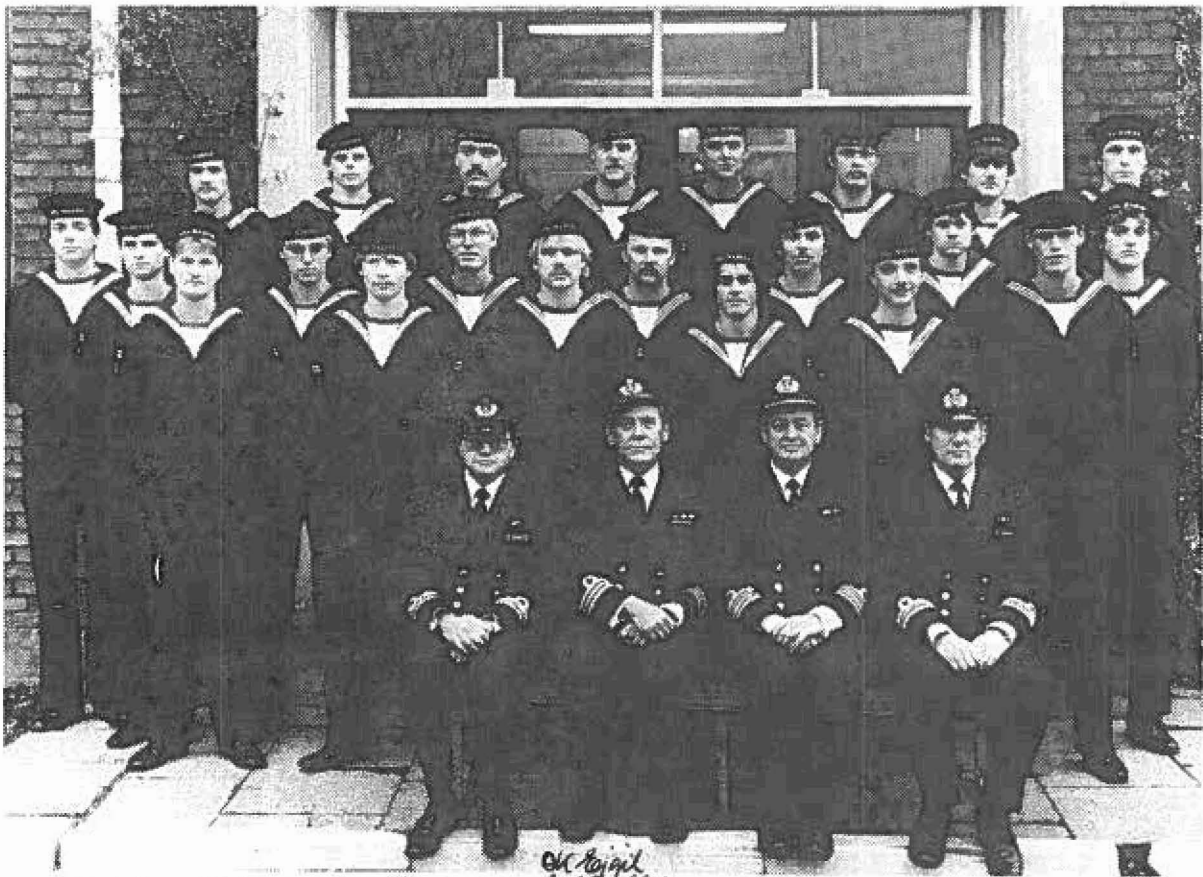
Øvelserne omfattede våben- og proceduretræning samt mere taktisk prægede øvelser med særlig vægt på elektronisk krigsførelse.

Øvelsesperioden var præget af særdeles dårligt vejr, som stillede store krav til materiellet og besætningernes sømandsmæssige formåen. Vejret til trods gennemførtes øvelserne stort set planmæssigt og med godt udbytte for alle deltagende parter.

(TBE)

Svendeprøve november 1984

Fredag den 2. november kunne chefen for Søværnets Konstabelskole overrække henholdsvis 10 overkonstabler af uddannelsesret-

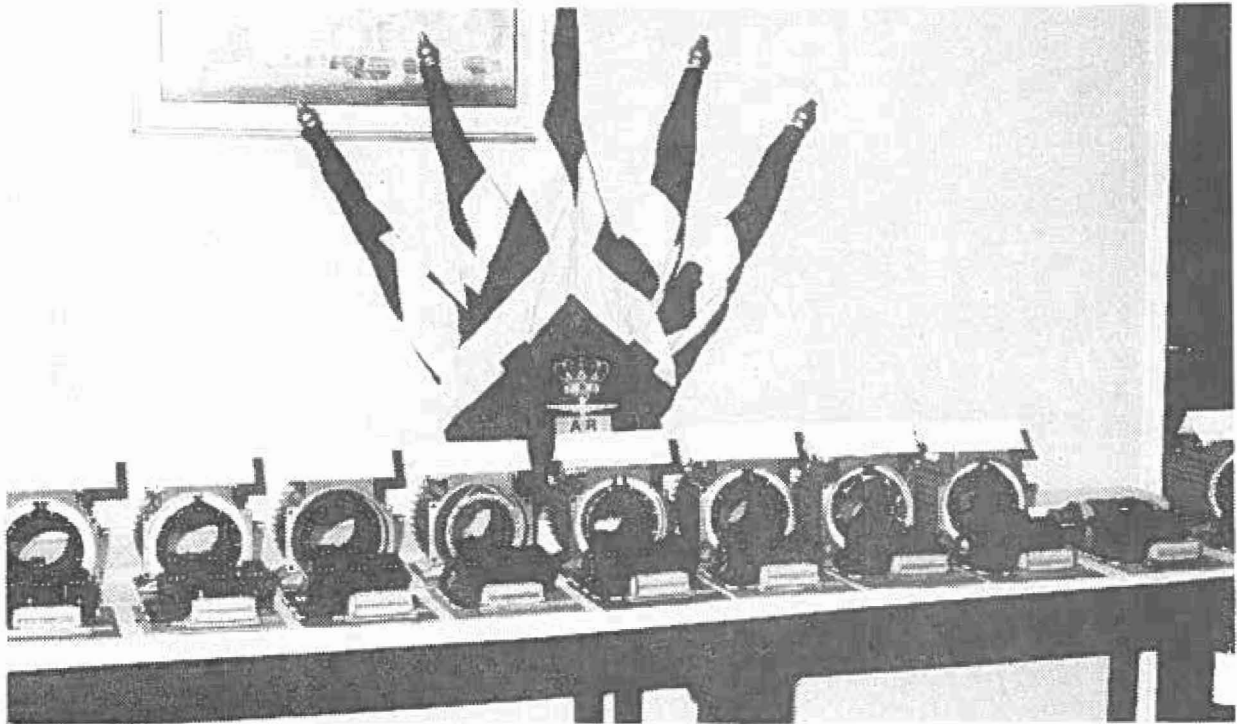
De 22 overkonstabler fotografieret sammen med de 2 faggruppelødere, chefen for Fagskolen og chefen for Søværnets Konstabelskole (SVN FOT)

ningen AR (Elektromekaniker) og 12 overkonstabler af uddannelsesretningen TE (Elektronikmekaniker) deres velfortjente uddannelsesbeviser (Svendebreve).

Holdene opnåede særdeles fine resultater, idet 10 overkonstabler TE + 1 overkonstabel AR bestod med karakteren "Særdeles vel udført", medens de øvrige bestod med karakteren "Vel udført" - vel nok det fineste gennemsnit, der til dato er opnået.

SVN ORT

Nr. 20/84

De 10 svendepøver fra hold AR 3/80 (SVN FOT)

Som et kuriosum kan nævnes, at uddannelsesbevis nr. 2000 blev overrakt overkonstabel AR Carsten Hansen, hvilket er et anseeligt antal "svendebreve" inden for jern- og metalområdet præsteret af søværnets lærlingeuddannelse i løbet af de knapt 25 år, ordningen har eksisteret.

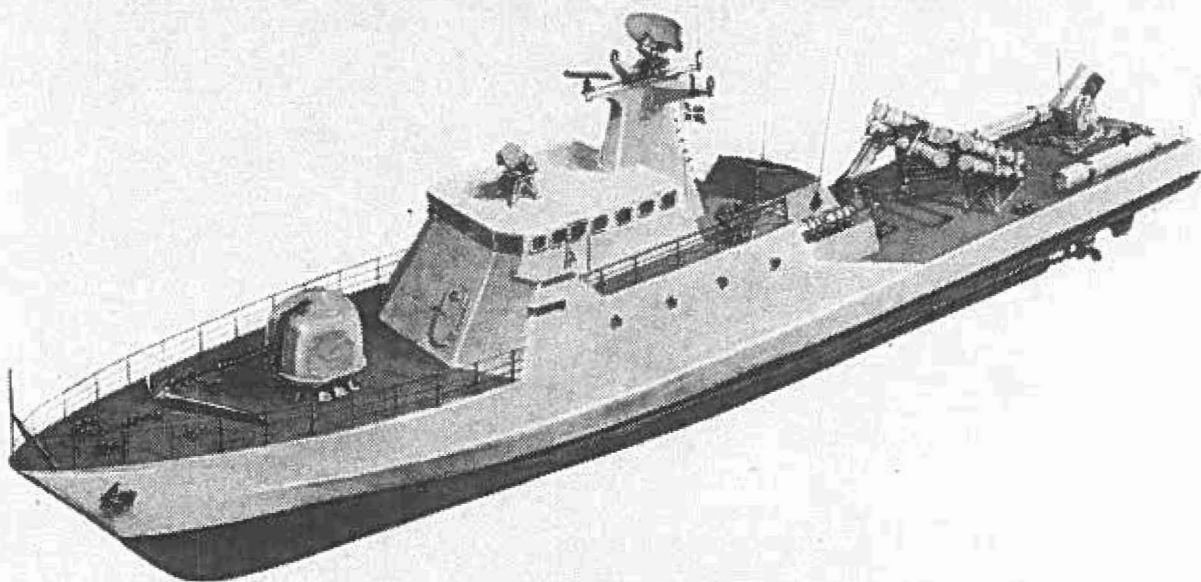
Overkonstabel AR Carsten Hansen, der modtog "svendebrev" nr. 2000, lykønskes af chefen for Konstabelskolen (SVN FOT)

(SKS)

STANDARD FLEX 300-apteringskonkurrence

Blandt de mange delopgaver, der skal løses i forbindelse med projektering af nye skibe til søværnet, indgår udformning og konstruktion af skibets beboelses- og opholdsfaciliteter, ligesom indretning af kabys, kontorer, laster m.v. også skal falde på plads inden for de sædvanligvis snævre rammer, der kendetegner et orlogsskib.

STANDARD FLEX 300

I forbindelse med projektering af STANDARD FLEX 300-klassen har Søværnets Materielkommando, som noget nyt, efter samråd med Søværnets operative Kommando udskrevet en konkurrence vedrørende indretning af de før nævnte områder i skibet. De fleste sejlsende enheder har allerede modtaget konkurrencematerialet, og tanken er, at hver enhed etablerer et hold, bestående af personel fra samtlige personelgrupper, og i det forum lader udarbejde skibets forslag. Til hjælp for konkurrencedeltagerne er udleveret et antal skitser af de aktuelle områder, og herpå skal enhedernes forslag indtegnes.

Søværnets Materielkommando imødeser efter iværksættelse af denne utraditionelle aktivitet at modtage en række inspirerende forslag, der kan indgå i den endelige udformning af skibet. Det forekommer oplagt, at "brugerne" hermed får mulighed for at få indflydelse på resultatet på en hidtil ukendt måde, og personellets erfaringer fra tjenesten i andre enheder udnyttes på denne måde til fordel for projektet og dermed også for personellet.

I sagens natur foreligger der en række faktorer af teknisk karakter, der begrænser udfoldelsesmulighederne, men Søværnets Materielkommando har forsøgt at give frit løb for fantasien inden for de afstukne rammer.

I samme forbindelse er enhederne opfordret til at indsende alle andre relevante forslag og tanker vedrørende detailindretning af skibets rum.

Indsendelsesfristen er sat til 14. december, hvorefter Søværnets Materielkommando vil bedømme materialet.

De 3 bedste forslag præmieres, og meddelelse om vindende hold bliver givet i Søværns-Orientering og ved direkte brev til pågældende enheder.

(SMK)

Præmierede rationaliseringsforslag i søværnet i 1984

Forsvarskommandoen har i 1984 færdigbehandlet 120 forslag. Personel fra søværnet har fremsat de fem af forslagene, hvoraf tre er blevet præmieret.

Seniorsergent A.B.Hansen, Søværnets Frømandskorps, har fået antaget 8 rationaliseringsforslag vedrørende kørereol til presluftapparater, sikring af fyldeslange til presluft, smøresystem til ilthåndomfylderpumpe, ophalervogn til 8 mands motorgummibåd, transport- og soveposeovertræk, transportsæt til dykkergrej, svellehus på Torpedostation Kongsøres pistolbane og iltapparat, forslag, der er blevet præmieret med kr. 9.000,-.

Seniorsergent C.B.Mogensen, NATO-depot Dejbjerg, har fået antaget rationaliseringsforslag vedrørende forbedret håndtering af CHAFF-ruller, der er blevet præmieret med kr. 6.500,-.

Kaptajnløjtnant H.D.Nielsen, Flådestation Korsør, har fået antaget et rationaliseringsforslag om magnetisk og akustisk minestrygningsaggregat, der er blevet præmieret med kr. 2.000,-.

Herudover er der over for forslagsstillerne udtrykt anerkendelse af deres initiativ og interesse for tjenesten.

(FKO)

Travl dag ved Færøerne for HVIDBJØRNENS LYNX-helikopter

Lørdag den 3. november kl. 0745 blev inspektionsskibet HVIDBJØRNENS LYNX-helikopter alarmeret for at flyve en hjertepatient fra Sandø til hospitalet i Thorshavn. Kl. 0830 var missionen udført og LYNX'en tilbage på HVIDBJØRNEN, som lå i Thorshavn.

LYNX-helikopter under transportopgave ved Færøerne
(Foto: Heinesen Thorshavn)

Kl. 1000 startede helikopteren igen for at udføre fiskeriinspektion i områderne nord og øst for Færøerne. Med i helikopteren var et fiskerikontrolhold. Efter at have gennemfløjet de nævnte områder ud til en afstand af 110 sømil fra øerne blev en vesttysk hæktrawler lokaliseret på en position ca. 60 sømil øst for Thorshavn.

Trawleren blev kontaktet på maritim VHF, og efter at den var drejet på en god "flyvekurs" blev kontrolholdet affiret, hvorefter helikopteren returnerede til HVIDBJØRNEN for at tanke brændstof.

Kl. 1250, umiddelbart før LYNX'en skulle afgå for at afhente kontrolholdet på trawleren, blev den igen alarmeret fra Færøernes Kommando. Årsagen var denne gang, at der var sket en skudulykke syd for Eide på Østerø. Med disse informationer afgik helikopteren mod Eide medbringende en læge og en Falck-båre. Da LYNX'en nåede op til området syd for Eide, var det nødvendigt at lande på landevejen for at få yderligere instruktioner fra politiet på stedet. Det viste sig nemlig, at ulykken var sket højt oppe i fjeldet, og at man ikke nøjagtigt vidste, hvor den tilskadekomne befandt sig.

På baggrund af disse oplysninger påbegyndte helikopteren en eftersøgning på fjeldsiden fra ca. 460 meters højde og op til fjeldtoppene, der var dækket af sne i ca. 640 meters højde. Efter 25 minutters eftersøgning blev den eftersøgte lokaliseret liggende på fjeldsiden. Lægen blev firet ned på fjeldet, hvor han konstaterede, at den eftersøgte allerede var afgået ved døden. Helikopteren landede igen på landevejen og meddelte politiet resultatet af eftersøgningen. Politiet bad om at få den afdøde fløjet ind til Thorshavn hospital. For at gøre dette måtte LYNX'en imidlertid returnere til HVIDBJØRNEN for at afhente den specielle hejsebåre, som skibet er udstyret med. Efter at være returneret til fjeldet blev den afdøde ved hjælp af hejsebåren bragt om bord i helikopteren og fløjet til Thorshavn.

Kl. 1500 var LYNX'en atter tilbage på HVIDBJØRNEN for at tanke op, således at kontrolholdet på trawleren nu langt om længe kunne blive hentet tilbage til HVIDBJØRNEN. Kl. 1700 kunne piloten melde, at alle pålagte opgaver for denne dag var udført.

(HVBJ)

Kalø Vig 1984

I lighed med tidligere år har Søværnets Våbenskole også i 1984 gennemført en kontrol af området omkring sejlrenden i Kalø Vig ind til Studstrup Elektricitetsværk, som drives af I/S Midtkraft. Opgaven blev ledet af Våbenskolens sprængstofofficer med assistance af et minørhold, som bestod af minedykkere fra søværnets minedepoter. Atter i år blev MSA 4 anvendt som dykkerplatform med Århus som basehavn. I perioden 16. juli til 25. september blev der undersøgt et område på 388.000 m².

Dykkerne fandt i år 2 bomber på henholdsvis 50 kg og 250 kg. Begge bomber blev transporteret til Wulff's Flak, hvor de blev bortsprængt.

(VBS)

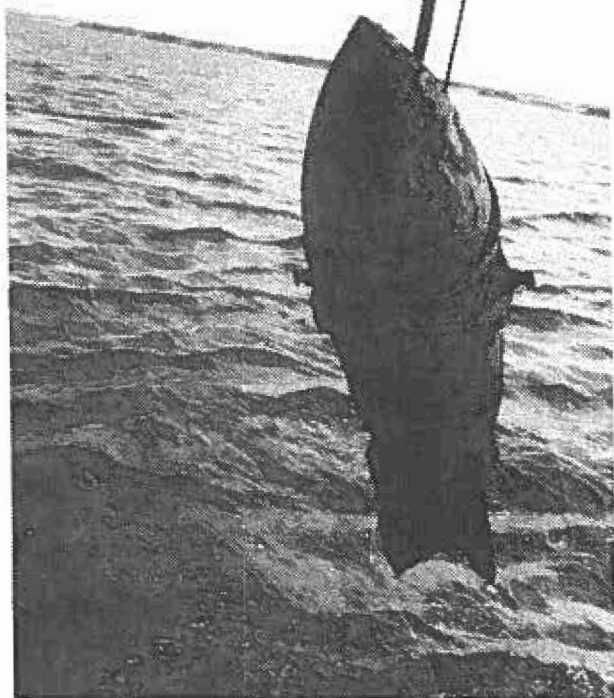
Christiansø

Den 19. juni i år fejrede Christiansø 300 års jubilæum.

Nord for byen Svaneke på Bornholms østligste hjørne, i en afstand af 20 km, ligger Chr.V's gamle fæstning "Christians-ø".

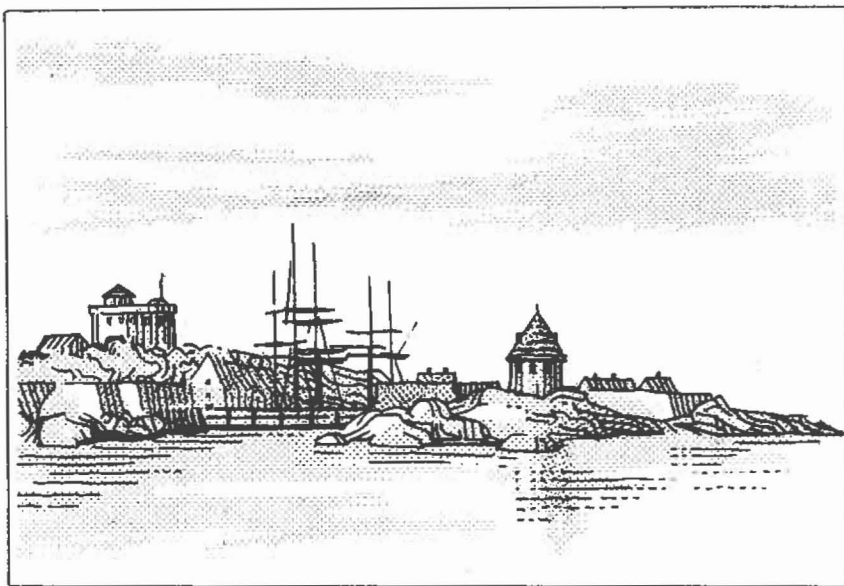
Den er bygget på en samling øer og skær kaldet Erteholmene, hvoraf kun to er beboede - nemlig Christiansø og Frederiksø, der i forne tider benævntes henholdsvis Kirkholmen og Boholmen.

Erteholmene kommer første gang ind i historien år 1080. Det

En tysk flybombe under indbjærgning i Kalø Vig før transport til Wulff's Flak

var på den tid, da venderne hærgede de bornholmske kyster. Kongens jarl, Egil Ragnarson - Blodegil kaldet - placerede et vagt-hold på øerne. Springet fra helte-dåd til sørøveri var ikke stort i de dage, og trods Knud den Helliges påbud tøvede Egil ikke, da lejlighed bød sig, med at opbringe et stort norsk handelsskib, plyndre det og brænde det.

Det 300 år gamle fæstningsværk - Christians-ø

Den norske konge Oluf Kyrre undersøgte sagen, og Egil måtte bøde med livet. Det var i denne anledning, at Ert-

holmene havde sit første kongebesøg. Det var i året 1084, altså 900 år siden i sommer.

Efter moden overvejelse kundgjorde Chr.V den 26. januar 1684 sin allernådigste vilje og befaling til "på inseln Ertholmen et lidet fort at lade bygge".

Den 2. juni 1684 stod en statelig flåde af stolte sejlere ud fra Københavns havn, deriblandt fregatterne PACKAN, MYNDEN og BLAAHEYREN. Om bord bragte man bl.a. de nyudnævnte "Directeurer" for fæstningsbyggeriet, et antal ingeniører og to kompagnier norske soldater.

Af særlige hændelser skal i flæng nævnes, at øen i 1715 fik besøg af Peder Wessel, senere bedre kendt under navnet Tordenskiold. Han søgte læ med LØVENDALS GALAJ og Peter den Store om bord i den russiske fregat LISETTE i 1716.

Sin virkelige prøve skulle fæstningen imidlertid komme til at udstå under englænderkrigen 1807-14, hvor havnen virkede efter sit formål - som tilflugtsted for kaperskibe.

Det kom til adskillige sammenstød med engelske krigsskibe. Den 24. oktober 1808 måtte fæstningen forsvare sig mod en engelsk flådeafdeling, der gennemførte flere timers bombardement med over 600 bomber og brandkugler. Man ville ødelægge de i havnen liggende kaperskibe, men det lykkedes ikke. Fæstningen led kun små tab; "et fruentimmer og 6 svenske krigsfanger blev dræbt, og kommandanten og 17 mand såret".

Dette var den alvorligste dag i Christiansø's historie i de 124 år, den fungerede som fæstning, og i de 47 år, den endnu skulle fungere.

Marineforeningen har som motiv til årets julemærke anvendt dette 300 år gamle fæstningsværk.

(MF)

Søværnets juleskåle 1984

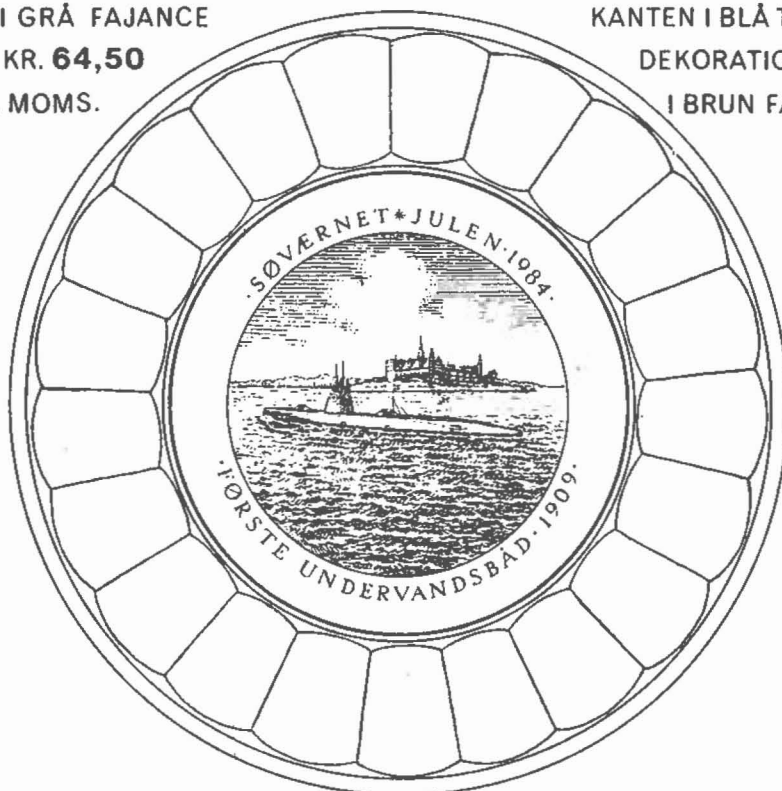
Søværnets juleskål 1984 - nr. 30 i sin nuværende udførelse - bærer i år motivet af søværnets første undervandsbåd DYKKEREN. Valget af en undervandsbåd falder naturligt for søværnet, idet Undervandsbådseskadren den 3. oktober 1984 fyldte 75 år.

DYKKEREN blev bygget i Spezia i Italien, hvor den blev søsat den 18. juni 1909. Den højste kommando den 3. oktober 1909

med premierløjtnant Aarestrup som chef. DYKKEREN sank i 1916 efter en kollision i Sundet, hvor alle besætningsmedlemmerne, undtagen chefen, premierløjtnant Svend Christiansen, blev reddet. Premierløjtnanten omkom under udslusningen.

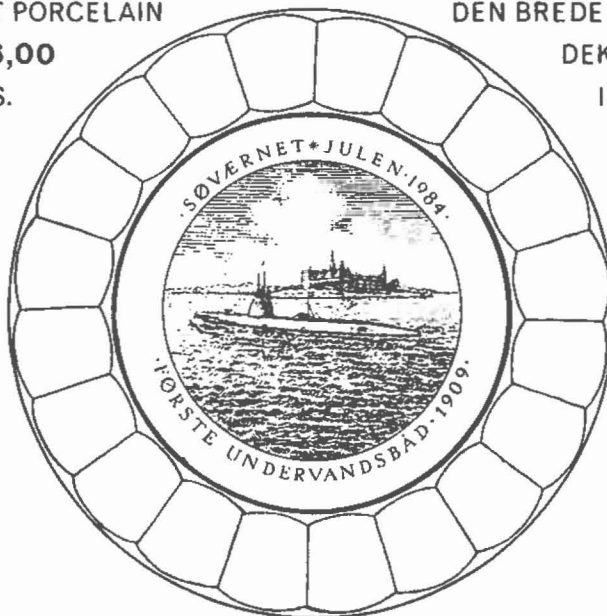
SKÅLI GRÅ FAJANCE
PRIS KR. **64,50**
INCL. MOMS.

KANTEN I BLÅ TONE.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SKÅLI HVIDT PORCELAIN
PRIS KR. **56,00**
INCL. MOMS.

DEN BREDE LINIE I GULD.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

(MST)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde i dagene 15. november og 20. og 21. november tjenestestedsbesøg ved søværnets specialskoler (Søværnets Tekniskskole, Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole).

På alle tre skoler blev der givet en orientering om organisation, opgaver og igangværende uddannelser, ligesom skolernes bygninger og faciliteter blev forevist. Herunder blev der overværet undervisning, og de respektive kursusledere havde lejlighed til at give status vedrørende de enkelte kurser.

---ooOoo---

Marineforeningens julemærke, der som tidligere omtalt har Christiansø som motiv, kan købes i de lokale marineforeninger og på Marineforeningens Hovedkontor, Amaliegade 33 C, 1256 København K, telefon (01) 15 28 86, mandag, onsdag og fredag mellem kl. 10-13, meddeler Marineforeningen.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

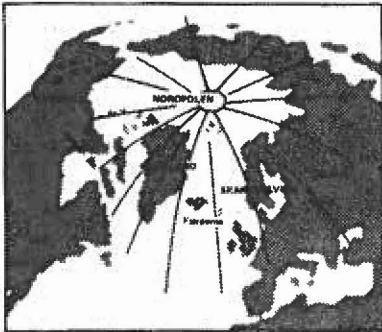
Det vesttyske forsøgsskib PLANET aflægger rutinebesøg i København 5.-6. december. Chef vil være skibsfører W.Dankworth. Samlet besætning: 47 civile, heraf 8 videnskabsmænd.

---ooOoo---

Det sovjetiske skibs OKEANOGRAF anløber København i perioden 3.-6. december. Samlet besætning: 30 mand, hvoraf 12 er videnskabsmænd.

---ooOoo---

Udland kort

Canadiske destroyere af HALIFAX-klassen. De planlagte canadiske destroyere, der betegnes HALIFAX-klassen efter byggenummer eet, HALIFAX, skal efter de nugældende planer omfatte seks enheder. Enhederne får et deplacement på 4200 tons, bliver 134 meter lange, 14,7 meter brede med en dybgang på 4,3 meter.

Med hovedmaskineriet, der forudses at blive en kombination af gasturbine/dieselmotorer, skulle kunne opnås en fart på 29 knob. Armeringen skal efter planen omfatte 8 overflade-til-overflade missiler af typen HARPOON, overflade-til-luft missiler af typen SEA SPARROW, en 57 mm Bofors kanon, et kortholds anti-missilsystem af typen VULCAN PHALANX, med bl.a. en 20 mm Gatling Mk 15 kanon, 2 trillingrør til anti-ubådstorpedoer samt 2 SEA KING anti-ubåds-helikoptere, hedder det bl.a. i artiklen i "SOLDAT UND TECHNIK".

---ooOoo---

Den amerikanske flåde søsætter det fjerde hangarskib af NIMITZ-klassen.

Den amerikanske flåde har søsat dens femte atomdrevne hangarskib. Skibet, der er det fjerde af den 96300 tons store NIMITZ-klasse, blev navngivet THEODORE ROOSEVELT. Hangarskibet blev søsat fra værftet Newport News Shipbuilding, Virginia, 17 måneder før planlagt, hvilket har betydet en reduktion i de projekterede omkostninger på 42,1 millioner dollars. Ifølge en talsmand fra værftet er stålet under tilskæring til yderligere to hangarskibe, der blev bestilt af regeringen for to år siden, til en samlet sum af 6800 millioner dollars. Disse vil blive navngivet ABRAHAM LINCOLN og GEORGE WASHINGTON, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

---ooOoo---

Den amerikanske flåde tegner kontrakt om levering af nye skibskanoner.

I november forventes det, at den amerikanske flåde slutter endelig kontrakt på 182 millioner dollars med firmaet FMC om levering af 25 127 mm 54 MK 45 Mod 1 skibskanoner. Firmaet har al-

lerede fået tildelt 16,8 millioner dollars for påbegyndelse af kontrakten, der er den største, FMC har fået af denne slags. Leveringen af kanonerne, der er bestemt for AEGIS-klasse krydsere og fremtidige destroyere af BURKE-klassen, er planlagt at være afsluttet i 1989, skriver "INTERNATIONAL DEFENSE REVIEW".

J. Philip Rasmussen